

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

Skonsolidowany raport półroczny
za okres 6 miesięcy
zakończony 30 czerwca 2020 roku

Spis treści

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego SA			
Wybrane dane finansowe ze sprawozdania finansowego	1		
Śródroczny skrócony skonsolidowany rachunek zysków i strat	2		
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	3		
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	4		
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	5		
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	7		
Informacje uzupełniające	8		
1. Informacje o Banku i Grupie Kapitałowej	8	7.17 Rezerwy	45
2. Istotne zdarzenia w I półroczu 2020 roku	10	7.18 Inne zobowiązania	45
3. Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	21	7.19 Wartość godziwa	45
4. Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej	21	7.20 Łączny współczynnik kapitałowy	50
5. Istotne zasady rachunkowości oraz kluczowe szacunki	24	8. Pozycje pozabilansowe	50
6. Porównywalność danych finansowych	32	9. Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych	50
7. Noty uzupełniające do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	36	10. Wyplacone dywidendy	51
7.1 Wynik z tytułu odsetek	36	11. Rozliczenia z tytułu spraw spornych	51
7.2 Wynik z tytułu prowizji	37	12. Sezonowość lub cykliczność działalności	55
7.3 Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	37	13. Transakcje z jednostkami powiązanymi	55
7.4 Wynik na sprzedaży papierów wartościowych i przychody z tytułu dywidend	38	14. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności	58
7.5 Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	38	15. Zarządzanie ryzykiem oraz kapitałem	62
7.6 Koszty działania	38		
7.7 Odpisy z tytułu strat oczekiwanych	39	Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe ING Banku Śląskiego SA	
7.8 Kredyty i inne należności udzielone innym bankom	39	Śródroczny skrócony jednostkowy rachunek zysków i strat	73
7.9 Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	39	Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów	74
7.10 Inwestycyjne papiery wartościowe	40	Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej	75
7.11 Kredyty i inne należności udzielone klientom	40	Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	76
7.12 Dłużne papiery wartościowe	43	Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych	78
7.13 Rzeczowe aktywa trwałe	43	Informacje uzupełniające do śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego	79
7.14 Zobowiązania wobec innych banków	44	1. Wprowadzenie	79
7.15 Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	44	2. Istotne zasady rachunkowości oraz kluczowe szacunki	80
7.16 Zobowiązania wobec klientów	44	3. Porównywalność danych finansowych	81
		4. Noty uzupełniające do śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego	85
		5. Istotne zdarzenia w I półroczu 2020 roku	90
		6. Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	91
		7. Sezonowość lub cykliczność działalności	91
		8. Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych	91
		9. Wyplacone dywidendy	91
		10. Przejęcia	91
		11. Pozycje pozabilansowe	92
		12. Transakcje z jednostkami powiązanymi	92

WYBRANE DANE FINANSOWE ZE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Wybrane dane finansowe

	II kwartał 2020	I półrocze 2020	II kwartał 2019	I półrocze 2019
	okres	okres	okres	okres
	od 01.04.2020	od 01.01.2020	od 01.04.2019	od 01.01.2019
	do 30.06.2020	do 30.06.2020	do 30.06.2019	do 30.06.2019
Wynik z tytułu odsetek	1 099,2	2 251,3	1 053,2	2 073,4
Wynik z tytułu prowizji	344,0	703,1	353,7	671,5
Wynik na działalności podstawowej	1 508,1	3 066,4	1 451,3	2 837,7
Wynik brutto	440,1	817,1	625,8	1 063,8
Zysk netto przypadający akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A.	316,2	583,5	469,1	793,6
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)	2,43	4,49	3,61	6,10

	stan na	stan na	stan na
	30.06.2020	31.12.2019	30.06.2019
Kredyty i inne należności udzielone klientom netto	120 831,5	118 288,1	110 509,9
Zobowiązania wobec klientów	150 979,3	130 473,5	122 992,0
Aktywa razem	180 639,3	158 610,7	150 909,1
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A.	18 235,5	15 223,3	14 219,8
Kapitał akcyjny	130,1	130,1	130,1

Podstawowe wskaźniki

	stan na	stan na	stan na
	30.06.2020	31.12.2019	30.06.2019
C/I - wskaźnik udziału kosztów (%)	46,2	43,1	45,9
ROA - wskaźnik zwrotu na aktywach (%)	0,9	1,1	1,2
ROE - wskaźnik zwrotu z kapitału (%)	9,0	11,6	12,5
NIM - marża odsetkowa netto (%)	2,83	2,95	2,94
L/D - współczynnik kredyty do depozytów (%)	80,0	90,7	89,9
Łączny współczynnik kapitałowy (%)	17,47	16,87	15,03

Objaśnienia:

C/I - wskaźnik udziału kosztów - relacja kosztów ogółem do dochodów z działalności operacyjnej w układzie rodzajowym.

ROA - wskaźnik zwrotu na aktywach - stosunek zysku netto przypadającego akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A. z 4 kolejnych kwartałów do średniego stanu aktywów z 5 kolejnych kwartałów.

ROE - wskaźnik zwrotu z kapitału - stosunek zysku netto przypadającego akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A. z 4 kolejnych kwartałów do średniego stanu kapitałów własnych z 5 kolejnych kwartałów.

NIM - stosunek sumy wyniku odsetkowego netto z 4 kolejnych kwartałów do średnich aktywów odsetkowych z 5 kolejnych kwartałów.

L/D - współczynnik kredyty do depozytów - relacja kredytów i innych należności udzielonych klientom netto z wyłączeniem Euroobligacji do zobowiązań wobec klientów.

Łączny współczynnik kapitałowy - relacja między funduszami własnymi a aktywami i zobowiązaniami pozabilansowymi z uwzględnieniem wag ryzyka.

ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ ING BANKU ŚLĄSKIEGO S.A.

Śródroczny skrócony skonsolidowany rachunek zysków i strat

	nr noty	II kwartał 2020 okres od 01.04.2020 do 30.06.2020	I półrocze 2020 narastająco okres od 01.01.2020 do 30.06.2020	II kwartał 2019 okres od 01.04.2019 do 30.06.2019	I półrocze 2019 narastająco okres od 01.01.2019 do 30.06.2019
Przychody odsetkowe, w tym:		1 304,0	2 690,6	1 314,1	2 577,2
obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej		1 303,3	2 689,1	1 313,0	2 575,0
pozostałe przychody odsetkowe		0,7	1,5	1,1	2,2
Koszty odsetkowe		204,8	439,3	260,9	503,8
Wynik z tytułu odsetek	7.1	1 099,2	2 251,3	1 053,2	2 073,4
Przychody z tytułu prowizji		448,3	908,9	443,8	843,4
Koszty prowizji		104,3	205,8	90,1	171,9
Wynik z tytułu prowizji	7.2	344,0	703,1	353,7	671,5
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	7.3	44,3	58,2	25,1	56,5
Wynik na sprzedaży papierów wartościowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	7.4	0,0	7,3	0,0	0,0
Wynik na sprzedaży papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz przychody z tytułu dywidend	7.4	18,8	20,6	16,4	32,2
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	7.5	4,9	28,6	-0,9	-2,1
Wynik na pozostałej działalności podstawowej		-3,1	-2,7	3,8	6,2
Wynik na działalności podstawowej		1 508,1	3 066,4	1 451,3	2 837,7
Koszty działania	7.6	641,5	1 416,5	581,1	1 302,2
Odpisy z tytułu strat oczekiwanych	7.7	309,4	604,1	135,9	260,9
w tym zysk z tytułu sprzedaży wierzytelności		0,0	4,1	0,0	9,8
Podatek od niektórych instytucji finansowych		121,1	237,1	108,4	210,6
Udział w zyskach netto jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności		4,0	8,4	-0,1	-0,2
Zysk brutto		440,1	817,1	625,8	1 063,8
Podatek dochodowy		123,9	233,6	156,7	270,2
Zysk netto przypadający akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A.		316,2	583,5	469,1	793,6
Zysk netto przypadający akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A.		316,2	583,5	469,1	793,6
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		130 100 000	130 100 000	130 100 000	130 100 000
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)		2,43	4,49	3,61	6,10

W okresie pierwszego półrocza 2020 i 2019 roku w Grupie nie wystąpiło zaniechanie istotnej działalności.

Wartość rozwodnionego zysku na jedną akcję pokrywa się z wartością zysku na jedną akcję zwykłą.

Śródroczny skrócony skonsolidowany rachunek zysków i strat należy analizować łącznie z notami uzupełniającymi do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	II kwartał 2020 okres od 01.04.2020 do 30.06.2020	I półrocze 2020 narastająco okres od 01.01.2020 do 30.06.2020	II kwartał 2019 okres od 01.04.2019 do 30.06.2019	I półrocze 2019 narastająco okres od 01.01.2019 do 30.06.2019
Zysk netto za okres sprawozdawczy	316,2	583,5	469,1	793,6
Pozostałe całkowite dochody netto, w tym:	578,3	2 428,7	337,3	559,8
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat, w tym:	572,4	2 422,7	325,9	524,5
dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody – zyski / straty z rewaluacji odnoszone na kapitał własny	154,2	-78,6	101,4	5,3
dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody – przeniesienie na wynik finansowy w związku ze sprzedażą	-8,3	-9,8	-22,8	-20,4
zabezpieczenie przepływów pieniężnych – zyski / straty z rewaluacji odnoszone na kapitał własny	547,7	2 722,1	348,0	737,2
zabezpieczenie przepływów pieniężnych – przeniesienie do zysku lub straty	-121,2	-211,0	-100,7	-197,6
Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat, w tym:	5,9	6,0	11,4	35,3
kapitałowe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody – zyski / straty z rewaluacji odnoszone na kapitał własny	6,0	6,0	11,4	35,3
aktualizacja wyceny rzeczowych aktywów trwałych	-0,1	0,0	0,0	0,0
Całkowity dochód netto za okres sprawozdawczy, w tym:	894,5	3 012,2	806,4	1 353,4
przypadający akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A.	894,5	3 012,2	806,4	1 353,4

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów należy analizować łącznie z notami uzupełniającymi do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	nr noty	stan na 30.06.2020	stan na 31.12.2019	stan na 30.06.2019
Aktywa				
Kasa, środki w Banku Centralnym		1 910,3	1 402,9	2 293,5
Kredyty i inne należności udzielone innym bankom	7.8	744,4	798,5	694,3
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	7.9	878,0	1 224,2	2 796,9
Pochodne instrumenty zabezpieczające		1 095,9	851,6	869,0
Inwestycyjne papiery wartościowe	7.10	53 077,7	33 824,5	31 315,3
Kredyty i inne należności udzielone klientom	7.11	120 831,5	118 288,1	110 509,9
Inwestycje w jednostki stowarzyszone		166,4	181,0	0,7
Rzeczowe aktywa trwałe	7.13	925,2	956,0	937,8
Wartości niematerialne		423,2	429,9	420,7
Aktywa przeznaczone do sprzedaży		3,4	3,6	20,7
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		380,1	445,6	419,8
Inne aktywa		203,2	204,8	630,5
Aktywa razem		180 639,3	158 610,7	150 909,1
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec innych banków	7.14	4 594,6	6 256,1	7 359,2
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	7.15	617,2	915,1	1 560,5
Pochodne instrumenty zabezpieczające		480,9	546,0	505,1
Zobowiązania wobec klientów	7.16	150 979,3	130 473,5	122 992,0
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych		395,4	399,7	300,2
Zobowiązania podporządkowane		2 235,1	2 131,1	1 065,0
Rezerwy	7.17	203,0	205,7	158,7
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		426,2	381,3	212,3
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		5,3	0,0	0,0
Inne zobowiązania	7.18	2 466,8	2 078,9	2 536,3
Zobowiązania razem		162 403,8	143 387,4	136 689,3
Kapitał własny				
Kapitał akcyjny		130,1	130,1	130,1
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		956,3	956,3	956,3
Skumulowane inne całkowite dochody		4 296,0	1 867,3	1 729,2
Zyski zatrzymane		12 853,1	12 269,6	11 404,2
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom ING Banku Śląskiego		18 235,5	15 223,3	14 219,8
Udziały niekontrolujące		0,0	0,0	0,0
Kapitał własny razem		18 235,5	15 223,3	14 219,8
Zobowiązania i kapitał własny razem		180 639,3	158 610,7	150 909,1
Wartość księgową		18 235,5	15 223,3	14 219,8
Liczba akcji		130 100 000	130 100 000	130 100 000
Wartość księgową na jedną akcję (w zł)		140,17	117,01	109,30

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami uzupełniającymi do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

I półrocze 2020 narastająco

okres od 01.01.2020 do 30.06.2020

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Skumulowane inne całkowite dochody	Zyski zatrzymane	Udziały niekontrolujące	Kapitały razem
Kapitał własny na początek okresu	130,1	956,3	1 867,3	12 269,6	0,0	15 223,3
Zysk netto bieżącego okresu	0,0	0,0	0,0	583,5	0,0	583,5
Inne całkowite dochody netto, w tym:	0,0	0,0	2 428,7	0,0	0,0	2 428,7
aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody – zyski / straty z rewaluacji odnoszone na kapitał własny	0,0	0,0	-72,6	0,0	0,0	-72,6
dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody – przeniesienie na wynik finansowy w związku ze sprzedażą	0,0	0,0	-9,8	0,0	0,0	-9,8
zabezpieczenie przepływów pieniężnych – zyski / straty z ewaluacji odnoszone na kapitał własny	0,0	0,0	2 722,1	0,0	0,0	2 722,1
zabezpieczenie przepływów pieniężnych – przeniesienie do zysku lub straty	0,0	0,0	-211,0	0,0	0,0	-211,0
aktualizacja wyceny środków trwałych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
zbycie środków trwałych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
zyski / straty aktuarialne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pozostałe zmiany w kapitale własnym, w tym:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
wycena motywacyjnych programów pracowniczych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
podział zysku z przeznaczeniem na wypłatę dywidendy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kapitał własny na koniec okresu	130,1	956,3	4 296,0	12 853,1	0,0	18 235,5

rok 2019 narastająco

okres od 01.01.2019 do 31.12.2019

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Skumulowane inne całkowite dochody	Zyski zatrzymane	Udziały niekontrolujące	Kapitały razem
Kapitał własny na początek okresu	130,1	956,3	1 169,7	11 080,2	0,0	13 336,3
korekta ujęcia transakcji z przyrzeczeniem odkupu	0,0	0,0	0,0	-14,7	0,0	-14,7
Kapitał własny na pocz. okresu po uwzględnieniu zmian zasad rachunkowości	130,1	956,3	1 169,7	11 065,5	0,0	13 321,6
Zysk netto bieżącego okresu	0,0	0,0	0,0	1 658,7	0,0	1 658,7
Inne całkowite dochody netto, w tym:	0,0	0,0	697,6	0,6	0,0	698,2
aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody – zyski / straty z rewaluacji odnoszone na kapitał własny	0,0	0,0	39,5	0,0	0,0	39,5
dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody – przeniesienie na wynik finansowy w związku ze sprzedażą	0,0	0,0	-23,7	0,0	0,0	-23,7
zabezpieczenie przepływów pieniężnych – zyski / straty z rewaluacji odnoszone na kapitał własny	0,0	0,0	1 083,3	0,0	0,0	1 083,3
zabezpieczenie przepływów pieniężnych – przeniesienie do zysku lub straty	0,0	0,0	-391,0	0,0	0,0	-391,0
aktualizacja wyceny środków trwałych	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3
zbycie środków trwałych	0,0	0,0	-0,6	0,6	0,0	0,0
zyski / straty aktuarialne	0,0	0,0	-10,2	0,0	0,0	-10,2
Pozostałe zmiany w kapitale własnym, w tym:	0,0	0,0	0,0	-455,2	0,0	-455,2
wycena motywacyjnych programów pracowniczych	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2
wypłata dywidendy	0,0	0,0	0,0	-455,4	0,0	-455,4
Kapitał własny na koniec okresu	130,1	956,3	1 867,3	12 269,6	0,0	15 223,3

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.Skonsolidowany raport półroczny za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2020 roku
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe

(w mln zł)

I półrocze 2019 narastająco

okres od 01.01.2019 do 30.06.2019

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Skumulowane inne całkowite dochody	Zyski zatrzymane	Udziały niekontrolujące	Kapitały razem
Kapitał własny na początek okresu	130,1	956,3	1 169,7	11 080,2	0,0	13 336,3
korekta ujęcia transakcji z przyrzeczeniem odkupu	0,0	0,0	0,0	-14,7	0,0	-14,7
Kapitał własny na początek okresu po korekcie	130,1	956,3	1 169,7	11 065,5	0,0	13 321,6
Zysk netto bieżącego okresu	0,0	0,0	0,0	793,6	0,0	793,6
Inne całkowite dochody netto, w tym:	0,0	0,0	559,5	0,3	0,0	559,8
aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody – zyski / straty z rewaluacji odnoszone na kapitał własny	0,0	0,0	40,6	0,0	0,0	40,6
dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody – przeniesienie na wynik finansowy w związku ze sprzedażą	0,0	0,0	-20,4	0,0	0,0	-20,4
zabezpieczenie przepływów pieniężnych – zyski / straty z rewaluacji odnoszone na kapitał własny	0,0	0,0	737,2	0,0	0,0	737,2
zabezpieczenie przepływów pieniężnych – przeniesienie do zysku lub straty	0,0	0,0	-197,6	0,0	0,0	-197,6
zbycie środków trwałych	0,0	0,0	-0,3	0,3	0,0	0,0
Pozostałe zmiany w kapitale własnym, w tym:	0,0	0,0	0,0	-455,2	0,0	-455,2
wycena motywacyjnych programów pracowniczych	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2
podział zysku z przeznaczeniem na wypłatę dywidendy	0,0	0,0	0,0	-455,4	0,0	-455,4
Kapitał własny na koniec okresu	130,1	956,3	1 729,2	11 404,2	0,0	14 219,8

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami uzupełniającymi do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	I półrocze 2020 narastająco okres od 01.01.2020 do 30.06.2020	I półrocze 2019 narastająco okres od 01.01.2019 do 30.06.2019
Zysk netto	583,5	793,6
Korekty, w tym:	17 497,8	588,8
Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	-8,4	0,2
Amortyzacja	143,6	139,1
Wynik z tytułu odsetek (z rachunku zysków i strat)	-2 251,3	-2 073,4
Odsetki zapłacone	-410,5	-486,1
Odsetki otrzymane	2 340,7	2 484,1
Dywidendy otrzymane	0,0	-7,0
Zyski (straty) z działalności inwestycyjnej	1,5	0,3
Podatek dochodowy (z rachunku zysków i strat)	233,6	270,2
Podatek dochodowy zapłacony z rachunku zysków i strat	-117,9	-359,9
Zmiana stanu rezerw	-2,7	6,3
Zmiana stanu kredytów i innych należności udzielonych innym bankom	-97,0	37,1
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	347,1	-862,1
Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-1 672,0	838,8
Zmiana stanu pochodnych instrumentów zabezpieczających	2 201,7	474,0
Zmiana stanu kredytów i innych należności udzielonych klientom	-2 380,9	-7 307,0
Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych z tytułu rozpoznania leasingu	0,0	66,0
Zmiana stanu pozostałych aktywów	347,0	-137,0
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków	-1 532,6	1 750,3
Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-297,6	-126,7
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	20 511,0	5 302,1
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	142,5	579,5
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	18 081,3	1 382,4
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	-20,7	-72,7
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych	1,3	0,8
Nabycie wartości niematerialnych	-34,0	-38,1
Zbycie aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0,1	10,6
Nabycie udziałów w jednostkach podporządkowanych	-1,1	0,0
Nabycie dłużnych papierów wartościowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	-20 590,0	-223,1
Zbycie dłużnych papierów wartościowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	3 116,3	41,2
Otrzymane dywidendy	18,7	7,0
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-17 509,4	-274,3
Zaciągnięcie kredytów długoterminowych	407,1	873,0
Splata kredytów długoterminowych	-559,2	-454,6
Splata odsetek od kredytów długoterminowych	-12,3	-12,0
Odsetki od wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	0,0	-3,8
Splata zobowiązań z tytułu leasingu	-52,1	-45,7
Dywidendy wypłacone	0,0	-455,4
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-216,5	-98,5
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	137,5	43,8
Zwiększenie / zmniejszenie środków pieniężnych netto	355,4	1 009,6
Środki pieniężne na początek okresu	1 997,4	1 956,4
Środki pieniężne na koniec okresu	2 352,8	2 966,0

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami uzupełniającymi do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Informacje uzupełniające

1. Informacje o Banku i Grupie Kapitałowej

1.1. Podstawowe informacje o Banku

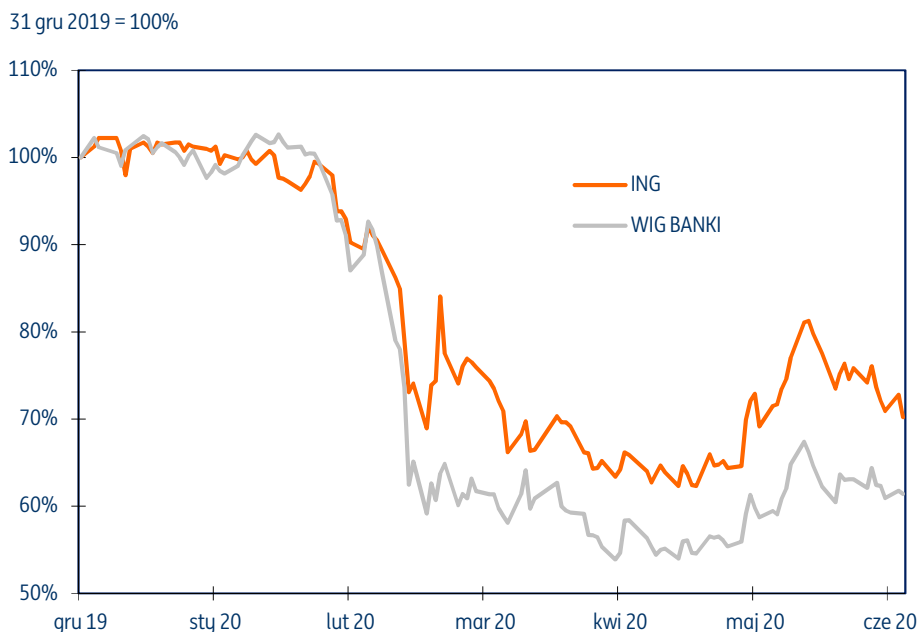
ING Bank Śląski S.A. („Spółka dominująca”, „Jednostka dominująca”, „Bank”) z siedzibą Centrali w Katowicach, przy ul. Sokolskiej 34, został wpisany do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Katowicach, Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 5459. Spółce dominującej nadano numer statystyczny REGON 271514909 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 634-013-54-75.

1.2. Zakres działania, czas trwania

ING Bank Śląski S.A. oferuje szeroki zakres usług bankowych świadczonych na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych zgodnie z zakresem usług określonym w statucie Banku. Bank prowadzi operacje zarówno w złotych, jak i w walutach obcych oraz aktywnie uczestniczy w obrocie na krajowym i zagranicznych rynkach finansowych. Ponadto poprzez podmioty zależne Grupa prowadzi także działalność leasingową, faktoringową oraz świadczy usługi bankowe oraz inne usługi finansowe. Czas trwania Spółki dominującej jest nieoznaczony.

1.3. Kapitał akcyjny

Kapitał akcyjny ING Banku Śląskiego S.A. wynosi 130.100.000 zł i dzieli się na 130.100.000 sztuk akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 1,00 zł każda. Akcje Banku są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (sektor banki). Cena akcji ING Banku Śląskiego S.A. na dzień 30 czerwca 2020 roku wyniosła 142,2 zł, w porównaniu z 202,0 zł na dzień 30 czerwca 2019 roku. W okresie 6 miesięcy 2020 roku cena akcji ING Banku Śląskiego S.A. kształtowała się następująco:

1.4. Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.

ING Bank Śląski S.A. jest podmiotem dominującym Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. („Grupa Kapitałowa”, „Grupa”). Skład Grupy na dzień 30 czerwca 2020 roku przedstawiał się następująco:

Nazwa	Rodzaj działalności	Siedziba	% udziału Grupy w kapitale zakładowym	% udziału Grupy w głosach na WZ	Ujęcie w sprawozdaniu Grupy
ING Investment Holding (Polska) S.A.	holding finansowy	Katowice	100	100	konsolidacja pełna
ING Commercial Finance S.A.*	usługi faktoringowe	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
ING Lease (Polska) Sp. z o.o.**	usługi leasingowe	Warszawa	100	100	konsolidacja pełna
ING Bank Hipoteczny S.A.	usługi bankowe	Katowice	100	100	konsolidacja pełna
ING Usługi dla Biznesu S.A.	usługi księgowo, kadrowo-płacowe	Katowice	100	100	konsolidacja pełna
Nowe Usługi S.A.	edukacja i promocja na rzecz rynku finansowego oraz Certyfikatów TURBO	Katowice	100	100	konsolidacja pełna
Solver Sp. z o.o.	organizacja wypoczynku i szkoleń	Katowice	100	100	konsolidacja pełna
NN Investment Partners TFI S.A.*	towarzystwo funduszy inwestycyjnych	Warszawa	45	45	konsolidacja metodą praw własności

*) ING Bank Śląski S.A. posiada pośredni udział w spółce poprzez ING Investment Holding (Polska) S.A .

**) ING Bank Śląski S.A. posiada pośredni udział w spółce poprzez ING Investment Holding (Polska) S.A. W skład grupy kapitałowej ING Lease (Polska) Sp. z o.o. wchodzi również 5 spółek celowych, w których ING Lease (Polska) Sp. z o.o. posiada 100% udziałów.

1.5. Akcjonariat ING Banku Śląskiego S.A.

ING Bank Śląski S.A. jest spółką zależną od ING Bank NV, który według stanu na dzień 30 czerwca 2020 roku posiadał 75% udziału w kapitale zakładowym ING Banku Śląskiego oraz 75% udziałów w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu ING Banku Śląskiego S.A. ING Bank NV wchodzi w skład Grupy Kapitałowej, określanej na potrzeby niniejszego sprawozdania finansowego jako Grupa ING.

Pozostała część akcji Banku (25,0%) znajduje się w wolnym obrocie (free float). Posiadają je inwestorzy instytucjonalni - w szczególności polskie fundusze emerytalne oraz krajowe i zagraniczne fundusze inwestycyjne, a także inwestorzy indywidualni. Największym z nich na dzień 30 czerwca 2020 roku był AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny AVIVA Santander, który zgodnie z Informacją półroczną o strukturze aktywów Aviva Otwartego Funduszu Emerytalnego AVIVA Santander na 30 czerwca 2020 roku posiadał 8,44% udziału w kapitale zakładowym i ogólnej liczbie głosów na WZ:

Lp.	Podmiot	Liczba akcji i głosów	% ogólnej liczby akcji i głosów na WZ
1.	ING Bank NV	97 575 000	75,00
2.	AVIVA Otwarty Fundusz Emerytalny AVIVA Santander	10 981 068	8,44

1.6. Stan posiadania akcji ING Banku Śląskiego przez członków Rady Nadzorczej Banku oraz członków Zarządu Banku

Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku na dzień 30 czerwca 2020 roku nie posiadali akcji ING Banku Śląskiego S.A., podobnie jak na dzień przekazania do publicznej wiadomości sprawozdania finansowego za poprzedni okres sprawozdawczy.

1.7. Zatwierdzenie sprawozdań

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku zostało zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie ING Banku Śląskiego S.A. w dniu 2 kwietnia 2020 roku.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku w dniu 4 sierpnia 2020 roku.

2. Istotne zdarzenia w I półroczu 2020 roku

- [Informacja o wpływie epidemii koronawirusa na działalność Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.](#)

W pierwszym półroczu 2020 roku działalność operacyjna, biznesowa oraz finansowa Grupy Kapitałowej Banku pozostawała pod wpływem epidemii koronawirusa COVID-19. Polska i globalna gospodarka znajdują się w okresie głębokiego szoku i niepewności, a instytucje państwowe i regulatorzy podejmują szereg kroków i oferują programy pomocowe, które mają na celu ograniczenie recesji.

W swoich komunikatach bieżących w dniach 3 marca oraz 15 kwietnia 2020 roku Zarząd ING Banku Śląskiego S.A. poinformował o wstępnych szacunkach wpływu negatywnych efektów związanych z rozprzestrzenianiem się epidemii koronawirusa COVID-19 na działalność operacyjną, biznesową oraz finansową Grupy Kapitałowej Banku oraz działań podjętych przez instytucje publiczne, w szczególności przez polski rząd oraz Radę Polityki Pieniężnej, aby ten negatywny wpływ łagodzić.

Zarząd Banku analizuje na bieżąco obecną sytuację gospodarczą i podejmuje decyzje mające na celu przede wszystkim ochronę interesów obecnych klientów Banku oraz własnego przedsiębiorstwa.

Bank oraz jego spółki zależne zachowują dobrą i stabilną sytuację płynnościową i kapitałową. Wskaźnik LCR Grupy na dzień 30 czerwca 2020 roku wyniósł 223% (130% na dzień 31 grudnia 2019 roku). Współczynnik Tier 1 oraz łączny współczynnik kapitałowy Grupy wyniosły, odpowiednio, 14,94% i 17,47% na dzień 30 czerwca 2020 roku (14,41% i 16,87%, odpowiednio, na dzień 31 grudnia 2019 roku).

Poniżej przedstawiono wpływ epidemii na działalność Grupy w pierwszym półroczu 2020 roku.

Rządowe środki wspierające gospodarkę

Aby złagodzić skutki gospodarcze pandemii COVID-19, Rząd oraz Narodowy Bank Polski oferują wsparcie podatkowe i pieniężne, aby umożliwić dalsze funkcjonowanie firmom i pracownikom, a sektorowi finansowemu zapewnić dostęp do płynności. Do zastosowanych narzędzi wsparcia gospodarki należą środki takie jak:

- dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników,
- dofinansowanie działalności, np. w postaci subsydiów i dopłat do odsetek,
- uruchomienie systemu poręczeń i gwarancji dla przedsiębiorców,
- zwolnienia/opóźnienia w płatności składek i podatków,
- wydłużenie terminów przeznaczonych na wypełnienie wybranych obowiązków sprawozdawczych,
- wprowadzenie maksymalnego poziomu kosztów pozaodsetkowych,
- wstrzymanie/zawieszenie biegu postępowań administracyjnych,
- umożliwienie zawieszenia umów kredytowych na trzy miesiące kredytobiorcom, którzy utracili pracę lub główne źródło dochodu.

W dniach 17 marca oraz 8 kwietnia 2020 roku Rada Polityki Pieniężnej podjęła decyzje o obniżeniu stóp procentowych, w tym o obniżeniu stopy referencyjnej z 1,5% do 0,5% oraz stopy rezerwy obowiązkowej z 3,5% do 0,5%. Kolejna obniżka miała miejsce 28 maja 2020 roku – stopa referencyjna została obniżona do 0,1%.

Wsparcie Banku dla klientów w reakcji na kryzys wywołany COVID-19

Bank oraz jego spółki zależne aktywnie zachęcają swoich klientów do korzystania z aplikacji mobilnych i bankowości internetowej. Ponadto, aby złagodzić sytuację klientów detalicznych i biznes banking (dotkniętych negatywnie przez epidemię koronawirusa), Bank umożliwił zawieszenie spłat rat kredytów, leasingu i factoringu do 6 miesięcy (odroczenie spłat).

Klienci mogą skorzystać z jednej z dwóch opcji:

- 1) zawieszeniu podlega tylko spłata kapitału, klient nadal będzie płacił odsetki, albo
- 2) zawieszeniu podlega cała rata kapitałowo-odsetkowa, przy czym odsetki będą naliczane i odnoszone bezpośrednio w saldo zadłużenia pozostające do spłaty.

W Pionie Wholesale Banking wnioski klientów wymagających ewentualnego wsparcia są rozpatrywane indywidualnie.

Możliwość odroczenia spłat oferowana przez Bank jest elementem moratorium pozaustawowego w rozumieniu wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego („EBA”), dotyczących ustawowych i pozaustawowych moratoriów na spłaty kredytów, które banki stosują w związku z kryzysem wywołanym COVID-19 („Wytyczne”). Moratorium to zostało sfinalizowane w maju 2020 roku przez banki będące członkami Związku Banków Polskich i notyfikowane do EBA przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego („UKNF”). Obejmuje ono instrumenty pomocowe udzielane od 13 marca do 30 czerwca 2020 r.

19 czerwca 2020 r. EBA wydała komunikat o przedłużeniu stosowania Wytycznych do dnia 30 września 2020 r. Moratorium pozaustawowe wprowadzone przez członków Związku Banków Polskich zostało przedłużone do tej samej daty i notyfikowane przez UKNF do EBA.

Ponadto w czerwcu 2020 r., w oparciu o wprowadzone przepisy, Bank udostępnił konsumentom możliwość skorzystania z możliwości zawieszenia umowy kredytowej na okres do 3 miesięcy, bez naliczania w tym czasie odsetek za korzystanie z kapitału (moratorium ustawowe). Moratorium to zostało także notyfikowane do EBA przez UKNF.

Na dzień 30 czerwca 2020 r. należności kredytowe o wartości bilansowej brutto 9 310,3 mln PLN były objęte oferowanymi przez Bank programami zawieszenia spłat (w tym 8,3 mln PLN z tytułu moratorium ustawowego), z czego bankowość detaliczna 2 736,3 mln PLN, bankowość korporacyjna 6 574,0 mln PLN.

W drugim kwartale Bank, podobnie jak część banków komercyjnych, przystąpił także do programu Polskiego Funduszu Rozwoju (PFR) w zakresie pośrednictwa w udzieleniu przedsiębiorcom subwencji z Programu rządowego dotyczącego wsparcia finansowego Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. Bank wspiera program rządowy przyjmując wnioski klientów o wypłatę subwencji, realizując wypłaty i obsługując spłaty klientów.

Na bazie Umowy portfelowej linii gwarancyjnej Funduszu Gwarancji Płynnościowych zawartej z Bankiem Gospodarstwa Krajowego, Bank wprowadził także ofertę gwarancji na zabezpieczenie kredytów obrotowych odnawialnych i nieodnawialnych (80% kwoty kredytu) z przeznaczeniem na zapewnienie płynności finansowej dla średnich i dużych przedsiębiorstw. Łączna wartość otrzymanych gwarancji z Funduszu Gwarancji Płynnościowych Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) wyniosła 606,3 mln zł.

Bank współpracuje także z Bankiem Gospodarstwa Krajowego z zakresie przygotowania rozwiązań umożliwiających realizację dopłat do odsetek dla klientów z segmentu SME, zgodnie z wdrożonymi przepisami.

Wsparcie społeczne

ING Bank Śląski S.A. angażuje się społecznie w celu niwelowania społecznego wpływu epidemii COVID-19. Bank aktywnie promuje bankowość internetową, w tym także edukację finansową seniorów, a także wspiera finansowo służby medyczne.

Na pomoc służbom medycznym Bank przekazał kwotę 4 mln zł, a dodatkowo 2 mln zł ze zbiórki prowadzonej razem z Fundacją ING Dzieciom trafiło jako wsparcie od pracowników i klientów Banku do 20 polskich szpitali.

Wpływ epidemii na działalność operacyjną Banku

Bank oraz jego spółki zależne zachowały ciągłość operacyjną, a wszystkie kluczowe procesy realizowane są bez zakłóceń. Jednocześnie Bank podjął środki, które umożliwiają zarządzanie zwiększonym ryzykiem operacyjnym, ryzykiem oszustw i bezpieczeństwa danych.

Wpływ epidemii COVID-19 na sytuację finansową i kapitałową Banku w I półroczu

Obniżenie poziomu bufora ryzyka systemowego z 3% do 0% od 19 marca efektywnie obniżyło minimalny wymóg kapitałowy dla Banku i dla Grupy do poziomu 9,0% dla współczynnika Tier 1 oraz do poziomu 11,0% dla łącznego współczynnika kapitałowego. Współczynnik Tier 1 oraz łączny współczynnik kapitałowy Grupy wniosły, odpowiednio, 14,94% i 17,47% na dzień 30 czerwca 2020 roku (14,41% i 16,87%, odpowiednio, na dzień 31 grudnia 2019 roku). Szczegóły dotyczące współczynnika kapitałowego oraz zmian w zakresie zarządzania ryzykiem zaprezentowano w Nocie 7.20 *Łączny współczynnik kapitałowy* oraz Nocie 15 *Zarządzanie ryzykiem oraz kapitałem*.

Zarząd Banku w swoich komunikatach bieżących w dniach 3 marca, 15 kwietnia oraz 3 czerwca 2020 roku poinformował, że decyzje Rady Polityki Pieniężnej odnośnie zmiany stóp procentowych będą miały negatywny wpływ na wynik odsetkowy Grupy Kapitałowej Banku za 2020 rok.

Odpisy z tytułu strat oczekiwanych

Metodologia dotycząca wyliczenia strat oczekiwanych została zaprezentowana w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku oraz w Punkcie 5 *Istotne zasady rachunkowości oraz kluczowe szacunki*. W I półroczu 2020 roku Grupa kontynuowała przyjęte podejście, w tym w zakresie scenariuszy makroekonomicznych ważonych prawdopodobieństwem, uzupełniając je korektami zarządczymi tam, gdzie zdaniem kierownictwa nie zostały w pełni uchwycone ostatnie zdarzenia gospodarcze.

Prognozy makroekonomiczne

Według stanu na 30 czerwca 2020 roku, Grupa dokonała rewizji prognoz wskaźników makroekonomicznych, w których ujęła również efekt wpływu COVID-19. Założenia makroekonomiczne użyte do wyznaczenia strat kredytowych oparte są o konsensus z czerwca 2020 roku zbudowany na bazie prognoz makroekonomicznych zebranych od szerokiego grona instytucji. Zostały one ujawnione w tabeli poniżej.

W zakresie prognoz makroekonomicznych, Grupa obniżyła prognozę wskaźnika PKB dla 2020 roku, zakładając jednocześnie odbicie tego wskaźnika w kolejnych latach oraz podwyższyła oczekiwany wskaźnik bezrobocia w okresie prognozy. Poziom odpisów na straty oczekiwane w segmencie korporacyjnym jest wrażliwy przede wszystkim na parametr PKB, natomiast w segmencie detalicznym – na poziom wskaźnika bezrobocia i stóp procentowych.

W związku z dynamicznym rozwojem pandemii i dużą niepewnością, przyjęte przez Grupę prognozy mogą nie w pełni uwzględniać jej wpływ sytuacji makroekonomicznej zarówno w krótkim jak i długim okresie na poziom strat oczekiwanych. W dokonywaniu szacunku, Grupa rozważyła oświadczenie Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości z 27 marca 2020, dotyczących ujmowania strat oczekiwanych wg MSSF 9 biorąc pod uwagę niepewność związaną z pandemią COVID-19. Grupa dokonała odpowiednich osądów biorąc jednak pod uwagę istniejącą istotną niepewność, w szczególności w zakresie 1) przyszłych warunków makroekonomicznych i wpływu działań rządowych w zakresie przeciwdziałania skutkom pandemii oraz 2) ocenie czy dla ekspozycji kredytowych nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego.

Grupa dokonuje rewizji założeń makroekonomicznych w wyznaczaniu odpisów z tytułu strat oczekiwanych z częstotliwością kwartalną. Szacunek wpływu COVID-19 na te parametry może ulec zmianie w kolejnych kwartałach w zależności m.in. od skali pandemii, czasu jej trwania, wpływu rządowego wsparcia na gospodarkę oraz uwarunkowań zewnętrznych.

Analiza wrażliwości dotycząca istotnego wzrostu ryzyka kredytowego oraz prognozy czynników makroekonomicznych i wagi przypisane poszczególnym scenariuszom makroekonomicznym

W I półroczu 2020 roku Grupa stosowała analogiczne kryteria identyfikacji istotnego wzrostu ryzyka kredytowego (SICR) jak ujawnione w ujawniono w sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku.

W celu zaprezentowania wrażliwości strat oczekiwanych, Grupa dokonała oszacowania zmian w poziomie odpisów na straty oczekiwane w Etapie 1 i 2 przy następujących założeniach:

- wszystkie te aktywa finansowe znajdowałyby się poniżej progu istotnego wzrostu ryzyka kredytowego i miały przypisane 12-miesięczne straty oczekiwane – w takiej sytuacji Grupa odnotowałaby mniejsze straty oczekiwane dla składników aktywów w Etapie 1 i 2 o około 310 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2019 r. 255 mln zł), w tym 180 mln dla portfela korporacyjnego i 130 mln dla portfela detalicznego;
- wszystkie te aktywa przekroczyłyby ten próg istotnego wzrostu ryzyka kredytowego i miały przypisane straty oczekiwane w całym okresie życia – oczekiwane straty byłyby wyższe o około 780 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2019 r. około 660 mln zł), w tym 460 mln PLN dla portfela korporacyjnego i 320 mln PLN dla portfela detalicznego.

Poniższa tabela przedstawia przyjęte na dzień 30 czerwca 2020 roku prognozy makroekonomiczne dla głównych wskaźników oraz odchylenie strat oczekiwanych w scenariuszu pozytywnym, bazowym i negatywnym od raportowanych strat oczekiwanych, zważonych prawdopodobieństwem scenariuszy dla całego portfela kredytowego.

30.06.2020

cały portfel kredytowy							
		2020	2021	2022	Straty oczekiwane nie wazone prawdopodobieństwem - odchylenie od strat raportowanych w %	Waga przypisana scenariuszowi	Raportowane straty oczekiwane (ocena kolektywna w Etapie 1, 2 i 3)
Scenariusz pozytywny	PKB	-4,0%	6,3%	5,3%	-13%	20%	2 129,23
	Bezrobocie	7,2%	5,2%	3,4%			
	Indeks cen nieruchomości	3,5%	7,9%	8,0%			
	3-mies. stopa procentowa	0,7%	1,8%	2,1%			
Scenariusz bazowy	PKB	-4,2%	4,3%	3,3%	-5%	60%	
	Bezrobocie	7,2%	5,7%	4,2%			
	Indeks cen nieruchomości	3,4%	5,9%	5,0%			
	3-mies. stopa procentowa	0,2%	0,3%	0,4%			
Scenariusz negatywny	PKB	-4,7%	0,5%	-0,2%	25%	20%	
	Bezrobocie	8,2%	8,1%	7,9%			
	Indeks cen nieruchomości	1,0%	0,1%	2,5%			
	3-mies. stopa procentowa	-0,1%	0,1%	0,0%			

Poniższa tabela przedstawia prognozy makroekonomiczne głównych wskaźników oraz odchylenie strat oczekiwanych w scenariuszu pozytywnym, bazowym i negatywnym od raportowanych strat oczekiwanych, zwązonych prawdopodobieństwem scenariuszy na dzień 31.12.2019 roku.

2019

Cały portfel kredytowy							
		2020	2021	2022	Straty oczekiwane nie ważone prawdopodobieństwem - odchylenie od strat raportowanych w %	Waga przypisana scenariuszowi	Raportowane straty oczekiwane (ocena kolektywna w Etapie 1, 2 i 3)
Scenariusz pozytywny	PKB	4,2%	6,1%	5,0%	-10%	20%	1 584,3
	Bezrobocie	2,5%	1,9%	1,5%			
	Indeks cen nieruchomości	5,9%	8,8%	7,5%			
	3-mies. stopa procentowa	1,8%	1,9%	2,3%			
Scenariusz bazowy	PKB	3,5%	3,0%	2,9%	-2%	60%	
	Bezrobocie	2,8%	2,7%	2,7%			
	Indeks cen nieruchomości	5,1%	4,9%	4,9%			
	3-mies. stopa procentowa	1,6%	1,6%	1,6%			
Scenariusz negatywny	PKB	1,3%	-0,5%	0,6%	15%	20%	
	Bezrobocie	4,4%	5,6%	6,6%			
	Indeks cen nieruchomości	1,2%	0,1%	4,3%			
	3-mies. stopa procentowa	1,3%	1,0%	0,6%			

Korekty zarządcze

W czasach zmienności i niepewności, w których jakość portfela i otoczenie gospodarcze szybko się zmieniają, modele mają osłabione możliwości dokładnego przewidywania strat. Aby ograniczyć ryzyko modeli, możliwe jest dokonanie dodatkowych korekt, adresujących problemy z jakością danych, modelami lub wynikających z opinii ekspertów. Obejmują one również korekty, w przypadku których wpływ zaktualizowanych scenariuszy makroekonomicznych jest przeszacowany lub niedoszacowany przez modele MSSF 9.

Patrząc w przyszłość, oczekuje się, że stopniowe wycofywanie programów wsparcia związanych z COVID-19 w drugiej połowie 2020 r. może potencjalnie doprowadzić do większej liczby niewypłacalności przedsiębiorstw i wzrostu bezrobocia. Może to prowadzić do zwiększenia trudności płatniczych wśród klientów detalicznych, którzy skorzystali z oferowanych przez banki programów odroczenia spłat. Dodatkowo, zgodnie z wytycznymi EUNB, dni wolne od płatności kredytów związane z funkcjonowaniem moratoriów COVID-19 nie powodują naliczenia opóźnienia w spłacie. Biorąc pod uwagę ryzyko niedoszacowania ryzyka z uwagi na spadek umownego przeterminowania dla ekspozycji kredytowych objętych programami odroczenia spłat, dokonano korekty zarządczej w postaci dotworzenia odpisów na ekspozycje kredytowe w portfelu detalicznym objętym moratoriami kredytowymi w wysokości 13 mln PLN.

Stosowane przez Grupę modele ryzyka budowane były w oparciu o szeregi makroekonomiczne bazujące na danych empirycznych z okresów, w których nie występowały szokowe zmiany parametrów makroekonomicznych oraz szeroko zakrojone programy pomocy publicznej. W związku z realizacją scenariusza makroekonomicznego charakteryzującego się silnym spadkiem PKB i oczekiwanym silnym odbiciem gospodarczym w kolejnych kwartałach, stosowane przez Grupę modele makroekonomiczne zaprognozowały odpowiednio szokowe wzrosty parametrów ryzyka i odpisów. Jednocześnie wysoka skala publicznych programów pomocowych trafiających bezpośrednio do przedsiębiorstw w sposób istotny poprawiła ich sytuację finansową i płynnościową. W celu uwzględnienia tych aspektów dokonano korekty polegającej na obniżeniu kwoty rezerw obliczonych na podstawie szokowych scenariuszy makroekonomicznych oraz zmniejszono odpisy o 42 mln PLN z tytułu szacowanego pozytywnego wpływu programów wsparcia publicznego.

Istotny wzrost ryzyka kredytowe (SICR)

Grupa nie identyfikuje możliwości odroczenia spłat oferowanej od końca marca 2020 klientom detalicznym jak i korporacyjnym w ramach moratorium pozaustawowego jako samoistnej przesłanki istotnego wzrostu ryzyka kredytowego. Grupa dokonuje portfelowej lub indywidualnej oceny w takich przypadkach łącznie z pozostałymi przesłankami istotnego wzrostu ryzyka kredytowego.

Moratoria kredytowe a modyfikacja aktywów finansowych

Umożliwienie klientom odroczenia płatności kredytów wpłynęło na zmianę rozkładu w czasie przyszłych kontraktowych przepływów pieniężnych w stosunku do pierwotnych umownych ustaleń. Dodatkowo w przypadku zawieszenia umowy kredytowej w efekcie utraty pracy lub głównego źródła dochodu umowa jest zawieszana w całości, łącznie z zaniechaniem naliczania odsetek umownych, powodując utratę przepływów za okres zawieszenia.

Programy odroczenia/zawieszenia spłat zostały ocenione przez Grupę w świetle wymogów dotyczących modyfikacji aktywów finansowych. Zgodnie z polityką rachunkowości Grupy przedmiotowe zmiany nie stanowiły podstaw do usunięcia aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

Wartość godziwa

Pojawienie się epidemii COVID-19 w pierwszym półroczu 2020 roku miało istotny wpływ na warunki rynkowe, w tym w szczególności wynikające z:

- niepewności i przewidywań uczestników rynku co do wpływu epidemii na sytuację ekonomiczną w Polsce i na świecie, która rzutowała na aktywność rynku oraz fluktuację kursów walut i benchmarkowych stóp procentowych,
- działań regulatorów, rządów i banków centralnych podejmowanych w celu łagodzenia skutków epidemii w tym
- obniżki stóp procentowych w Polsce,
- nadpłynności w sektorze bankowym związanej z osadzeniem się środków pomocowych na rachunkach w bankach,
- interwencji NBP oraz znaczącego umocnienia się wartości obligacji skarbowych w związku ze wzrostem popytu na rynku,
- wzrostu zmienności na rynku walutowym, w szczególności osłabienia złotego w stosunku do euro.

Zmieniające się warunki ekonomiczne miały istotny wpływ na fluktuację wycen instrumentów finansowych do wartości godziwej (półrocze do półrocza), w szczególności:

- wynik na rachunkowości zabezpieczeń wzrósł o 30,7 mln PLN (28,6 mln PLN w pierwszym półroczu 2020 w porównaniu do minus 2,1 mln PLN w pierwszym półroczu 2019), co wynikało głównie z przeszacowania nogi zmiennej IRS stanowiących instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczenia wartości godziwej w związku z obniżką stóp procentowych w Polsce,
- dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody - zanotowano spadek wyniku z rewaluacji odnoszonego na kapitał własny o 83,9 mln PLN (minus 78,6 mln PLN w pierwszym półroczu 2020 w porównaniu do 5,3 mln PLN w pierwszym półroczu 2019),
- zabezpieczenie przepływów pieniężnych - zanotowano wzrost zysków/strat z rewaluacji odnoszonych na kapitał własny o 1 984,90 mln PLN (2 722,10 mln PLN w pierwszym półroczu 2020 w porównaniu do 737,2 mln PLN w pierwszym półroczu 2019).

Zmiany prawne i regulacyjne

Adekwatność kapitałowa

W celu ograniczenia wpływu pandemii koronawirusa na gospodarkę instytucje nadzorujące rynek przyjęły szereg modyfikacji w regulacjach. Obejmują one głównie:

- Zmiany Rozporządzenia nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i finansowych (wraz z późniejszymi zmianami) - CRR;
- Zmiany Rozporządzenia 101/2016 dotyczącego ostrożnej wyceny (AVA);
- Wytyczne EBA w zakresie postępowania z programami odroczenia spłat;
- Dodatkowe działania polskich instytucji nadzorujących rynek finansowy zmniejszające obciążenie kapitałowe banków oraz zmniejszające obciążenia regulacyjne.

Wytyczne EBA z 2 kwietnia 2020 roku zakładają brak reklasyfikacji do forebearance oraz do defaultu podmiotów korzystających z programów odroczenia spłat zaproponowanych im przez sektor bankowy lub w ramach programów uregulowanych prawnie. Dotyczy to tylko programów notyfikowanych do EBA. Pierwotnie wytyczne te miały obowiązywać do 30 czerwca 2020 roku, jednakże w dniu 18 czerwca 2020 roku przedłużono ich obowiązywanie do 30 września 2020 roku.

W dniu 28 kwietnia 2020 roku Komisja Europejska zaproponowała zmiany w CRR, które mają na celu uwolnienie dodatkowego kapitału na finansowanie objętej kryzysem gospodarki. Po konsultacjach rządowych oraz z sektorem finansowym oraz pracach w Parlamencie Europejskim w dniu 24 czerwca została opublikowana przedmiotowa zmiana. Obejmuje ona m. in.:

- Okres przejściowy w zakresie wag ryzyka dla ekspozycji rządów i banków centralnych denominowanych w walucie jakiegokolwiek państwa członkowskiego UE;
- Okres przejściowy w zakresie ujmowania niezrealizowanych zysków i strat z papierów wartościowych wycenianych przez inne całkowite dochody emitowanych przez rządy i banki centralne;
- Przyspieszenie wdrożenia wskaźnika wspierającego małe i średnie przedsiębiorstwa (SME supporting factor);
- Przyspieszenie wdrożenia wskaźnika korygującego 0,75 do wagi ryzyka na ekspozycje infrastrukturalne;
- Modyfikacja okresu przejściowego związanego z wdrożeniem IFRS 9. Zmiany obejmują możliwość zastosowania okresu przejściowego oraz wydzielenie części dynamicznej związanej z rezerwami zawiązanymi po 31 grudnia 2019 roku;
- Zmiany w ujmowaniu wartości niematerialnych z tytułu oprogramowania (wejdą w życie po publikacji właściwego rozporządzenia delegowanego).

Powyższe zmiany są też wspierane przez modyfikacje rozporządzenia 101/2016 o ostrożnej wycenie (AVA), gdzie we wzorze stosowanym do celów agregacji zmieniono parametr z 50% na 66%.

Poza propozycjami na poziomie europejskim również lokalnie podjęto szereg działań wspierających np.:

- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 kwietnia 2020 roku w sprawie określenia innych terminów wykonania niektórych obowiązków sprawozdawczych i informacyjnych;
- Możliwość stosowania wagi ryzyka 0% do ekspozycji wobec klienta do wielkości zabezpieczanej przez BGK, EBI, EFI i inne instytucje rozwoju.
- Przesunięcie wdrożenia Rekomendacji S z 31 grudnia 2020 roku na 30 czerwca 2021 roku.

Podejmowane działania są niewątpliwie wsparciem sektora bankowego, jednakże prowadzone są dalsze prace, które mogą mieć wpływ na szczegółowe interpretacje przedstawionych przepisów.

Współczynnik kapitałowy Grupy zaprezentowano w Nocie 7.20 Łączny współczynnik kapitałowy.

Adekwatność płynnościowa

W zakresie płynności podjęto następujące działania po stronie Narodowego Banku Polskiego i Rady Polityki Pieniężnej:

- Operacje zasilające banki w płynność, tzw. operacje repo. Dostęp do tych operacji jest rodzajem ubezpieczenia na wypadek pojawienia się potrzeby zasilania banków w płynność.
- Zakup obligacji skarbowych na dużą skalę na rynku wtórnym w ramach strukturalnych operacji otwartego rynku, co zmieni długoterminową strukturę płynności w sektorze bankowym. Skutkiem tych operacji powinno być także utrzymanie płynności rynku wtórnego obligacji skarbowych.
- Kredyt wekslowy dla banków, który - podobnie jak program TLTRO wprowadzony przez EBC - będzie umożliwiać refinansowanie kredytów udzielanych przez banki przedsiębiorstwom sektora niefinansowego.
- Istotne obniżenie stopy rezerwy obowiązkowej z 3.5% do 0.5% oraz podniesienie oprocentowania rezerwy z 0,1% do poziomu stopy referencyjnej. Umożliwi to utworzenie dodatkowego bufora płynnościowego dla banków oraz obniży ich koszty z tytułu utrzymywania rezerwy.

Wskaźniki prezentujące sytuację płynnościową Grupy zaprezentowano w Nocie 15 *Zarządzanie ryzykiem oraz kapitałem*.

• Rozwiązanie umowy z firmą audytorską

Zarząd ING Banku Śląskiego S.A. poinformował o rozwiązaniu umowy z 13 listopada 2019 roku („Umowa”) zawartej z firmą audytorską Mazars Audit Sp. z o.o. („Mazars”), obejmującej:

- przegląd półrocznych jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej Banku za okresy od 1 stycznia 2020 roku do 30 czerwca 2020 roku i od 1 stycznia 2021 roku do 30 czerwca 2021 roku,
- badanie ustawowe jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku za lata 2020-2021,
- przegląd śródrocznej jednostkowej i skonsolidowanej informacji finansowej.

W związku z propozycją przesłaną przez Mazars, 17 czerwca 2020 roku Umowa została rozwiązana za porozumieniem Stron.

Przyczyną rozwiązania Umowy jest ryzyko kwalifikacji usług świadczonych w 2020 roku przez spółkę z sieci Mazars na rzecz oddziału ING Bank N.V. (spółka dominująca Banku) jako zabronionych w rozumieniu art. 5 rozporządzenia (UE) 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego. W konsekwencji, w związku z art. 66 ust. 6 ustawy o rachunkowości, przeprowadzenie przez Mazars badania ustawowego sprawozdań finansowych Banku i Grupy Kapitałowej Banku za 2020 rok byłoby obciążone ryzykiem nieważności. Jednocześnie Zarząd Banku podkreślił, że zaistniałe powyżej okoliczności i będące ich skutkiem rozwiązanie Umowy wystąpiły przed zrealizowaniem przez Mazars przeglądów i badań ustawowych wynikających z Umowy.

Decyzja o rozwiązaniu Umowy po stronie Banku została podjęta przez Zarząd Banku na podstawie zalecenia Komitetu Audytu i pozytywnej opinii Rady Nadzorczej Banku.

• Powołanie Wiceprezesa Zarządu Banku

15 maja 2020 roku Rada Nadzorcza powołała Pana Michała Mrożka na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku od 1 lipca 2020 roku.

• Zarejestrowanie zmian w Statucie ING Banku Śląskiego S.A.

12 maja 2020 roku Zarząd ING Banku Śląskiego S.A. otrzymał postanowienia Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach, Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) z 6 maja 2020 roku obejmujące m.in. rejestrację zmian w Statucie Banku uchwalonych uchwałą nr 24

Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia („ZWZ”) z 29 marca 2019 roku, a także uchwałami nr 22 i 23 ZWZ z 2 kwietnia 2020 roku.

Informacja o Uchwale nr 24 podjętej przez ZWZ z 29 marca 2019 roku została opublikowana w raporcie bieżącym nr 13/2019 z 29 marca 2019 roku, a o Uchwałach nr 22 i 23 podjętych przez ZWZ z 2 kwietnia 2020 roku została opublikowana w raporcie bieżącym nr 19/2020 z 2 kwietnia 2020 roku.

Jednocześnie, w dniu 29 stycznia 2020 roku zostały zarejestrowane zmiany w Statucie Banku uchwalone Uchwałą nr 27 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z 5 kwietnia 2018 roku. Rejestracja nastąpiła na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach, Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (KRS) z 24 stycznia 2020 roku, sprostowanego postanowieniem z 29 stycznia 2020 roku. Rejestracja obejmuje zmianę w § 8 ust. 2 punkt 7) Statutu, który otrzymuje brzmienie: „7) wydawanie pieniędzy elektronicznego,”.

- Wysokość składki rocznej na fundusz przymusowej restrukturyzacji BFG w 2020 roku

W dniu 10 kwietnia 2020 roku Zarząd ING Banku Śląskiego S.A otrzymał informację od Bankowego Funduszu Gwarancyjnego o wysokości rocznej składki na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków za 2020 rok. Wynosi ona 124,4 mln zł, łącznie z korektą składki wniesionej w 2019 roku. Cała ta kwota została zaksięgowana w ciężar kosztów pierwszego kwartału 2020 roku.

- Podwyższenie ratingów przez agencję Fitch

W komunikacie opublikowanym 5 marca 2020 roku agencja Fitch umieściła rating IDR dla ING Banku Śląskiego S.A. na liście ratingów „pod obserwacją kryteriów” (ang. Under Criteria Observation, UCO) z możliwością jego podwyższenia.

Agencja Fitch w swoim komunikacie poinformowała, że zmiana statusu ratingu jest związana z opublikowanymi 28 lutego 2020 roku zaktualizowanymi kryteriami ratingu dla banków.

W komunikacie opublikowanym 6 kwietnia 2020 roku agencja Fitch Ratings Ltd. (agencja Fitch) podjęła dwie, niezależne od siebie decyzje dotyczące ratingów Banku. Po pierwsze, zgodnie z wcześniejszą informacją o zmianie kryteriów ratingowych dla banków (opublikowaną 28 lutego 2020 roku, wyjaśnienie poniżej), Agencja Fitch podwyższyła długoterminowy rating Banku do „A+” z „A” oraz krótkoterminowy rating Banku do „F1+” z „F1”, usuwając status „pod obserwacją kryteriów” dla obu ratingów.

28 lutego 2020 roku agencja Fitch opublikowała zaktualizowane kryteria ratingów dla banków, które umożliwiają uwzględnienie buforów banku-matki zbudowanych w oparciu o dług podporządkowany w ocenie wsparcia dla spółki-córki. W opinii agencji Fitch taka sytuacja ma miejsce w przypadku Banku, ponieważ jest on znaczącą spółką zależną ING Bank N.V. (akcjonariusz dominujący Banku), a Grupa ING posiada strategię przymusowej restrukturyzacji zakładającą jeden punkt kontaktowy (ang. Single Point of Entry – SPE). W konsekwencji, agencja Fitch opiera ratingi IDR dla Banku na ratingu IDR dla ING Bank N.V., a nie na ratingu Viability Rating co miało miejsce wcześniej. Obecnie rating IDR dla ING Bank N.V. jest o jeden poziom wyższy niż jego rating Viability Rating.

Po drugie, agencja Fitch zdecydowała o umieszczeniu obu ratingów IDR dla Banku na liście ratingów z perspektywą negatywną. Jest to bezpośrednia konsekwencja umieszczenia na tej liście ratingów dla ING Bank N.V. Zmiana perspektywy ratingu IDR dla ING Bank N.V. nastąpiła 1 kwietnia 2020 roku i wynikała z ryzyka jakim dla ING Bank N.V. w opinii agencji Fitch jest kryzys ekonomiczny spowodowany epidemią koronawirusa.

Dodatkowo, w komunikacie z 14 kwietnia 2020 roku Agencja Fitch podtrzymała przyznany Viability rating na poziomie „bbb+”. Agencja Fitch w swoim komunikacie stwierdza, że w kryzys ekonomiczny spowodowany epidemią koronawirusa stanowi zagrożenie w średnim terminie dla ratingu Banku. Jednakże Bank wchodzi w kryzys w dobrej kondycji dzięki wysokiej jakości aktywów, solidnej pozycji kapitałowej i ograniczonej ekspozycji na: 1) niezabezpieczone kredyty detaliczne oraz 2) na sektory wrażliwe na cykle koniunkturalne. Fitch oczekuje, że jakość aktywów i rentowność Banku będą pod presją. Wyniki Banku ucierpią na 1) niższym popycie na kredyt, 2) progresywnym wpływie obniżki stóp procentowych i 3) wyższym odpisom na oczekiwaną utratę wartości należności od klientów.

W konsekwencji wyżej opisanych decyzji ratingowych agencji Fitch, ratingi dla Banku znajdują się na następujących poziomach:

- Rating długoterminowy podmiotu (Long-Term IDR): A+,
- Perspektywa ratingu podmiotu: Negatywna,
- Rating krótkoterminowy (Short-term IDR): F1+,
- Viability Rating: bbb+,
- Rating wsparcia: 1,
- Rating długoterminowy na skali krajowej: AAA (pol),
- Perspektywa ratingu długoterminowego na skali krajowej: Stabilna,
- Rating krótkoterminowy na skali krajowej F1+ (pol).

• Decyzja Zarządu Banku w sprawie zmiany propozycji podziału zysku za 2019 rok

W dniu 26 marca 2020 roku Bank otrzymał pismo Komisji Nadzoru Finansowego („KNF”) w kwestii wypłaty przez banki dywidendy. W piśmie tym KNF wyraził oczekiwania, że – niezależnie od wszystkich podjętych już decyzji – banki zatrzymają całość wypracowanego w poprzednich latach zysku, w związku z ogłoszeniem w Polsce stanu epidemii oraz możliwymi dalszymi negatywnymi konsekwencjami gospodarczymi tego stanu.

Mając powyższe na uwadze, Zarząd Banku podjął decyzję o zmianie wniosku dotyczącego podziału zysku za 2019 rok oraz projektu uchwały przedłożonej Walnemu Zgromadzeniu w sprawie podziału zysku za 2019 rok w ten sposób, że kwota uprzednio przeznaczona na dywidendę, czyli 494.380.000,00 zł, zostanie pozostawiona jako niepodzielona. W konsekwencji powyższego, Zarząd Banku podjął też decyzję o wycofaniu projektu uchwały Walnego Zgromadzenia w sprawie wypłaty dywidendy.

• Walne Zgromadzenie ING Banku Śląskiego S.A.

W dniu 2 kwietnia 2020 roku odbyło się Walne Zgromadzenie ING Banku Śląskiego S.A., na którym podjęto uchwały w sprawie:

- zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego za 2019 rok (sprawozdanie jednostkowe i skonsolidowane),
- zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. w 2019 roku, obejmującego sprawozdanie z działalności ING Banku Śląskiego S.A., w tym oświadczenia o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego,
- przyjęcia sprawozdań Rady Nadzorczej za 2019 rok oraz oceny polityki wynagradzania Banku,
- udzielenia absolutorium z wykonania obowiązków w 2019 roku Członkom Zarządu i Członkom Rady Nadzorczej,
- podziału zysku za 2019 rok oraz pokrycia straty z lat ubiegłych,
- zmian w Statucie ING Banku Śląskiego S.A.,
- powołania Członków Rady Nadzorczej na nową kadencję,
- oceny odpowiedniości zbiorowej Rady Nadzorczej,
- zmian Polityki wynagradzania Członków Rady Nadzorczej i Zarządu.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie ING Banku Śląskiego S.A. powołało Pana Remco Nielanda (Remco Nieland) oraz Panią Susan Poot w skład Rady Nadzorczej ING Banku Śląskiego S.A., od 1 maja 2020 roku.

Jednocześnie Zarząd Banku poinformował, że w związku z podjęciem uchwały w sprawie podziału zysku za 2019 rok oraz pokrycia straty z lat ubiegłych w sposób nie przewidujący wypłaty dywidendy za rok 2019, Walne Zgromadzenie nie podjęło uchwały dotyczącej wypłaty dywidendy, z uwagi na jej bezprzedmiotowość.

- Minimalny poziom funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji („MREL”) wyznaczony przez BFG dla ING Banku Śląskiego S.A.

W dniu 18 marca 2020 roku Bank otrzymał pismo dotyczące wspólnej decyzji organów ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, tj. Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (Single Resolution Board) oraz BFG w sprawie wysokości minimalnego poziomu funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji („MREL”). Decyzja ta opiera się na zastosowanej dla Grupy ING strategii przymusowej restrukturyzacji zakładającej jeden punkt kontaktowy (Single Point of Entry – SPE).

Wymóg MREL dla Banku został określony na poziomie skonsolidowanym w wysokości 11,679% sumy funduszy własnych i zobowiązań ogółem („TLOF”), co odpowiada 21,280% kwoty ekspozycji na ryzyko („TRE”). Wymóg ten powinien zostać osiągnięty na 31 grudnia 2022 roku.

Ponadto, BFG wyznaczył śródkresowe cele MREL na poziomie skonsolidowanym, które w relacji do:

- TLOF wynoszą 9,003% na koniec 2020 roku oraz 10,341% na koniec 2021 roku, oraz
- TRE wynoszą 16,405% na koniec 2020 roku oraz 18,842% na koniec 2021 roku.

Wymóg MREL został wyznaczony na podstawie skonsolidowanych danych bilansowych według stanu na 31 grudnia 2018 roku oraz wartości wymaganych buforów kapitałowych obowiązujących 1 stycznia 2019 roku. Cel MREL wyznaczony przez BFG na koniec 2019 roku został spełniony.

- Zatwierdzenie przez Radę Nadzorczą Banku aktualizacji Polityki dywidendowej Banku

W dniu 6 marca 2020 roku Rada Nadzorcza Banku zatwierdziła aktualizację Polityki dywidendowej ING Banku Śląskiego S.A. („Polityka”).

Aktualizacja Polityki wynikała z opublikowanego stanowiska Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie polityki dywidendowej banków i polegała na:

- dostosowaniu zapisów Polityki do stanowiska KNF poprzez rezygnację ze wskazania dodatkowego bufora 1,5 p.p. w kryteriach kapitałowych, oraz
- dodaniu w Polityce zapisu, że Zarząd Banku bierze pod uwagę stanowisko KNF odnośnie polityki dywidendowej przy uwzględnianiu wysokości wypłaty dywidendy.

ING Bank Śląski S.A. zakłada stabilne realizowanie wypłat dywidend w długiej perspektywie z zachowaniem zasady ostrożnego zarządzania oraz wszelkich wymogów regulacyjnych, do których zachowania Bank jest zobowiązany.

Polityka dywidendowa zakłada możliwość realizowania wypłat dywidendy z nadwyżki kapitału powyżej minimalnych współczynników adekwatności kapitałowej oraz powyżej określonego przez KNF dla celów wypłaty dywidendy przez Bank:

- minimalnego poziomu współczynnika kapitału podstawowego Tier 1 (CET1) na poziomie 4,5% + wymóg połączonego bufora^[1],
- minimalnego poziomu współczynnika kapitału Tier 1 (T1) na poziomie 6,0% + wymóg połączonego bufora^[1],
- minimalnego łącznego współczynnika kapitałowego (TCR) na poziomie 8,0% + wymóg połączonego bufora^[1].

gdzie przypis ^[1] oznacza wymóg połączonego bufora obowiązujący w roku, w którym wypłacana jest dywidenda z zysku roku poprzedzającego wypłatę.

Decydując o kwocie wypłaty dywidendy, Zarząd Banku brał pod uwagę wymogi nadzorcze przekazywane w ramach oficjalnego komunikatu Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącego polityki dywidendowej banków.

Przy ustalaniu proponowanej kwoty wypłaty dywidendy Walnemu Zgromadzeniu, Zarząd Banku w szczególności brał pod uwagę następujące przesłanki:

- aktualną sytuację ekonomiczno-finansową Banku i Grupy Kapitałowej Banku, w tym ograniczenia w sytuacji generowania strat finansowych lub niskiej rentowności (niski zwrot z aktywów / kapitału),
- założenia strategii zarządzania i strategii zarządzania ryzykiem Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku,
- ograniczenia wynikające z art. 56 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym,
- konieczność pomniejszania zysków bieżącego okresu lub niezatwierdzonych zysków rocznych zaliczanych do funduszy własnych o możliwe do przewidzenia dywidendy, zgodnie z artykułem 26 Rozporządzenia UE nr 575/2013.

• Rezygnacje członków Rady Nadzorczej ING Banku Śląskiego S.A.

Zarząd ING Banku Śląskiego S.A. poinformował, że:

- w dniu 3 marca 2020 roku Bank otrzymał oświadczenie Pana Normana Tambacha o rezygnacji z funkcji członka Rady Nadzorczej Banku, z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia. Pan Norman Tambach nie podał przyczyn swojej rezygnacji,
- w dniu 27 lutego 2020 roku Pan Ad Kas złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej ING Banku Śląskiego S.A., z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia. Jako powód rezygnacji, Pan Ad Kas wskazał fakt, że został powołany na stanowisko pełniącego obowiązki Wiceprezesa Zarządu odpowiedzialnego za Pion Ryzyka dla ING France.

Jednocześnie, w dniu 2 kwietnia 2020 roku odbyło się Walne Zgromadzenie ING Banku Śląskiego S.A., na którym podjęto uchwały m.in. w sprawie powołania Członków Rady Nadzorczej na nową kadencję.

3. Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Nie wystąpiły.

4. Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. za I półrocze 2020 roku zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości (MSR) 34 *Sprawozdawczość Śródroczna* w wersji zatwierdzonej przez Komisję Europejską i obowiązującej na dzień sprawozdawczy, tj. 30 czerwca 2020 roku oraz zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2018 roku, poz. 757).

Prezentowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane w wersji skróconej. Śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie ze sprawozdaniem finansowym Banku za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku, które zostało zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie ING Banku Śląskiego S.A. w dniu 2 kwietnia 2020 roku.

Śródroczny skrócony skonsolidowany rachunek zysków i strat, śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym i śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2020 roku do 30 czerwca 2020 roku oraz śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 30 czerwca 2020 roku wraz z danymi porównywalnymi zostały sporządzone przy zastosowaniu takich samych zasad rachunkowości dla każdego z okresów.

4.1. Zmiany w standardach rachunkowości

W niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zastosowano takie same zasady rachunkowości, jakie zastosowano przy sporządzaniu rocznego pełnego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2019 rok (Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku) oraz standardy i interpretacje zatwierdzone przez Unię Europejską obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie tj.:

Zmiana	Wpływ na sprawozdanie Grupy
Odniesienia do założeń koncepcyjnych MSSF	Implementacja założeń koncepcyjnych nie wywierała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.
MSR 1 i MSR 8 Definicja materialności	Zastosowanie zmiany nie wywiera istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.
MSSF 3 Definicja przedsięwzięcia (rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2020)	Zastosowanie zmiany nie wywiera istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Standardy i interpretacje, które zostały wydane ale jeszcze nie obowiązują ponieważ nie zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, lub zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale nie zostały wcześniej zastosowane przez Grupę zaprezentowane zostały w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za 2019 rok. W pierwszym półroczu bieżącego roku opublikowano następujące zmiany do standardów rachunkowości:

Zmiana (w nawiasie oczekiwana data zastosowania przez IASB)	Wpływ na sprawozdanie Grupy
MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych: klasyfikacja zobowiązań finansowych jako krótkoterminowe lub długoterminowe (rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2022)	Klasyfikacja zobowiązań finansowych jako długoterminowe będzie uzależniona od istnienia praw do dokonania prolongaty zobowiązania na okres dłuższy niż 12 miesięcy oraz od spełnienia warunków realizacji takiej prolongaty na dzień bilansowy. Implementacja zmiany nie będzie wywierała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.
MSSF 16 Ulga w dzierżawie wynikająca z COVID-19 (rok obrotowy rozpoczynający się 1 czerwca 2020 z możliwością wcześniejszego zastosowania z uwzględnieniem sprawozdań finansowych nie zatwierdzonych do publikacji na datę 28 maja 2020)	Zmiana w zakresie modyfikacji leasingu, której celem jest zapewnienie możliwości odstąpienia od oceny modyfikacji leasingu, w sytuacji, gdy zmiana płatności leasingowych jest bezpośrednią konsekwencją pandemii covid-19 (np.: „wakacje leasingowe” lub czasowe zawieszenie/pomniejszenie płatności leasingowych). Zastosowanie tej zmiany przez leasingobiorcę będzie wiązało się z koniecznością dodatkowych ujawnień. Implementacja zmiany nie będzie wywierała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.
MSSF 3 Odwołanie do założeń koncepcyjnych (rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2022)	Zmiana wprowadzająca do treści standardu odwołania do założeń koncepcyjnych opublikowanych w maju 2018 roku. Implementacja zmiany nie będzie wywierała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.
MSR 37 Umowy rodzące obciążenia – koszty wywiązania się z umowy (rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2022)	Zmiana polegająca na doprecyzowaniu pojęcia kosztów wywiązania się z zobowiązań wynikających z umów, w których koszty przewyższają korzyści ekonomiczne z nich wynikające. Implementacja zmiany nie będzie wywierała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.
MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe – korzyści przed planowanym wykorzystaniem (rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2022)	Zmiana polegająca na wykluczeniu możliwości potrącania z kosztów wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych kwot otrzymanych ze sprzedaży produktów wyprodukowanych na etapie testów przedwdrożeniowych. Tego typu przychody ze sprzedaży i odpowiadające im koszty należy bowiem ująć w rachunku wyników. Implementacja zmiany nie będzie wywierała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.
Zmiany wynikające z cyklicznego przeglądu IFRS 2018-2020 (rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2022)	Zmiany w zakresie: MSSF 1 – jednostka zależna stosująca po raz pierwszy standardy rachunkowości MSSF 9 – opłaty w teście „10%” (do ustalenia możliwości wyłączenia zobowiązań finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej) – zgodnie ze zmianą w teście należy uwzględnić wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane również te które zostały rozliczone przez pożyczkobiorcę lub pożyczkodawcę w imieniu innych jednostek Przykłady ilustrujące do MSSF 16 – zachęty leasingowe MSR 41 – rolnictwo: opodatkowanie w wycenie do wartości godziwej. Implementacja zmian nie będzie wywierała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.
MSSF 4 Wydłużenie tymczasowego zwolnienia z zastosowania MSSF 9 (rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2021)	Zmiana wydłuża okres możliwości zwolnienia z zastosowania MSSF 9 do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2023. Implementacja zmiany nie będzie wywierała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.
MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe	Zmiany mające na celu ułatwienie w implementacji standardu opublikowane w czerwcu 2020 roku, w odpowiedzi na uwagi zgłaszane to treści wytycznych standardu. Z analiz Grupy wynika, że implementacja zmian nie będzie wywierała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

4.2. Kontynuacja działalności

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę Kapitałową w okresie co najmniej 12 miesięcy od daty publikacji, czyli od 6 sierpnia 2020 roku. Zarząd Banku nie stwierdza na dzień podpisania skonsolidowanego sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Grupę Kapitałową w okresie 12 miesięcy od daty publikacji na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez Grupę Kapitałową dotychczasowej działalności.

4.3. Działalność zaniechana

W pierwszym półroczu 2020 i 2019 roku w Grupie nie wystąpiło zaniechanie istotnej działalności.

4.4. Zakres podmiotowy i waluta sprawozdania

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za I półrocze 2020 roku zawiera dane Banku oraz jego jednostek zależnych i stowarzyszonych (razem zwanych "Grupą"). Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzane w złotych polskich („PLN”). Wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są po zaokrągleniu do miliona złotych. W związku z tym mogą wystąpić przypadki matematycznej niespójności w sumowaniach lub pomiędzy poszczególnymi notami.

4.5. Dane porównawcze

Dane porównawcze obejmują następujące okresy:

- dla śródrocznego skróconego skonsolidowanego rachunku zysków i strat oraz śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów – okres od 1 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku oraz okres od 1 kwietnia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku,
- dla śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych – okres od 1 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku,
- dla śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania ze zmian w kapitale własnym – dane na dzień 31 grudnia 2019 oraz 30 czerwca 2019 roku,
- dla śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej – dane na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 30 czerwca 2019 roku.

5. Istotne zasady rachunkowości oraz kluczowe szacunki

Szczegółowe zasady rachunkowości oraz kluczowe szacunki zostały zaprezentowane w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku, opublikowanym w dniu 6 marca 2020 roku i dostępnym na stronie internetowej ING Banku Śląskiego S.A. (www.ingbank.pl).

Dodatkowo w odniesieniu do sprawozdań śródrocznych Grupa stosuje zasadę ujmowania obciążeń wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego na podstawie możliwie najlepszego szacunku średniej ważonej rocznej stawki podatku dochodowego, jakiej Grupa oczekuje w pełnym roku obrotowym.

W pierwszym półroczu 2020 roku nie wprowadzano istotnych zmian zasad rachunkowości stosowanych przez Grupę Kapitałową.

Jednocześnie w efekcie epidemii koronawirusa COVID-19 dokonano zmian kluczowych szacunków, które zostały szczegółowo opisane w punkcie 2 niniejszego sprawozdania (*Istotne*

zdarzenia w I półroczu 2020 roku, Informacja o wpływie epidemii koronawirusa na działalność Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A.).

Dokonano także doprecyzowania definicji ekspozycji w statusie niewykonania zobowiązania kredytowego (ang.: default), ekspozycji z utratą wartości i ekspozycji nieobsługiwanych (ang.: non-performing) zgodnie z wytycznymi Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EBA) nr EBA/GL/2016/07 przez co Grupa ujednoliciła podejście w tym zakresie do wymagań regulacyjnych. Dłużnik lub ekspozycja oceniana jako będąca w statusie niewykonania zobowiązania (ang.: default) jednocześnie jest uznawana za ekspozycję z utratą wartości (ang.: impaired) i nieobsługiwaną (ang.: non-performing). Zmiana ta skutkowałą obciążeniem wyniku finansowego Grupy w wysokości 7,8 mln zł.

Szczegółowe informacje w tym zakresie podano poniżej, natomiast poprzednio używane definicje odzwierciedlone są w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. za rok finansowy zakończony 31 grudnia 2019 roku.

Utrata wartości - definicja ekspozycji w statusie niewykonania zobowiązania kredytowego (ang.: default), ekspozycji z utratą wartości i ekspozycji nieobsługiwanych

Szacowanie odpisów na utratę wartości opiera się na wycenie oczekiwanej straty kredytowej. Podejście takie stosuje się do dłużnych aktywów finansowych, zaangażowań kredytowych, należności leasingowych, nieodwołalnych zobowiązań finansowych i gwarancji finansowych za wyjątkiem inwestycji kapitałowych.

Na każdy dzień sprawozdawczy Bank dokonuje szacunku odpisu na oczekiwane straty kredytowe aktywa finansowego w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia, jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia. Jeżeli na dzień sprawozdawczy ryzyko kredytowe związane z aktywem finansowym nie wzrosło znacząco od momentu początkowego ujęcia, Bank wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe tego aktywa w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym.

Bank wycenia oczekiwane straty kredytowe w sposób uwzględniający:

- nieobciążoną i ważoną prawdopodobieństwem kwotę, którą ustala się, oceniając szereg możliwych wyników,
- wartość pieniądza w czasie, oraz
- racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań na dzień sprawozdawczy, dotyczące przeszłych zdarzeń, obecnych warunków i prognoz dotyczących przyszłych warunków gospodarczych.

Dowody i przesłanki klasyfikacji aktywa wycenianego według zamortyzowanego kosztu do Etapu 3

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Składnik aktywa finansowego lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość, gdy istnieją dowody utraty wartości, wynikające z jednego lub więcej zdarzeń, mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów (zdarzenie powodujące stratę), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne, wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe. Bank ujmuje oczekiwane straty kredytowe w oparciu o racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań na dzień sprawozdawczy, dotyczące przeszłych zdarzeń, obecnych warunków i prognoz dotyczących przyszłych warunków gospodarczych.

Dowody utraty wartości

Dowodem utraty wartości jest:

- identyfikacja obiektywnego dowodu utraty wartości (w przypadku korporacyjnych i detalicznych ekspozycji kredytowych), lub
- opóźnienie w spłacie powyżej 90 dni i jednocześnie kwota zaległości w spłacie przekracza bezwzględny i względny próg istotności.

Obiektywne dowody utraty wartości nie wymagają oceny eksperckiej - identyfikacja wystąpienia dowodu powoduje uznanie ekspozycji kredytowej za będącą w stanie niewykonania zobowiązania i jednocześnie ekspozycję z utratą wartości bez dalszej analizy. Obiektywne dowody utraty wartości korporacyjnej lub detalicznej ekspozycji kredytowej obejmują wystąpienie co najmniej jednej z następujących sytuacji:

- klasyfikacja ekspozycji do Etapu 3,
- restrukturyzacja ekspozycji kredytowej ze względów niekomercyjnych, związanych z istotnymi trudnościami finansowymi klienta, skutkująca zmianą dotychczasowych warunków umowy, całkowitym lub częściowym refinansowaniem zagrożonej ekspozycji, które nie miałyby miejsca, gdyby klient nie doświadczał trudności finansowych (w tym forbearance), skutkująca stratą w kwocie większej niż 1% wartości bieżącej zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych; dla detalicznych ekspozycji kredytowych - restrukturyzacja non-performing,
- umorzenie lub odpisanie przez Bank w procesie restrukturyzacji istotnej kwoty należności klienta korporacyjnego skutkującej zmniejszeniem przepływów pieniężnych z danego składnika aktywów finansowych,
- umorzenie lub odpisanie detalicznej ekspozycji kredytowej w procesie windykacji,
- złożenie przez Bank, kontrahenta klienta, lub inny bank wniosku o upadłość klienta lub wszczęcie postępowania w obrębie prawa restrukturyzacyjnego,
- ogłoszenie upadłości; w przypadku korporacyjnych ekspozycji kredytowych, klient został postawiony w stan likwidacji, zaprzestał prowadzenia działalności,
- ekspozycja kredytowa staje się wymagalna wskutek wypowiedzenia przez Bank umowy kredytowej,
- zbycie przez Bank należności kredytowej (lub jej części) ze stratą większą niż 5% kwoty ekspozycji bilansowej, jeżeli przyczyną sprzedaży była pogarszająca się jakość kredytowa ekspozycji,
- wystąpienie przeterminowania przekraczającego 30 dni lub udzielenie kolejnego udogodnienia (forbearance) na ekspozycji kredytowej klasyfikowanej pierwotnie jako forbearance non-performing (ekspozycja niepracująca), a następnie uzdrowionej i będącej w statusie forbearance performing w trakcie okresu próbnego,
- status bezodsetkowy (wstrzymanie naliczania odsetek) dla ekspozycji kredytowej,
- dla detalicznej ekspozycji kredytowej ponad 3-miesięczne zaległości w spłacie należnych zobowiązań w ramach kredytu z jednorazową spłatą całego uruchomionego kapitału na koniec okresu kredytowania,
- dla korporacyjnych ekspozycji kredytowych - podjęcie decyzji o dochodzeniu należności w ramach strategii windykacyjnej,
- kwestionowanie bilansowej ekspozycji kredytowej przez klienta na drodze postępowania sądowego.

Przesłanki utraty wartości

Przesłanki utraty wartości wymagają indywidualnej eksperckiej oceny sytuacji dłużnika i decyzji, czy klasyfikacja do stanu niewykonania zobowiązania jako ekspozycji z utratą wartości jest uzasadniona .

Do przesłanek utraty wartości dla korporacyjnych ekspozycji kredytowych należą :

- udzielenie przez osobę fizyczną będącą w sytuacji niewykonania zobowiązania, poręczenia w Banku za istotne zobowiązania firmy należącej do niej lub gdy osoba fizyczna jest dłużnikiem Banku, a firma należąca do niej znajduje się w stanie niewykonania zobowiązania,
- ponad 3-miesięczne zaległości w spłacie (w tym wszystkie odsetki, kapitał i prowizje) w ramach kredytu z jednorazową spłatą całego uruchomionego kapitału na koniec okresy kredytowego (nie ma zastosowania, jeżeli częstotliwość spłat przekracza jeden miesiąc),
- klient należy do tej samej grupy ekonomicznej lub prawnej co dłużnik będący w stanie niewykonania zobowiązania,
- zanik możliwości refinansowania,
- dla ekspozycji wynikających z transakcji zawartych na rynku finansowym - zanik aktywnego rynku (np. zawieszenie notowań na GPW) na dany składnik aktywów finansowych (akcje, obligacje, inne papiery wartościowe) znajdujących się w posiadaniu Banku ze względu na trudności finansowe emitenta/klienta, co może mieć negatywny wpływ na przyszłe przepływy pieniężne z danego składnika aktywów finansowych,
- zaprzestanie przez klienta spłat kapitału, odsetek lub prowizji i opóźnienie w spłacie lub najstarsze niedozwolone przekroczenie salda w rachunku bieżącym utrzymuje się przez więcej niż 45 dni kalendarzowych,
- zagrożenie upadłością, złożenie wniosku o wszczęcie postępowania w obrębie prawa restrukturyzacyjnego lub inna reorganizacja finansowa, które mogą skutkować brakiem spłaty aktywa finansowego lub jej opóźnieniem,
- brak zamiaru lub możliwości spłaty zobowiązania przez dłużnika ze względu na występujące problemy finansowe; w szczególności poniższe zdarzenia mogą oznaczać istotne trudności finansowe (zdarzenia opisane w punktach „a” do „e” nie są przesłankami utraty wartości jeśli były założone w planach finansowych klienta na moment przyznania zaangażowania i Bank takie plany zaakceptował):
 - a) ujemne kapitały własne na koniec rocznego okresu obrachunkowego,
 - b) ujemne przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej w trzech kolejnych rocznych okresach obrachunkowych (ze sprawozdania z przepływów pieniężnych, a jeżeli nie jest sporządzane, to z uproszczonego sprawozdania z przepływów),
 - c) przychody z działalności podstawowej ulegają znaczącemu obniżeniu (ponad 50% rok do roku w oparciu o wyniki rocznych okresów obrachunkowych) lub przychody z działalności podstawowej ulegają obniżeniu (ponad 30% rok do roku w oparciu o wyniki rocznych okresów obrachunkowych) i jednocześnie iloraz zadłużenia do EBITDA (earnings before interest, taxes, depreciation and amortisation, zysk przed odliczeniem odsetek od zobowiązań oprocentowanych, podatków i amortyzacji) jest większy od 4 lub EBITDA jest mniejsza od 0 (jeżeli umowa zawiera inną definicję wskaźnika to zdarzenie jest przesłanką utraty wartości, jeżeli jest przekroczony poziom 4 wg definicji z umowy. Jeżeli umowa wskazuje poziom wskaźnika > 4, to identyfikujemy przesłankę utraty wartości przy przekroczeniu poziomu z umowy),
 - d) EBITDA ujemny w dwóch kolejnych rocznych okresach obrachunkowych,
 - e) realizacja projekcji finansowych przez Klienta odbiega w negatywny sposób od zakresu zaakceptowanego przez Bank o minimum 20%, co doprowadza do istotnego przełamania wskaźników finansowych,
 - f) zdarzenia opisane w punktach „a” do „e” wystąpiły w trakcie roku obrachunkowego, o ile wystąpiły w wielkościach uznanych za znaczące i Bank przewiduje, że sytuacja nie

- uleganie poprawie w okresie do zakończenia rocznego okresu obrachunkowego oraz sytuacja ta może skutkować brakiem spłaty aktywa finansowego lub jej opóźnieniem,
- g) czynne zajęcia egzekucyjne do rachunków klienta prowadzonych w Banku, jeśli najstarszy czynny tytuł egzekucyjny utrzymuje się powyżej 90 dni oraz łączna kwota czynnych tytułów jest wyższa niż 100 tys. zł dla klientów korporacyjnej sieci sprzedaży lub 500 tys. zł dla klientów strategicznych,
 - h) nierozliczone roszczenia z gwarancji udzielonych przez Bank (brak środków klienta), jeżeli przeterminowane zobowiązanie klienta wobec Banku z tytułu zapłacenia gwarancji przez Bank utrzymuje się powyżej 45 dni od daty wypłaty roszczenia z gwarancji,
- istotne naruszenie warunków umownych przez klienta, które może mieć negatywny wpływ na przyszłe przepływy pieniężne z danego składnika aktywów finansowych (jeżeli nastąpiło istotne naruszenie warunków umownych, ale Bank po rozpoznaniu i ocenie przyczyn i skutków takiego naruszenia, zaakceptował je (czasowo lub trwale) lub warunek taki zmienił, takie zdarzenie nie jest traktowane jako przesłanka utraty wartości),
 - wypowiedzenie umowy kredytowej w innym banku o znaczącej wartości,
 - nieznane miejsce pobytu klienta skutkujące brakiem reprezentacji w kontaktach z Bankiem oraz nieujawniony majątek klienta,
 - kryzys sektora, w którym działa klient w połączeniu ze słabą pozycją kredytobiorcy w danym sektorze,
 - restrukturyzacja należności kredytowej ze względów niekomercyjnych związanych z istotnymi trudnościami finansowymi klienta, skutkująca zmianą dotychczasowych warunków umowy, całkowitym lub częściowym refinansowaniem zagrożonej ekspozycji, które nie miałyby miejsca, gdyby klient nie doświadczał tych trudności finansowych (w tym forbearance) i strata wartości bieżącej netto przepływów pieniężnych jest równa lub niższa niż 1%,
 - oszustwo kredytowe dłużnika wobec Banku lub innego podmiotu Grupy ING,
 - w ciągu ostatnich 5 lat ekspozycja otrzymała udogodnienie (forbearance) 2 lub więcej razy,
 - znaczące pogorszenie ratingu klienta skutkujące jego przeklasyfikowaniem do klasy ryzyka minimum 17 przy jednoczesnym jednorazowym spadku o minimum 4 klasy.

Bank ustalił również dodatkowe następujące przesłanki utraty wartości obowiązujące dla transakcji lewarowanych:

- znaczące naruszenie istotnej klauzuli finansowej lub brak powrotu do stanu sprzed naruszenia, zwłaszcza w sytuacji gdy klient jednocześnie wnioskuje o udogodnienie w spłacie,
- refinansowanie o charakterze forbearance istniejącego kredytobiorcy przy podwyższonym poziomie dźwigni finansowej (IBD/EBITDA, tj. interest bearing debt/earnings before interest, taxes, depreciation and amortisation, zobowiązania ogółem/ zysk przed odliczeniem odsetek od zobowiązań oprocentowanych, podatków i amortyzacji) w porównaniu z poziomami dźwigni w momencie udzielenia finansowania lub poprzedniego refinansowania,
- refinansowanie ekspozycji ze spłatą całego uruchomionego kapitału na koniec okresu kredytowania balonową w sytuacji trudności finansowych klienta i z niskim prawdopodobieństwem refinansowania przez inny bank w aktualnych warunkach rynkowych,
- scenariusze bazowe (base case) oraz warunków skrajnych (stress case) wskazują na brak wystarczających i stabilnych przepływów finansowych do obsługi zadłużenia zgodnie z przyjętym harmonogramem;

oraz dodatkowe następujące przesłanki dla transakcji finansowania nieruchomości przychodowych:

- wskaźnik LTV (Loan to Value) > 90% i nie jest to sytuacja tymczasowa,
- wskaźnik historyczny DSCR (debt service cover ratio, Wskaźnik Pokrycia Obsługi Długu <1.0 lub ICR (interest coverage ratio, Wskaźnik Pokrycia Zobowiązań Odsetkowych) <1.0 lub ICR < 1.0 (w zależności od tego, który wskaźnik jest stosowany o oceny ryzyka transakcji) przez dwa

kolejne roczne okresy obrachunkowe oraz przepływy pieniężne generowane przez nieruchomości w ocenie eksperckiej są niewystarczające do spłaty i obsługi kredytu zgodnie z przyjętym harmonogramem.

Do przesłanek utraty wartości dla detalicznych ekspozycji kredytowych należą:

- niedotrzymanie minimum trzech uzgodnień spłaty zadłużenia w ramach aktualnego okresu trwania zaległości,
- osoba fizyczna, która udzieliła poręczenia w Banku za istotne zobowiązania swojej firmy, znajduje się w stanie niewykonania zobowiązania lub osoba fizyczna jest dłużnikiem banku, a jej firma znajduje się w stanie niewykonania zobowiązania,
- klient biznesowy jest powiązany w ramach tej samej grupy dłużników (prawnie lub ekonomicznie) w której jeden z dłużników znajduje się w stanie niewykonania zobowiązania,
- brak zamiaru lub możliwości spłaty – w ocenie Banku dłużnik nie chce spłacić zobowiązania lub nie ma możliwości spłaty; brak możliwości spłaty zobowiązania występuje wówczas, gdy źródła dochodów dłużnika są niewystarczające do realizacji spłat należnych rat, np.:
 - dla klienta indywidualnego: utrata pracy, zakończenie wypłat świadczeń socjalnych, rozwód, poważna choroba, śmierć dłużnika, uzyskanie informacji o nieterminowej obsłudze zadłużenia o znacznej wartości w innym banku (przeterminowanie powyżej 90 dni) lub rozpoczęcie działań egzekucyjnych/ windykacyjnych przez inny bank,
 - dla klienta biznesowego: (przewidywane) niedobory środków pieniężnych, (przewidywana) wysoka dźwignia finansowa lub jej nagły wzrost, (przewidywane) złamanie klauzul finansowych, (przewidywane) pogorszenie sytuacji na rynku, na którym pozycja dłużnika jest słaba,
- udzielenie udogodnienia klientowi, który nie jest w stanie wywiązać się ze swoich zobowiązań finansowych wynikających z zawartej z Bankiem umowy kredytowej ze względu na występujące lub spodziewane trudności finansowe,
- oszustwo kredytowe dłużnika wobec Banku – w przypadku detalicznych ekspozycji kredytowych uzasadnione podejrzenie wyłudzenia kredytu, tj. zobowiązanie, z którego dokumentacji kredytowej lub z ustalonego stanu faktycznego wynika, że został udzielony w wyniku świadomego wprowadzenia w błąd Banku poprzez przedstawienie dokumentów, zaświadczeń, oświadczeń niezgodnych w treści ze stanem faktycznym,
- wystąpienie co najmniej 2 udogodnień w okresie 5 lat od zastosowania pierwszego udogodnienia.

W procesie identyfikacji utraty wartości, w pierwszej kolejności Bank ocenia, czy występują obiektywne dowody lub przesłanki utraty wartości dla składników aktywów finansowych .

Kontrolą pod kątem utraty wartości ekspozycji objęty jest cały portfel kredytowy klientów detalicznych, strategicznych i klientów korporacyjnych. Ocena ekspozycji kredytowej pod kątem utraty wartości wykonywana jest w stosunku do dłużnika automatycznie w cyklu dziennym dla klientów z segmentów detalicznych oraz w cyklu bieżącym i w obowiązujących terminach monitoringu portfela regularnego i nieregularnego w stosunku do klientów strategicznych i klientów biznesowych. Wystąpienie obiektywnego dowodu utraty wartości wymaga przekwalifikowania klienta do portfela ekspozycji niepracujących (non-performing).

Identyfikacja przesłanki utraty wartości ekspozycji kredytowej klientów strategicznych i sieciowych klientów korporacyjnych wymaga indywidualnej eksperckiej oceny sytuacji dłużnika i decyzji, czy klasyfikacja do stanu niewykonania zobowiązania jest uzasadniona, tj.:

- oceny zdolności klienta do spłaty całości zobowiązania wobec Banku zgodnie z umową oraz udokumentowania tej oceny,
- jeżeli nie stwierdza się stanu niewykonania zobowiązania lub utraty wartości należy przygotować pisemne uzasadnienie pozostawienia klienta w portfelu performing,

- jeżeli w wyniku oceny stwierdzono sytuację stanu niewykonania zobowiązania lub utratę wartości – przekwalifikowania klienta do portfela ekspozycji niepracujących (non-performing).

Jeżeli w wyniku oceny stwierdza się, że dla danego składnika aktywów finansowych nie istnieją dowody utraty wartości składnik ten włączany jest do grup aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, które wskazują na zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy. Odpis aktualizujący w tak wyznaczonych grupach wyliczany jest metodą kolektywną w oparciu o wycenę oczekiwanych strat kredytowych. Jeśli istnieją dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości składnika aktywów wycenianego według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego składnika instrumentu finansowego.

W praktyce oznacza to, że dla aktywów z portfela Etapu 3 podlegającego ocenie indywidualnej (aktywa finansowe istotne indywidualnie) kalkulacja odpisu dokonywana jest bezpośrednio przy zastosowaniu zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych dla danego aktywa, a dla aktywów z portfela Etapu 3 podlegającego ocenie kolektywnej (aktywa finansowe nieistotne indywidualnie) - określana jest przy użyciu metody kolektywnej kalkulacji odpisów z zastosowaniem oczekiwanej straty kredytowej w całym okresie życia aktywa. Podczas szacowania przyszłych przepływów pieniężnych brane są pod uwagę dostępne informacje na temat dłużnika, w szczególności ocenie podlega możliwość spłaty ekspozycji, a w przypadku, gdy ekspozycja kredytowa posiada zabezpieczenie, przy szacowaniu uwzględnia się również oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne z realizacji zabezpieczenia z uwzględnieniem m.in. czasu, kosztów oraz trudności związanych z odzyskaniem płatności w wyniku sprzedaży zabezpieczenia.

Jeżeli istniejące dowody utraty wartości składnika aktywów lub grupy aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu wskazują, że oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające z wyżej wymienionych aktywów finansowych nie wystąpią, wtedy kwota odpisu aktualizującego wartość aktywów równa jest ich wartości bilansowej.

Jeżeli w kolejnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany przez rachunek zysków i strat poprzez dokonanie odpowiedniej korekty odpisów aktualizujących. W stosunku do klientów strategicznych i sieciowych klientów korporacyjnych Bank określił zdarzenia skutkujące możliwością odwrócenia utraty wartości ekspozycji kredytowej - wymagane jest spełnienie wszystkich poniższych warunków łącznie.

Bank stosuje te same kryteria dla celów wyjścia klienta ze stanu niewykonania zobowiązania i odwrócenia straty z tytułu utraty wartości. Proces rozpoczęcia okresu próbnego i następnie uzdrowienia, tj. przejścia z portfela niepracującego (non-performing) do portfela performing.

Jeżeli dłużnik znajduje się w portfelu z utratą wartości i nie posiada żadnej ekspozycji w statucie udzielonego udogodnienia w spłacie (forbearance) - zostaje uznany za uzdrowionego i zakwalifikowany do portfela pracującego (performing), jeżeli są spełnione wszystkie następujące warunki w poniższej kolejności:

- żaden dowód utraty wartości lub przesłanka utraty wartości będące źródłem niewykonania zobowiązania lub wskazujące na wysokie prawdopodobieństwo niedokonania płatności - nie są aktywne,
- od daty zakończenia dowodu/ przesłanki utraty wartości upłynęło co najmniej 3 miesiące (okres próbny) i w tym okresie zachowanie (zamiar spłaty) i sytuacja klienta (zdolność spłaty) zostały pozytywnie ocenione, a w przypadku klienta korporacyjnego ocena sytuacji finansowej została udokumentowana,
- klient dokonywał regularnych spłat, tj. brak zaległości >30 dni w okresie próbnym,
- po zakończeniu okresu próbnego klient został uznany za zdolnego do spłaty zobowiązań kredytowych w całości, bez korzystania z zabezpieczenia,

- brak zaległości w spłacie przekraczających kwotę limitu bezwzględnego; jeżeli występują zaległości w kwocie przewyższającej kwotę limitu bezwzględnego, okres próbny zostaje wydłużony do czasu obniżenia kwoty zaległości poniżej kwoty tego limitu.

Klient znajdujący się w portfelu z utratą wartości posiadający ekspozycję ze statusem udzielonego udogodnienia w spłacie (forbearance) - zostaje uznany za uzdrowionego i zakwalifikowany do portfela pracującego (performing) jeżeli są spełnione wszystkie następujące warunki:

- żaden dowód utraty wartości lub przesłanka utraty wartości będące źródłem niewykonania zobowiązania lub wskazujące na wysokie prawdopodobieństwo niedokonania płatności - nie są aktywne,
- od ostatniego z poniższych zdarzeń upłynęło co najmniej 12 miesięcy (okres próbny):
 - przyznanie ostatnich środków restrukturyzacji tj. udzielenia udogodnienia w spłacie (forbearance),
 - ekspozycji został nadany status niewykonania zobowiązania;
 - koniec okresu karencji określonego w umowie restrukturyzacyjnej,
- w okresie próbnym klient dokonał istotnych/ regularnych spłat:
 - klient, w ramach swoich regularnych płatności zgodnych z ustalonymi warunkami restrukturyzacji, spłacił materialną kwotę w wysokości stanowiącej wcześniejsze przeterminowanie (jeżeli były kwoty przeterminowane) lub umorzenie (jeżeli nie było żadnych kwot przeterminowania),
 - klient dokonywał regularnych spłat, zgodnie z nowym harmonogramem uwzględniającym warunki restrukturyzacji, tj. brak zaległości > 30 dni w okresie próbnym.
- na koniec okresu próbnego klient nie ma żadnych kwot przeterminowanych i nie ma obaw, co do pełnej spłaty ekspozycji zgodnie z warunkami umowy restrukturyzacyjnej.

Bank ustalił następujące dodatkowe warunki odwrócenia utraty wartości / wyjścia ze statusu niewykonania zobowiązania (default) obowiązujące wszystkich klientów:

- Jeśli w okresie próbnym zostanie zidentyfikowany dowód lub przesłanka utraty wartości będące źródłem niewykonania zobowiązania/ wskazujące na wysokie prawdopodobieństwo nie dokonania płatności, data zakończenia okresu próbnego zostanie ponownie ustalona i okres próbny zaczyna się liczyć od początku od momentu wygaśnięcia działania dowodu/ przesłanki.
- Jeżeli w trakcie trwania okresu próbnego i po okresie karencji spłaty wystąpiło zdarzenie DPD > 30, data zakończenia okresu próbnego zostanie zresetowana i okres próbny zaczyna się liczyć od początku od momentu, kiedy DPD wróciło do poziomu poniżej 31 dni.
- Wszystkie warunki odwrócenia utraty wartości/ wyjścia ze stanu niewykonania zobowiązania powinny być spełnione także w odniesieniu do nowych ekspozycji wobec klienta, w szczególności, jeżeli poprzednie ekspozycje kredytowe tego klienta będące wcześniej w restrukturyzacji zostały zbyte lub trwale odpisane.
- Wyjątek od zasady braku aktywnych dowodów/ przesłanek utraty wartości będących źródłem niewykonania zobowiązania stanowi dowód „klasyfikacja do Etapu 3/ rezerwa” - jego utrzymywanie się nie wstrzymuje rozpoczęcia okresu próbnego (ponieważ jest on skutkiem a nie przyczyną niewykonania zobowiązania) - klasyfikacja do Etapu 3 i rezerwa utrzymywane są również w okresie próbnym.

6. Porównywalność danych finansowych

W niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2020 roku do 30 czerwca 2020 roku w stosunku do śródrocznych skróconych skonsolidowanych sprawozdań finansowych za okresy wcześniejsze Grupa dokonała zmian w sposobie prezentacji poszczególnych pozycji skonsolidowanego rachunku zysków i strat, skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej oraz skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych. Zmiany są następujące:

- korekta ujęcia transakcji zakupu i sprzedaży obligacji skarbowych (zmiana a)

W III kwartale 2019 roku kierując się obowiązującą w rachunkowości zasadą przewagi treści ekonomicznej nad formą prawną Grupa zmieniła sposób ujęcia transakcji na obligacjach skarbowych z outright buy - outright sell transaction (odrębne transakcje kupna i sprzedaży) na buy-sell-back (BSB) i sell-buy-back (SBB). Skutkiem korekty było również ujęcie dodatkowego obciążenia z tytułu podatku od instytucji finansowych w wysokości -2,1 mln zł w wyniku finansowym oraz -14,7 mln zł w wyniku lat ubiegłych.

- zmiana prezentacji prowizji dotyczących wykupu faktur w ramach faktoringu (zmiana b)

Grupa zmieniła prezentację prowizji dotyczących wykupu faktur w ramach faktoringu - we wcześniejszych okresach była ona ujmowana w przychodach prowizyjnych, natomiast obecnie jest ujęta w przychodach odsetkowych. W opinii Grupy zmiana ta wpływa na zwiększenie przejrzystości i wartości informacyjnej skonsolidowanego rachunku zysków i strat.

- zmiana przepływów z tytułu papierów wartościowych (zmiana c)

Grupa zmieniła prezentację wynikającą z rozbruttowania przepływów z portfela wycenianego wg zamortyzowanego kosztu oraz prezentacji reklasyfikacji związanych z wdrożeniem MSSF 9 w roku 2018.

- zmiana przepływów z tytułu spłat zobowiązań leasingowych (zmiana d)

Grupa zmieniła prezentację spłaty zobowiązań z tytułu leasingu (MSSF 16).

Poniższa tabela prezentuje poszczególne pozycje skonsolidowanego rachunku zysków i strat według wartości zaprezentowanych w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku oraz według wartości zaprezentowanych w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.Skonsolidowany raport półroczny za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2020 roku
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe

(w mln zł)

	okres od 01.01.2019 do 30.06.2019			
	w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku (dane zatwierdzone)	zmiana a)	zmiana b)	w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2020 roku do 30 czerwca 2020 roku (dane porównywalne)
Przychody z tytułu odsetek	2 562,0		15,2	2 577,2
Koszty odsetek	503,9			503,9
Wynik z tytułu odsetek	2 058,1		15,2	2 073,3
Przychody z tytułu prowizji	858,6		-15,2	843,4
Koszty prowizji	171,9			171,9
Wynik z tytułu prowizji	686,7		-15,2	671,5
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	56,6			56,6
Wynik na sprzedaży papierów wartościowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	0,0			0,0
Wynik na sprzedaży papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz przychody z tytułu dywidend	32,2			32,2
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-2,1			-2,1
Wynik na pozostałej działalności podstawowej	6,2			6,2
Wynik na działalności podstawowej	2 837,7		0,0	2 837,7
Koszty działania	1 302,2			1 302,2
Odpisy na utratę wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	260,9			260,9
Podatek od niektórych instytucji finansowych	208,5	2,1		210,6
Udział w zyskach netto jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	-0,2			-0,2
Zysk brutto	1 065,9	-2,1	0,0	1 063,8
Podatek dochodowy	270,2			270,2
Zysk netto	795,7	-2,1	0,0	793,6

Poniższa tabela prezentuje poszczególne pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej według wartości zaprezentowanych w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku oraz według wartości zaprezentowanych w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.Skonsolidowany raport półroczny za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2020 roku
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe

(w mln zł)

	stan na 30.06.2019	zmiana a)	stan na 30.06.2019	stan na 30.06.2019
	w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku (dane zatwierdzone)		w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2020 roku do 30 czerwca 2020 roku (dane porównywalne)	
Aktywa				
Kasa, środki w Banku Centralnym	2 293,5			2 293,5
Kredyty i inne należności udzielone innym bankom	694,3			694,3
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	2 497,6	299,3		2 796,9
Pochodne instrumenty zabezpieczające	869,0			869,0
Inwestycyjne papiery wartościowe	31 315,3			31 315,3
Kredyty i inne należności udzielone klientom	110 509,9			110 509,9
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	0,7			0,7
Rzeczowe aktywa trwałe	937,8			937,8
Wartości niematerialne	420,7			420,7
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	20,7			20,7
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	419,8			419,8
Inne aktywa	630,5			630,5
Aktywa razem	150 609,8	299,3		150 909,1
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec innych banków	7 359,2			7 359,2
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 261,2	299,3		1 560,5
Pochodne instrumenty zabezpieczające	505,1			505,1
Zobowiązania wobec klientów	122 992,0			122 992,0
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	300,2			300,2
Zobowiązania podporządkowane	1 065,0			1 065,0
Rezerwy	158,7			158,7
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	212,3			212,3
Inne zobowiązania	2 519,5	16,8		2 536,3
Zobowiązania razem	136 373,2	316,1		136 689,3
Kapitał własny				
Kapitał akcyjny	130,1			130,1
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	956,3			956,3
Skumulowane inne całkowite dochody	1 729,2			1 729,2
Zyski zatrzymane	11 421,0	-16,8		11 404,2
Kapitał własny razem	14 236,6	-16,8		14 219,8
Zobowiązania i kapitał własny razem	150 609,8	299,3		150 909,1

Poniższa tabela prezentuje poszczególne pozycje skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych według wartości zaprezentowanych w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku oraz według wartości zaprezentowanych w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

	stan na 30.06.2019				stan na 30.06.2019		stan na 30.06.2019			
	w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku (dane zatwierdzone)				zmiana a)	zmiana c)	zmiana d)	inne zmiany	w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2020 roku do 30 czerwca 2020 roku (dane porównywalne)	
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 423,7	0,0	-41,3	0,3	-0,3				1 382,4	
Zysk netto	795,7	-2,1							793,6	
Amortyzacja	139,4				-0,3				139,1	
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	-786,1	-76,0							-862,1	
Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-202,7	76,0							-126,7	
Zmiana stanu pozostałych aktywów	-91,6				-45,4				-137,0	
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	531,7	2,1			45,7				579,5	
Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	880,1		-41,3						838,8	
Zmiana stanu kredytów i innych należności udzielonych klientom	-7 307,0								-7 307,0	
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-315,6	0,0	41,3	0,0	0,0				-274,3	
Nabycie dłużnych papierów wartościowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	-223,2		0,1						-223,1	
Zbycie dłużnych papierów wartościowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	0,0		41,2						41,2	

7. Noty uzupełniające do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

7.1. Wynik z tytułu odsetek

	II kwartał 2020 okres od 01.04.2020 do 30.06.2020	I półrocze 2020 narastająco okres od 01.01.2020 do 30.06.2020	II kwartał 2019 okres od 01.04.2019 do 30.06.2019	I półrocze 2019 narastająco okres od 01.01.2019 do 30.06.2019
Przychody odsetkowe, w tym:	1 304,0	2 690,6	1 314,1	2 577,2
Przychody odsetkowe obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, w tym:	1 303,3	2 689,1	1 313,0	2 575,0
Odsetki od instrumentów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	1 194,5	2 463,9	1 210,5	2 366,3
odsetki od kredytów i innych należności udzielonych innym bankom wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	4,7	14,9	10,2	19,9
odsetki od kredytów i innych należności udzielonych klientom wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	1 092,5	2 292,7	1 136,0	2 218,8
odsetki od inwestycyjnych papierów wartościowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	97,3	156,3	64,3	127,6
Odsetki od inwestycyjnych papierów wartościowych wycenianych przez inne całkowite dochody	108,8	225,2	102,5	208,7
Pozostałe przychody odsetkowe, w tym:	0,7	1,5	1,1	2,2
odsetki od kredytów i innych należności udzielonych klientom wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0,7	1,5	1,1	2,2
Koszty odsetkowe od zobowiązań finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	204,8	439,3	260,9	503,8
odsetki od zobowiązań wobec innych banków	3,8	16,6	15,6	30,7
odsetki od zobowiązań wobec klientów	189,9	400,2	237,6	457,8
odsetki od zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych	2,1	4,9	1,9	3,8
odsetki od zobowiązań podporządkowanych	8,0	15,4	4,2	8,3
odsetki od zobowiązań leasingowych	1,0	2,2	1,6	3,2
Wynik z tytułu odsetek	1 099,2	2 251,3	1 053,2	2 073,4

7.2. Wynik z tytułu prowizji

	II kwartał 2020 okres od 01.04.2020 do 30.06.2020	I półrocze 2020 narastająco okres od 01.01.2020 do 30.06.2020	II kwartał 2019 okres od 01.04.2019 do 30.06.2019	I półrocze 2019 narastająco okres od 01.01.2019 do 30.06.2019
Przychody z tytułu prowizji, w tym:				
marża transakcyjna na transakcjach wymiany walut	98,6	204,1	96,0	186,9
prowadzenie rachunków klientów	76,2	156,3	73,7	144,2
udzielanie kredytów	86,2	179,1	81,4	163,9
karty płatnicze i kredytowe	79,3	163,7	101,7	174,8
dystrybucja jednostek uczestnictwa	17,7	37,8	18,5	34,5
oferowanie produktów ubezpieczeniowych	40,3	78,7	33,1	62,9
usługi faktoringowe i leasingowe	7,1	14,4	6,0	13,1
działalność maklerska	20,6	31,3	4,7	10,5
działalność powiernicza	7,5	15,5	7,4	14,2
zagraniczne operacje handlowe	6,6	13,1	9,5	18,5
pozostałe prowizje	8,2	14,9	11,8	19,9
Razem przychody z tytułu prowizji	448,3	908,9	443,8	843,4
Koszty prowizji				
w tym karty płatnicze i kredytowe	56,9	112,8	46,3	87,7
Wynik z tytułu prowizji	344,0	703,1	353,7	671,5

7.3. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany

	II kwartał 2020 okres od 01.04.2020 do 30.06.2020	I półrocze 2020 narastająco okres od 01.01.2020 do 30.06.2020	II kwartał 2019 okres od 01.04.2019 do 30.06.2019	I półrocze 2019 narastająco okres od 01.01.2019 do 30.06.2019
Wynik z pozycji wymiany oraz wynik na pochodnych transakcjach walutowych, w tym:	14,9	38,5	12,9	28,0
wynik z pozycji wymiany	142,5	135,8	7,2	-22,6
transakcje pochodne walutowe	-127,6	-97,3	5,7	50,6
Wynik na transakcjach pochodnych na stopę procentową	20,6	-12,4	1,5	12,4
Wynik na instrumentach dłużnych przeznaczonych do obrotu	8,8	31,9	10,7	16,1
Wynik z tytułu wyceny kredytów i innych należności udzielonych klientom wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0,0	0,2	0,0	0,0
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	44,3	58,2	25,1	56,5

7.4. Wynik na sprzedaży papierów wartościowych i przychody z tytułu dywidend

	II kwartał 2020 okres od 01.04.2020 do 30.06.2020	I półrocze 2020 narastająco okres od 01.01.2020 do 30.06.2020	II kwartał 2019 okres od 01.04.2019 do 30.06.2019	I półrocze 2019 narastająco okres od 01.01.2019 do 30.06.2019
Wynik na sprzedaży papierów wartościowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	0,0	7,3	0,0	0,0
Wynik na sprzedaży papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz przychody z tytułu dywidend, w tym:	18,8	20,6	16,4	32,2
sprzedaż dłużnych papierów wartościowych	10,4	12,2	9,4	25,2
przychody z tytułu dywidend	8,4	8,4	7,0	7,0
Razem	18,8	27,9	16,4	32,2

7.5. Wynik na rachunkowości zabezpieczeń

	II kwartał 2020 okres od 01.04.2020 do 30.06.2020	I półrocze 2020 narastająco okres od 01.01.2020 do 30.06.2020	II kwartał 2019 okres od 01.04.2019 do 30.06.2019	I półrocze 2019 narastająco okres od 01.01.2019 do 30.06.2019
Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej papierów wartościowych	7,0	36,6	3,1	5,4
wycena transakcji zabezpieczanej	108,6	423,2	21,6	51,8
wycena transakcji zabezpieczającej	-101,6	-386,6	-18,5	-46,4
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych	-2,1	-8,0	-4,0	-7,5
nieefektywność wynikająca z zabezpieczeń przepływów pieniężnych	-2,1	-8,0	-4,0	-7,5
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	4,9	28,6	-0,9	-2,1

7.6. Koszty działania

	II kwartał 2020 okres od 01.04.2020 do 30.06.2020	I półrocze 2020 narastająco okres od 01.01.2020 do 30.06.2020	II kwartał 2019 okres od 01.04.2019 do 30.06.2019	I półrocze 2019 narastająco okres od 01.01.2019 do 30.06.2019
Koszty pracownicze	310,3	618,5	292,7	579,1
Pozostałe koszty działania, w tym:	331,2	798,0	288,4	723,1
koszty marketingu i promocji	24,2	51,8	28,4	58,1
amortyzacja	71,9	143,4	67,8	139,1
opłaty na rzecz BFG, w tym:	42,1	205,0	17,8	166,6
na fundusz przymusowej restrukturyzacji	1,0	125,4	0,0	131,2
na fundusz gwarancyjny banków	41,1	79,6	17,8	35,4
opłaty na rzecz KNF	0,0	13,3	0,0	16,1
koszty IT	70,0	138,9	55,5	113,8
koszty utrzymania i wynajmu budynku	26,7	51,3	24,3	50,3
koszty z tytułu leasingów krótkoterminowych i leasingów aktywów o niskiej wartości	2,6	6,4	5,4	12,0
inne	93,7	187,9	89,2	167,1
Razem koszty działania	641,5	1 416,5	581,1	1 302,2

7.6.1. Zatrudnienie

Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. kształtowało się następująco:

	stan na 30.06.2020	stan na 31.12.2019	stan na 30.06.2019
zatrudnienie w etatach	8 131,4	8 071,6	8 119,3
zatrudnienie w osobach	8 181	8 135	8 170

Zatrudnienie w ING Banku Śląskim S.A. kształtowało się następująco:

	stan na 30.06.2020	stan na 31.12.2019	stan na 30.06.2019
zatrudnienie w etatach	7 699,9	7 640,7	7 693,1
zatrudnienie w osobach	7 737	7 690	7 740

7.7. Odpisy z tytułu strat oczekiwanych

	II kwartał 2020 okres od 01.04.2020 do 30.06.2020	I półrocze 2020 narastająco okres od 01.01.2020 do 30.06.2020	II kwartał 2019 okres od 01.04.2019 do 30.06.2019	I półrocze 2019 narastająco okres od 01.01.2019 do 30.06.2019
Segment bankowości korporacyjnej	241,6	426,8	103,5	199,2
Segment bankowości detalicznej	67,8	177,3	32,4	61,7
Razem odpisy	309,4	604,1	135,9	260,9

7.8. Kredyty i inne należności udzielone innym bankom

	stan na 30.06.2020	stan na 31.12.2019	stan na 30.06.2019
Rachunki bieżące	242,7	258,3	184,6
Lokaty międzybankowe	12,0	74,1	5,1
Kredyty i pożyczki	302,2	204,1	234,9
Złożone depozyty zabezpieczające typu call	187,7	262,1	269,8
Razem (brutto)	744,6	798,6	694,4
Odpisy z tytułu strat oczekiwanych, w tym:			
dotyczące kredytów i pożyczek	-0,2	-0,1	-0,1
Razem (netto)	744,4	798,5	694,3

7.9. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

	stan na 30.06.2020	stan na 31.12.2019	stan na 30.06.2019
Wycena instrumentów pochodnych	700,3	554,3	554,1
Pozostałe aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	177,7	669,9	2 242,8
dłużne papiery wartościowe, w tym:			
obligacje Skarbu Państwa	177,7	498,4	1 299,9
obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	160,9	480,6	1 281,3
obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	16,8	17,8	18,6
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	0,0	171,5	942,9
Razem	878,0	1 224,2	2 796,9

7.10. Inwestycyjne papiery wartościowe

	stan na 30.06.2020	stan na 31.12.2019	stan na 30.06.2019
Wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody (FVOCI), w tym:	22 912,6	21 244,1	19 165,4
dłużne papiery wartościowe, w tym:	22 789,1	21 133,4	19 038,6
obligacje Skarbu Państwa	20 222,3	18 682,4	16 589,4
obligacje Skarbu Państwa w EUR	1 016,1	982,6	983,7
obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	1 075,2	1 021,5	1 015,2
obligacje Rządu Austriackiego	475,5	446,9	450,3
instrumenty kapitałowe, w tym:	123,5	110,7	126,8
Biurowo Informacji Kredytowej S.A.	57,8	63,8	81,0
Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.	15,1	14,7	14,9
pozostałe	50,6	32,2	30,9
Wyceniane według zamortyzowanego kosztu, w tym:	30 165,1	12 580,4	12 149,9
dłużne papiery wartościowe, w tym:	30 165,1	12 580,4	12 149,9
obligacje Skarbu Państwa	17 218,1	5 962,9	5 961,9
obligacje Skarbu Państwa w EUR	3 960,9	3 272,7	3 257,3
obligacje Banku Gospodarstwa Krajowego	520,2	508,5	524,6
obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	3 476,9	2 606,4	2 253,1
obligacje Polskiego Funduszu Rozwoju	2 989,0	0,0	0,0
bony pieniężne NBP	2 000,0	229,9	153,0
Razem	53 077,7	33 824,5	31 315,3

7.11. Kredyty i inne należności udzielone klientom

	stan na 30.06.2020	stan na 31.12.2019	stan na 30.06.2019
Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	120 598,1	118 127,8	110 316,4
Wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	233,4	160,3	193,5
Razem (netto)	120 831,5	118 288,1	110 509,9

Kredyty i inne należności wyceniane wg zamortyzowanego kosztu

	stan na 30.06.2020			stan na 31.12.2019			stan na 30.06.2019		
	brutto	odpis	netto	brutto	odpis	netto	brutto	odpis	netto
Portfel kredytowy, w tym:	121 505,6	-3 090,4	118 415,2	118 312,3	-2 481,3	115 831,0	111 280,0	-2 422,8	108 857,2
gospodarstwa domowe	62 569,1	-1 531,5	61 037,6	58 524,1	-1 239,2	57 284,9	53 434,3	-1 224,2	52 210,1
podmioty gospodarcze	55 989,5	-1 558,3	54 431,2	56 769,0	-1 241,8	55 527,2	54 600,8	-1 198,5	53 402,3
sektor instytucji rządowych i samorządowych	2 947,0	-0,6	2 946,4	3 019,2	-0,3	3 018,9	3 244,9	-0,1	3 244,8
Razem (brutto), w tym:	121 505,6	-3 090,4	118 415,2	118 312,3	-2 481,3	115 831,0	111 280,0	-2 422,8	108 857,2
Bankowość korporacyjna	68 854,4	-2 110,5	66 743,9	69 916,7	-1 686,0	68 230,7	67 579,0	-1 614,0	65 965,0
kredyty w rachunku bieżącym	10 095,9	-565,6	9 530,3	11 515,3	-515,8	10 999,5	12 478,4	-503,9	11 974,5
kredyty i pożyczki terminowe	42 455,3	-1 375,6	41 079,7	41 166,6	-1 067,4	40 099,2	38 453,8	-1 017,5	37 436,3
należności leasingowe	9 477,2	-113,2	9 364,0	9 396,8	-62,1	9 334,7	9 135,1	-57,2	9 077,9
należności faktoringowe	4 597,6	-55,2	4 542,4	5 333,4	-40,1	5 293,3	5 173,9	-35,1	5 138,8
dłużne papiery wartościowe (korporacyjne i komunalne)	2 228,4	-0,9	2 227,5	2 504,6	-0,6	2 504,0	2 337,8	-0,3	2 337,5
Bankowość detaliczna	52 651,2	-979,9	51 671,3	48 395,6	-795,3	47 600,3	43 701,0	-808,8	42 892,2
kredyty i pożyczki hipoteczne	44 975,2	-266,5	44 708,7	40 807,0	-209,6	40 597,4	36 464,6	-200,1	36 264,5
kredyty w rachunku bieżącym	612,5	-53,4	559,1	645,2	-48,7	596,5	611,9	-51,8	560,1
należności leasingowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
pozostałe kredyty i pożyczki	7 063,5	-660,0	6 403,5	6 943,4	-537,0	6 406,4	6 624,5	-556,9	6 067,6
Inne należności, w tym:	2 183,0	-0,1	2 182,9	2 296,8	0,0	2 296,8	1 459,2	0,0	1 459,2
złożone depozyty zabezpieczające typu call	1 368,3	-0,1	1 368,2	1 598,6	0,0	1 598,6	1 081,1	0,0	1 081,1
pozostałe należności	814,7	0,0	814,7	698,2	0,0	698,2	378,1	0,0	378,1
Razem	123 688,6	-3 090,5	120 598,1	120 609,1	-2 481,3	118 127,8	112 739,2	-2 422,8	110 316,4

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.Skonsolidowany raport półroczny za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2020 roku
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe

(w mln zł)

Jakość portfela kredytowego

	stan na 30.06.2020			stan na 31.12.2019			stan na 30.06.2019		
	brutto	odpis	netto	brutto	odpis	netto	brutto	odpis	netto
Bankowość korporacyjna	68 854,4	-2 110,5	66 743,9	69 916,7	-1 686,0	68 230,7	67 579,0	-1 614,0	65 965,0
aktywa w Etapie 1	55 541,6	-172,4	55 369,2	61 733,3	-67,0	61 666,3	59 693,8	-78,9	59 614,9
aktywa w Etapie 2	10 185,7	-252,4	9 933,3	5 261,7	-144,9	5 116,8	5 248,0	-142,9	5 105,1
aktywa w Etapie 3	3 125,8	-1 685,7	1 440,1	2 920,2	-1 474,1	1 446,1	2 637,2	-1 392,2	1 245,0
aktywa POCI	1,3	0,0	1,3	1,5	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0
Bankowość detaliczna	52 651,2	-979,9	51 671,3	48 395,6	-795,3	47 600,3	43 701,0	-808,8	42 892,2
aktywa w Etapie 1	48 111,9	-79,5	48 032,4	44 045,1	-56,2	43 988,9	38 003,8	-52,4	37 951,4
aktywa w Etapie 2	3 751,7	-321,9	3 429,8	3 741,9	-304,2	3 437,7	5 023,7	-252,3	4 771,4
aktywa w Etapie 3	785,0	-578,5	206,5	608,6	-434,9	173,7	673,5	-504,1	169,4
aktywa POCI	2,6	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Razem portfel kredytowy	121 505,6	-3 090,4	118 415,2	118 312,3	-2 481,3	115 831,0	111 280,0	-2 422,8	108 857,2

Grupa identyfikuje aktywa finansowe POCI, których wartość bilansowa na dzień 30.06.2020 r. wynosi 3,9 mln PLN (0,0 mln PLN na dzień 30.06.2019 r.). Są to ekspozycje z tytułu wierzytelności z utratą wartości nabyte w związku z przejęciem w roku 2017 Bieszczadzkiej SKOK oraz ekspozycje, które w wyniku restrukturyzacji zostały istotnie zmodyfikowane, co wiązało się z koniecznością usunięcia pierwotnego zaangażowania kredytowego i ponownym ujęciem aktywa w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Zmiana odpisu na oczekiwane straty kredytowe

	I półrocze 2020 okres od 01.01.2020 do 30.06.2020				I półrocze 2019 okres od 01.01.2019 do 30.06.2019			
	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Razem	Etap 1	Etap 2	Etap 3	Razem
Odpis na początek okresu	123,2	449,1	1 909,0	2 481,3	114,2	424,8	1 731,0	2 270,0
Zmiany w okresie, w tym:	128,7	125,2	355,2	609,1	17,1	-29,6	165,3	152,8
odpisy na kredyty udzielone w okresie	79,5	0,0	0,0	79,5	42,7	0,0	0,0	42,7
transfer do Etapu 1	12,9	-75,8	-4,0	-66,9	9,9	-76,5	-3,4	-70,0
transfer do Etapu 2	-27,9	230,9	-17,7	185,3	-15,5	137,2	-20,4	101,3
transfer do Etapu 3	-2,0	-60,6	317,4	254,8	-3,1	-46,0	309,7	260,6
zmiana oszacowania odpisu z tytułu strat oczekiwanych	66,3	29,6	51,4	147,3	-16,8	-44,3	-11,6	-72,7
wyłączenie z bilansu (umorzenia, sprzedaż)	0,0	0,0	-22,0	-22,0	0,0	0,0	-123,6	-123,6
naliczenia i spisania odsetek efektywnych	0,0	0,0	45,3	45,3	0,0	0,0	20,1	20,1
pozostałe	-0,1	1,1	-15,2	-14,2	-0,1	0,0	-5,5	-5,6
Odpis na koniec okresu	251,9	574,3	2 264,2	3 090,4	131,3	395,2	1 896,3	2 422,8

7.12. Dłużne papiery wartościowe

	stan na 30.06.2020	stan na 31.12.2019	stan na 30.06.2019
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu (Nota 7.9)	177,7	498,4	1 299,9
Dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody w portfelu inwestycyjnych papierów wartościowych (Nota 7.10)	22 789,1	21 133,4	19 038,6
Dłużne papiery wartościowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu w portfelu inwestycyjnych papierów wartościowych (Nota 7.10)	30 165,1	12 580,4	12 149,9
Dłużne papiery wartościowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu w portfelu kredytów i innych należności udzielonych klientom (Nota 7.11)	2 227,5	2 504,0	2 337,5
Razem	55 359,4	36 716,2	34 825,9

7.13. Rzeczowe aktywa trwałe

	stan na 30.06.2020	stan na 31.12.2019	stan na 30.06.2019
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	400,1	398,4	420,3
Nieruchomości i inwestycje w obcych środkach trwałych	329,1	330,8	316,7
Sprzęt informatyczny	102,0	106,8	100,4
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	72,0	76,0	73,0
Środki trwałe w budowie	22,0	44,0	27,4
Razem	925,2	956,0	937,8

7.14. Zobowiązania wobec innych banków

	stan na 30.06.2020	stan na 31.12.2019	stan na 30.06.2019
Rachunki bieżące	281,9	474,9	1 123,2
Depozyty międzybankowe	119,2	1 559,5	2 026,3
Kredyty otrzymane*	3 487,3	3 639,5	3 616,1
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	0,0	31,1	0,0
Przyjęte depozyty zabezpieczające typu call	700,6	549,2	584,6
Pozostałe zobowiązania	5,6	1,9	9,0
Razem	4 594,6	6 256,1	7 359,2

*) Pozycja "Kredyty otrzymane" obejmuje finansowanie długoterminowych kontraktów leasingowych w EUR (tzw. "matched funding") otrzymane przez spółkę zależną ING Lease Sp. z o.o. od ING Banku NV.

7.15. Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	stan na 30.06.2020	stan na 31.12.2019	stan na 30.06.2019
Wycena instrumentów pochodnych	613,6	667,2	613,1
Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	3,6	247,9	947,4
zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji papierów wartościowych	0,0	167,2	556,7
zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	3,6	80,7	390,7
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	3,6	80,7	390,7
Razem	617,2	915,1	1 560,5

7.16. Zobowiązania wobec klientów

	stan na 30.06.2020	stan na 31.12.2019	stan na 30.06.2019
Depozyty, w tym:	149 301,0	128 800,1	121 131,2
Gospodarstwa domowe	99 065,9	87 643,7	81 911,5
Podmioty gospodarcze	48 100,3	36 191,2	35 857,6
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	2 134,8	4 965,2	3 362,1
Razem, w tym:	149 301,0	128 800,1	121 131,2
Bankowość korporacyjna	61 911,3	49 848,1	46 486,2
depozyty bieżące	45 550,1	34 707,2	28 566,8
depozyty oszczędnościowe	15 497,5	13 513,1	12 478,6
depozyty terminowe	863,7	1 627,8	5 440,8
Bankowość detaliczna	87 389,7	78 952,0	74 645,0
depozyty bieżące	18 942,0	15 706,7	14 488,6
depozyty oszczędnościowe	66 078,4	60 812,0	57 652,5
depozyty terminowe	2 369,3	2 433,3	2 503,9
Pozostałe zobowiązania, w tym:	1 678,3	1 673,4	1 860,8
zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	460,2	400,1	399,9
pozostałe zobowiązania	1 218,1	1 273,3	1 460,9
depozyty zabezpieczające typu call	19,9	11,6	8,3
zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	0,0	0,0	0,0
pozostałe zobowiązania	1 198,2	1 261,7	1 452,6
Razem zobowiązania wobec klientów	150 979,3	130 473,5	122 992,0

7.17. Rezerwy

	stan na 30.06.2020	stan na 31.12.2019	stan na 30.06.2019
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	103,6	107,1	78,4
Rezerwa na odprawy emerytalne	57,5	55,9	42,4
Rezerwa na sprawy sporne	18,3	18,1	37,9
Inne rezerwy	23,6	24,6	0,0
Razem	203,0	205,7	158,7

*) Więcej informacji nt. rezerw na sprawy sporne znajduje się w dalszej części sprawozdania w punkcie 12. Rozliczenia z tytułu spraw spornych.

7.18. Inne zobowiązania

	stan na 30.06.2020	stan na 31.12.2019	stan na 30.06.2019
Rozliczenia międzyokresowe, w tym:	354,5	417,1	337,3
z tytułu świadczeń pracowniczych, w tym:	176,7	281,1	168,8
program zmiennych składników wynagrodzeń	35,8	63,0	47,1
z tytułu prowizji	172,9	131,4	163,2
pozostałe	4,9	4,6	5,3
Pozostałe zobowiązania, w tym:	2 112,3	1 661,8	2 199,0
zobowiązanie z tytułu leasingu	413,5	404,5	424,6
rozrachunki międzybankowe	770,8	569,4	984,0
rozrachunki z dostawcami	372,0	317,1	281,8
rozrachunki publiczno-prawne	92,8	97,2	101,6
pozostałe	463,2	273,6	407,0
Razem	2 466,8	2 078,9	2 536,3

7.19. Wartość godziwa

Poniżej zaprezentowano wartości bilansowe aktywów i zobowiązań finansowych w rozbiciu na poszczególne kategorie (poziomy) wyceny. W I półroczu 2020 roku nie było przesunięć pomiędzy poziomami wyceny, podobnie jak w 2019 roku.

stan na 30.06.2020

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	RAZEM
Aktywa finansowe, w tym:	22 966,8	1 796,2	356,9	25 119,9
Wycena instrumentów pochodnych	0,0	700,3	0,0	700,3
Pozostałe aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	177,7	0,0	0,0	177,7
dłużne papiery wartościowe, w tym:	177,7	0,0	0,0	177,7
obligacje Skarbu Państwa	160,9	0,0	0,0	160,9
obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	16,8	0,0	0,0	16,8
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0,0	1 095,9	0,0	1 095,9
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody, w tym:	22 789,1	0,0	123,5	22 912,6
dłużne papiery wartościowe, w tym	22 789,1	0,0	0,0	22 789,1
obligacje Skarbu Państwa	20 222,3	0,0	0,0	20 222,3
obligacje Skarbu Państwa w EUR	1 016,1	0,0	0,0	1 016,1
obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	1 075,2	0,0	0,0	1 075,2
obligacje Rządu Austriackiego	475,5	0,0	0,0	475,5
instrumenty kapitałowe	0,0	0,0	123,5	123,5
Kredyty i inne należności wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0,0	0,0	233,4	233,4
Zobowiązania finansowe, w tym:	3,6	1 094,5	0,0	1 098,1
Wycena instrumentów pochodnych	0,0	613,6	0,0	613,6
Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	3,6	0,0	0,0	3,6
zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji papierów wartościowych	0,0	0,0	0,0	0,0
zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	3,6	0,0	0,0	3,6
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0,0	480,9	0,0	480,9

stan na 31.12.2019

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	RAZEM
Aktywa finansowe, w tym:	21 803,3	1 405,9	271,0	23 480,2
Wycena instrumentów pochodnych	0,0	554,3	0,0	554,3
Pozostałe aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	669,9	0,0	0,0	669,9
dłużne papiery wartościowe, w tym:	498,4	0,0	0,0	498,4
obligacje Skarbu Państwa	480,6	0,0	0,0	480,6
obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	17,8	0,0	0,0	17,8
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	171,5	0,0	0,0	171,5
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0,0	851,6	0,0	851,6
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody, w tym:	21 133,4	0,0	110,7	21 244,1
dłużne papiery wartościowe, w tym	21 133,4	0,0	0,0	21 133,4
obligacje Skarbu Państwa	18 682,4	0,0	0,0	18 682,4
obligacje Skarbu Państwa w EUR	982,6	0,0	0,0	982,6
obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	1 021,5	0,0	0,0	1 021,5
obligacje Rządu Austriackiego	446,9	0,0	0,0	446,9
instrumenty kapitałowe	0,0	0,0	110,7	110,7
Kredyty i inne należności wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0,0	0,0	160,3	160,3
Zobowiązania finansowe, w tym:	247,9	1 213,2	0,0	1 461,1
Wycena instrumentów pochodnych	0,0	667,2	0,0	667,2
Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	247,9	0,0	0,0	247,9
zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji papierów wartościowych	167,2	0,0	0,0	167,2
zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	80,7	0,0	0,0	80,7
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0,0	546,0	0,0	546,0

W I półroczu 2020 roku techniki wyceny dla Poziomu 1 i 2 wyceny nie uległy zmianie. W aktywach finansowych klasyfikowanych do poziomu 3 wyceny na 30 czerwca 2020 roku znajdują się nienotowane instrumenty kapitałowe oraz kredyty, które nie spełniły kryterium SPPI wg MSSF 9.

Wycena do wartości godziwej nienotowanych udziałów kapitałowych w innych spółkach jest oparta o model zdyskontowanych dywidend. Szacunki przyszłych dywidend zostały przygotowane w oparciu o średnioterminowe prognozy rentowości przygotowane przez Zarządy tych spółek. Stopa dyskonta jest oparta o koszt kapitału własnego szacowany w oparciu model CAPM (Capital Asset Pricing Model).

Metodyka wyceny do wartości godziwej portfela kredytów opiera się na metodzie zdyskontowanych przepływów pieniężnych. W ramach tej metody dla każdego wycenianego kontraktu szacowane są oczekiwane przepływy pieniężne, czynniki dyskontowe na poszczególne daty płatności oraz wyznaczana jest wartość zdyskontowanych przepływów pieniężnych na datę wyceny. Modele wyceny zasilane są parametrami biznesowymi dla poszczególnych kontraktów oraz parametrami obserwowalnymi przez rynek, takimi jak krzywe stóp procentowych, koszt płynności i koszt kapitału. Zmiana parametrów przyjętych do wyceny nie miała istotnego wpływu na wartość wyceny na 30 czerwca 2020 roku.

W I półroczu 2020 roku zmiana wyceny instrumentów kapitałowych klasyfikowanych do poziomu 3 wyceny uwzględniona w pozostałych całkowitych dochodach wyniosła 7,4 mln zł.

Wpływ wyceny instrumentów kapitałowych i kredytów klasyfikowanych do poziomu 3 wyceny na rachunek zysków i straty był nieistotny.

7.19.1. Aktywa i zobowiązania finansowe, które w sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie są prezentowane w wartości godziwej

stan na 30.06.2020

	Wartość bilansowa	Wartość godziwa			RAZEM
		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	
Inwestycyjne papiery wartościowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	30 165,1	28 498,7	1 999,7	0,0	30 498,4
obligacje Skarbu Państwa	17 218,1	17 382,6	0,0	0,0	17 382,6
obligacje Skarbu Państwa w EUR	3 960,9	3 990,8	0,0	0,0	3 990,8
obligacje Banku Gospodarstwa Krajowego	520,2	546,3	0,0	0,0	546,3
obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	3 476,9	3 593,6	0,0	0,0	3 593,6
obligacje Polskiego Funduszu Rozwoju	2 989,0	2 985,5	0,0	0,0	2 985,5
bony pieniężne NBP	2 000,0	0,0	1 999,7	0,0	1 999,7
Kredyty i inne należności udzielone klientom wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	120 598,1	0,0	0,0	120 789,3	120 789,3
Bankowość korporacyjna, w tym:	66 743,9	0,0	0,0	67 069,3	67 069,3
kredyty i pożyczki (w rachunku bieżącym i terminowe)	50 610,0	0,0	0,0	50 917,2	50 917,2
należności leasingowe	9 364,0	0,0	0,0	9 422,0	9 422,0
należności faktoringowe	4 542,4	0,0	0,0	4 542,4	4 542,4
dłużne papiery wartościowe (korporacyjne i komunalne)	2 227,5	0,0	0,0	2 187,7	2 187,7
Bankowość detaliczna, w tym:	51 671,3	0,0	0,0	51 537,1	51 537,1
kredyty i pożyczki hipoteczne	44 708,7	0,0	0,0	44 541,1	44 541,1
kredyty i pożyczki pozostałe	6 962,6	0,0	0,0	6 996,0	6 996,0
Inne należności	2 182,9	0,0	0,0	2 182,9	2 182,9
Zobowiązania wobec klientów	150 979,3	0,0	0,0	150 986,1	150 986,1
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	395,4	0,0	0,0	412,9	412,9
Zobowiązania podporządkowane	2 235,1	0,0	0,0	2 108,1	2 108,1

stan na 31.12.2019

	Wartość bilansowa	Wartość godziwa			RAZEM
		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	
Inwestycyjne papiery wartościowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	12 580,4	12 127,2	229,9	0,0	12 357,1
obligacje Skarbu Państwa	5 962,9	5 806,5	0,0	0,0	5 806,5
obligacje Skarbu Państwa w EUR	3 272,7	3 223,2	0,0	0,0	3 223,2
obligacje Banku Gospodarstwa Krajowego	508,5	525,3	0,0	0,0	525,3
obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	2 606,4	2 572,2	0,0	0,0	2 572,2
bony pieniężne NBP	229,9	0,0	229,9	0,0	229,9
Kredyty i inne należności udzielone klientom wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	118 127,8	0,0	0,0	117 932,6	117 932,6
Bankowość korporacyjna, w tym:	68 230,7	0,0	0,0	68 141,2	68 141,2
kredyty i pożyczki (w rachunku bieżącym i terminowe)	51 098,7	0,0	0,0	51 169,7	51 169,7
należności leasingowe	9 334,7	0,0	0,0	9 333,3	9 333,3
należności faktoringowe	5 293,3	0,0	0,0	5 293,3	5 293,3
dłużne papiery wartościowe (korporacyjne i komunalne)	2 504,0	0,0	0,0	2 344,9	2 344,9
Bankowość detaliczna, w tym:	47 600,3	0,0	0,0	47 494,6	47 494,6
kredyty i pożyczki hipoteczne	40 597,4	0,0	0,0	40 461,7	40 461,7
kredyty i pożyczki pozostałe	7 002,9	0,0	0,0	7 032,9	7 032,9
Inne należności	2 296,8	0,0	0,0	2 296,8	2 296,8
Zobowiązania wobec klientów	130 473,5	0,0	0,0	130 473,6	130 473,6
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	399,7	0,0	0,0	399,7	399,7
Zobowiązania podporządkowane	2 131,1	0,0	0,0	2 139,0	2 139,0

7.19.2. Zmiana stanu aktywów finansowych klasyfikowanych do poziomu 3 wyceny

W trakcie I półrocza 2020 roku zmiana wyceny instrumentów kapitałowych klasyfikowanych do poziomu 3 wyceny uwzględniona w pozostałych całkowitych dochodach wyniosła 12,8 mln zł (I półrocze 2019: 43,5 mln zł). Wpływ wyceny kredytów klasyfikowanych do poziomu 3 wyceny wyniósł -0,2 mln zł (I półrocze 2019: -0,1 mln zł) i został uwzględniony w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany”.

	stan na 30.06.2020			stan na 30.06.2019		
	Instrumenty kapitałowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Kredyty i inne należności wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Kredyty i inne należności wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	Instrumenty kapitałowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Kredyty i inne należności wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Kredyty i inne należności wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy
Stan na początek okresu	110,7	0,0	160,3	83,3	0,0	218,4
Zwiększenia, w tym:	12,8	0,0	97,1	43,5	0,0	0,0
kredyty udzielone w okresie / nabycie inwestycji	1,1	0,0	97,1	0,0	0,0	0,0
reklasyfikacja udziałów TWISTO	4,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
wycena odnoszona na skumulowane inne całkowite dochody	7,4	0,0	0,0	43,5	0,0	0,0
Zmniejszenia, w tym:	0,0	0,0	-24,0	0,0	0,0	-24,9
spłaty kredytów	0,0	0,0	-23,8	0,0	0,0	-24,8
wycena odnoszona na rachunek zysków i strat	0,0	0,0	-0,2	0,0	0,0	-0,1
Stan na koniec okresu	123,5	0,0	233,4	126,8	0,0	193,5

7.20. Łączny współczynnik kapitałowy

	stan na 30.06.2020	stan na 31.12.2019	stan na 30.06.2019
Fundusze własne			
A. Kapitały własne ze sprawozdania z sytuacji finansowej, w tym:	18 235,5	15 223,3	14 236,6
A.I. Kapitały własne ujęte w funduszach własnych	13 606,3	12 879,3	12 059,0
A.II. Kapitały własne nie ujęte w wyliczeniu funduszy własnych	4 629,2	2 344,0	2 177,6
B. Pozostałe składniki (pomniejszenia i zwiększenia) funduszy własnych, w tym:	1 815,0	1 712,4	752,2
zobowiązania podporządkowane	2 233,0	2 129,3	1 063,0
wartość firmy i inne wartości niematerialne	-514,3	-521,5	-410,8
niedobór/nadwyżka korekt z tytułu ryzyka kredytowego wobec oczekiwanych strat według metody AIRB	-76,6	-67,4	-148,8
korekta w okresie przejściowym z tytułu dostosowania do wymogów MSSF 9*	202,7	220,3	267,3
korekta wartości z tytułu wymogów w zakresie ostrożnej wyceny	-29,8	-48,3	-18,5
Fundusze własne przyjęte do kalkulacji łącznego współczynnika kapitałowego (A.I. + B), w tym:	15 421,3	14 591,7	12 811,2
Kapitał podstawowy Tier 1	13 188,3	12 462,4	11 748,2
Kapitał Tier 2	2 233,0	2 129,3	1 063,0
Aktywa ważone ryzykiem; w tym:	88 259,0	86 477,3	85 260,9
z tytułu ryzyka kredytowego	78 065,4	75 706,5	74 515,6
z tytułu ryzyka operacyjnego	9 344,0	8 762,9	8 762,9
pozostałe	849,6	2 007,9	1 982,4
Łączne wymogi kapitałowe	7 060,7	6 918,2	6 820,9
Łączny współczynnik kapitałowy (TCR)	17,47%	16,87%	15,03%
minimalny wymagany poziom	11,002%	13,955%	13,963%
nadwyżka wskaźnika TCR (p.p)	6,47	2,91	1,07
Współczynnik kapitału Tier 1 (T1)	14,94%	14,41%	13,78%
minimalny wymagany poziom	9,002%	11,955%	11,963%
nadwyżka wskaźnika T1 (p.p)	5,94	2,45	1,82

*) Grupa w kalkulacji współczynników kapitałowych skorzystała z przepisów przejściowych w zakresie złagodzenia wpływu wdrożenia standardu MSSF 9 na poziom funduszy własnych. W przypadku pełnego ujęcia wpływu wdrożenia standardu MSSF 9 łączny współczynnik kapitałowy kształtowałby się na poziomie 17,27% a współczynnik kapitału Tier 1 na poziomie 14,73% (odpowiednio 16,64% i 14,18% wg stanu na 31.12 2019 roku oraz 14,75% i 13,50% wg stanu na 30.06.2019 roku).

8. Pozycje pozabilansowe

	stan na 30.06.2020	stan na 31.12.2019	stan na 30.06.2019
Udzielone zobowiązania pozabilansowe	39 330,8	36 547,7	34 762,5
Otrzymane zobowiązania pozabilansowe	103 662,7	96 981,1	97 477,4
Pozabilansowe instrumenty finansowe	766 352,9	646 273,0	600 053,5
Pozycje pozabilansowe ogółem	909 346,4	779 801,8	732 293,4

9. Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

W I półroczu 2020 roku, podobnie jak w I półroczu 2019 roku, nie wystąpiły emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.

Na dzień 30.06.2020 roku Grupa posiadała zobowiązania z tytułu emisji listów zastawnych wyemitowanych w ramach ustanowionego w roku 2019 Programu emisji listów zastawnych ING Banku Hipotecznego S.A. ('Program'). Celem ustanowienia Programu było stworzenie infrastruktury prawnej w ramach której Grupa będzie mogła przeprowadzać emisje listów zastawnych zarówno na rynku

lokalnym jak i zagranicznym. Środki pozyskane z inauguracyjnej 5-cio letniej „zielonej” emisji, przeprowadzonej w IV kwartale 2019 roku w ramach Programu, zostały przeznaczone na refinansowanie złotych kredytów hipotecznych osób fizycznych, zabezpieczonych na nieruchomościach należących do 15% najbardziej efektywnych energetycznie budynków w Polsce. Wykup emisji będzie miał miejsce w październiku 2024 roku.

10. Wyłacone dywidendy

Zarząd Banku podjął decyzję o zmianie wniosku dotyczącego podziału zysku za 2019 rok oraz projektu uchwały przedłożonej Walnemu Zgromadzeniu w sprawie podziału zysku za 2019 rok w ten sposób, że kwota uprzednio przeznaczona na dywidendę, czyli 494.380.000,00 zł, zostanie pozostawiona jako niepodzielona. Szczegółowe informacje znajdują się w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w rozdziale Informacje uzupełniające w punkcie nr 2. *Istotne zdarzenia w I półroczu 2020 roku.*

Walne Zgromadzenie w dniu 29 marca 2019 roku podjęło uchwałę w sprawie wypłaty dywidendy za 2018 rok, na podstawie której Bank wypłacił dywidendę za 2018 rok w łącznej wysokości 455,35 mln zł, tj. w kwocie 3,50 zł brutto na jedną akcję. Właściciele akcji nabyli prawo do dywidendy w dniu 18 kwietnia 2019 roku, wypłata dywidendy nastąpiła w dniu 6 maja 2019 roku.

11. Rozliczenia z tytułu spraw spornych

Wartości utworzonych przez Grupę rezerw zaprezentowano w nocie 7.17 *Rezerwy.*

Rezerwa na sprawy sporne

Wartość postępowań dotyczących zobowiązań lub wierzytelności toczących się w I półroczu 2020 roku nie przekroczyła 10% kapitałów własnych Grupy, podobnie jak w I półroczu 2019. W ocenie Grupy żadne z pojedynczych postępowań toczących się w roku 2020 przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, jak również wszystkie postępowania łącznie nie stwarzają zagrożenia dla płynności finansowej Grupy.

Zmiana stanu rezerw na sprawy sporne

	II kwartał 2020 okres od 01.04.2020 do 30.06.2020	I półrocze 2020 narastająco okres od 01.01.2020 do 30.06.2020	II kwartał 2019 okres od 01.04.2019 do 30.06.2019	I półrocze 2019 narastająco okres od 01.01.2019 do 30.06.2019
Stan na początek okresu	18,1	18,1	35,0	32,5
Utworzenie rezerw	0,5	0,8	3,1	6,4
Rozwiązanie rezerw	-0,1	-0,4	0,0	-0,4
Wykorzystanie rezerw	-0,1	-0,1	0,0	-0,3
Reklasyfikacje	-0,1	-0,1	-0,2	-0,3
Stan na koniec okresu	18,3	18,3	37,9	37,9

Postępowania prowadzone przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK)

- Postępowanie w sprawie postanowień przewidujących możliwość zmiany wzorca umownego, umowy lub tabeli opłat i prowizji z ważnych przyczyn, tzw. klauzul modyfikacyjnych

Prezes UOKiK wszczął z urzędu 1 kwietnia 2019 roku postępowanie w sprawie o uznanie wzorca umowy za niedozwolony w zakresie postanowień umownych, które mogą naruszać art. 23a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Postępowanie dotyczy postanowień przewidujących możliwość zmiany wzorca umownego, umowy lub tabeli opłat i prowizji z ważnych przyczyn, tzw. klauzul modyfikacyjnych.

Zakres postępowania odnosi się do zapisów w różnych ogólnych warunkach umów, regulaminach oraz umowach zawieranych z konsumentami: dla pożyczek pieniężnych, limitu zadłużenia w koncie, udzielania i spłaty kredytów w rachunku brokerskim, korzystanie z karty kredytowej – w wersji obowiązującej od 7 marca 2016 roku; dla rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych oraz oszczędnościowych – w wersji obowiązującej od 9 listopada 2015 roku; dla prowadzenia rachunków płatniczych – w wersji obowiązującej od 6 sierpnia 2018 roku; dla kart przedpłaconych – w wersji obowiązującej od 1 stycznia 2016 roku.

W ocenie Prezesa UOKiK analizowane klauzule modyfikacyjne mogą stanowić niedozwolone postanowienia umowne ze względu na:

- możliwość jednostronnej zmiany ogólnych warunków umowy co do jej istotnych postanowień, w zakresie umów umożliwiających generowanie zadłużenia po stronie konsumentów, zawartych na czas oznaczony,
- ogólny, niedoprecyzowany charakter przesłanek jednostronnej zmiany umowy, który nie daje konsumentom możliwości ich poprawnej weryfikacji, a w niektórych zapisach brak ograniczeń czasowych co do zakresu zmian,
- brak zapisów dotyczących możliwości kontynuowania umowy zawartej na czas oznaczony dotyczącej kredytowania potrzeb konsumentów na dotychczasowych zasadach w przypadku niez zaakceptowania jednostronnych propozycji zmian kierowanych ze strony banku.

25 marca 2020 roku UOKiK zadecydował o przedłużeniu zakończenia postępowania.

- Postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

Przed Prezesem UOKiK prowadzone było postępowanie wszczęte z urzędu 9 lipca 2014 roku w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na: dokonywaniu w trakcie obowiązywania umów o kartę płatniczą wymiany kart płatniczych niewyposażonych w funkcję zbliżeniową na karty wyposażone w tą funkcję bez zmiany treści umowy; wywodzeniu skutków prawnych z Komunikatu dla posiadacz rachunków określonych w Regulaminie świadczenia przez ING Bank Śląski usług w ramach prowadzenia rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych oraz rachunków oszczędnościowych dla osób fizycznych; niedostarczeniu konsumentom informacji o możliwości oraz zasadach dokonywania za pomocą kart płatniczych tzw. transakcji zbliżeniowych, limitach wydatków dla transakcji płatniczych wykonywanych za pomocą tych kart płatniczych, w postaci papierowej lub na innym trwałym nośniku, w odpowiednim czasie przed zawarciem umowy. Propozycje zobowiązań banku przedstawione nadzorcy w ramach powyższego postępowania zostały już zrealizowane. 18 grudnia 2018 roku UOKiK zadecydował o przedłużeniu postępowania.

- Postępowanie w sprawie zarzutu praktyk ograniczających konkurencję na rynku usług acquiringowych związanych z płatnościami za pomocą kart płatniczych w Polsce

Prezes UOKiK na wniosek Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji – Związek Pracodawców (POHiD), po przeprowadzeniu przeciwko ING Bankowi Śląskiemu S.A. oraz innym bankom postępowania antymonopolowego, wydał 29 grudnia 2006 r. decyzję, stwierdzającą, że Bank dopuścił się praktyk ograniczających konkurencję. UOKiK uznał za ograniczającą konkurencję praktykę polegającą na uczestniczeniu przez różne polskie banki, w tym Bank, w porozumieniu ograniczającym konkurencję na

rynku usług acquiringowych związanych z regulowaniem zobowiązań konsumentów wobec akceptantów, z tytułu płatności za nabywane przez konsumentów towary i usługi, za pomocą kart płatniczych na terytorium Polski poprzez wspólne ustalanie wysokości stawek opłaty interchange pobieranej od transakcji dokonywanych kartami systemu Visa i MasterCard w Polsce. W związku ze stwierdzeniem praktyk ograniczających konkurencję UOKiK nałożył kary pieniężne, w tym na Bank w kwocie 14,1 mln zł.

Od decyzji tej m.in. Bank złożył odwołanie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK). Wyrokiem z dnia 12 Listopada 2008 SOKiK zmienił decyzję UOKiK, w ten sposób, że nie stwierdził praktyki ograniczającej konkurencję. 22 kwietnia 2010 roku wyrok ten został uchylony wyrokiem Sądu Apelacyjnego, który przekazał sprawę SOKiK do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem SOKiK z 21 listopada 2013 roku Sąd nie zmienił decyzji UOKiK w zakresie zarzutu ograniczenia konkurencji ale zmniejszył Bankowi karę do kwoty 403.209 zł. Wyrok SOKiK został jednak zmieniony wyrokiem Sądu Apelacyjnego, który w dniu 06 października 2015 roku orzekł o zmianie wyroku SOKiK w ten sposób, że oddalono wszystkie odwołania w całości. Wskutek tego orzeczenia decyzja Prezesa stała się prawomocna, a Bank w październiku 2015 roku zapłacił orzeczoną karę 14,1 mln zł.

Bank, podobnie jak inne banki uczestniczące w postępowaniu, wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego. W dniu 25 października 2017 roku Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego przekazując temu sądowi sprawę do ponownego rozpoznania. Zgodnie ze stanowiskiem UOKiK zapłacona kara została Bankowi zwrócona. Obecnie trwa postępowanie przed Sądem Apelacyjnym, który dnia 24 października 2018 roku odroczył rozprawę nie wyznaczając terminu kolejnej rozprawy, a zarazem nakładając na pełnomocników stron określone zobowiązania w zakresie złożenia oświadczeń lub dokumentów. Zobowiązanie to wykonano.

Ze względu na brak ostatecznych rozstrzygnięć kwota zwróconej kary nie została ujęta w rachunku zysków i strat. Według stanu na 30 czerwca 2020 roku Grupa utrzymuje rezerwę w wysokości 14,1 mln zł.

Inne rezerwy

Pozycja ta zawiera rezerwy dotyczące spłaconych kredytów hipotecznych indeksowanych kursem franka szwajcarskiego oraz rezerwy na zwroty prowizji z tytułu kredytów konsumenckich przedpłaconych przez klientów.

Ryzyko prawne związane z portfelem kredytów indeksowanych do CHF

Sprawy sądowe, w tym związane z portfelem kredytów hipotecznych indeksowanych kursem franka szwajcarskiego, są poddawane regularnej ocenie na bazie funkcjonujących w Banku procedur.

Na dzień 30 czerwca 2020 roku Bank posiadał należności z tytułu detalicznych kredytów hipotecznych indeksowanych kursem CHF w kwocie brutto 936,4 mln zł (łącznie kredyty indeksowane do różnych walut wyniosły 954,7 mln zł). Bank nie posiada hipotecznych kredytów denominowanych w walutach obcych. Na koniec 2019 roku kwoty te wyniosły odpowiednio: 915,9 mln zł oraz 986,7 mln zł.

Na dzień 30 czerwca 2020 roku przeciwko Bankowi toczyło się 278 spraw sądowych w związku z zawartymi umowami o kredyt w złotych indeksowany kursem franka szwajcarskiego, wobec 156 spraw na 31 grudnia 2019 r. Łączna wartość bilansowa ekspozycji, których dotyczyły przedmiotowe postępowania wynosiła 77,6 mln zł (50,2 mln zł na koniec 2019 r.).

Do tej pory do Banku nie wpłynął żaden pozew zbiorowy, jak również żadna z klauzul stosowanych przez Bank w umowach nie została wpisana do rejestru klauzul niedozwolonych.

Bank obserwuje zróżnicowaną praktykę orzeczniczą w odniesieniu do spraw sądowych inicjowanych przez klientów posiadających walutowe kredyty hipoteczne.

W kwietniu 2018 roku Sąd Okręgowy w Warszawie, w związku z prowadzoną przez ten sąd sprawą z tytułu pozwu przeciwko jednemu z polskich banków, złożył wniosek do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej TSUE) o wydanie orzeczenia prejudycjalnego w sprawie nieuczciwych

warunków w umowach konsumenckich odnośnie skutków ewentualnej abuzywności postanowień umowy kredytu indeksowanego do franka szwajcarskiego.

W dniu 3 października 2019 roku TSUE wydał wyrok, który nie dotyczył oceny klauzul znajdujących się w umowach kredytów indeksowanych do CHF pod kątem ich ewentualnej abuzywności, a jedynie możliwych konsekwencji uznania przez sąd krajowy abuzywności danego postanowienia. W wyroku zawarto pewne wskazówki którymi powinny kierować się sądy krajowe. Trybunał kolejny raz potwierdził, że ocena umowy nie powinna odbywać się w sposób automatyczny. To do sądu krajowego należy również ocena, czy po stwierdzeniu abuzywności danego postanowienia umowa – zgodnie z prawem krajowym - nie może dalej obowiązywać bez takiego postanowienia. Dopiero, gdy sąd krajowy dojdzie do przekonania, że umowa nie może dalej obowiązywać bez warunku uznanego za abuzywny, klient wyraża zgodę na utrzymanie uznanych za abuzywne postanowień lub wyrażnie się temu sprzeciwia. Ocena potencjalnych skutków dla konsumenta stwierdzenia nieważności danej umowy kredytowej również należy do sądu krajowego. TSUE poddał też w wątpliwość możliwość przekształcenia kredytu w kredyt złotówkowy oprocentowany według stawki LIBOR. Zdaniem Trybunału opcja przekształcenia kredytów walutowych w kredyty złote z pozostawieniem stawki LIBOR mogłaby być zbyt daleko idącą ingerencją w charakter głównego przedmiotu umowy.

W lipcu 2019 roku ZBP wystąpił do Prezes Sądu Najwyższego (dalej SN) w sprawie poddania analizie przez SN wadliwej, z prawnego i ekonomicznego punktu widzenia, koncepcji przekształcenia umowy o kredyt indeksowany do CHF w kredyt PLN według stawki LIBOR, wyrażonej w opinii Rzecznika Generalnego TSUE. W sierpniu 2019 roku SN wydał publikację w której powyższe rozwiązanie zostało zaakceptowane.

W związku z powyższym, w ocenie Banku wyroki sądów krajowych w tych sprawach mogą być nadal różne.

Jednocześnie z informacji przekazywanych ostatnio przez pełnomocników reprezentujących banki w sporach frankowych wynika, że po kilku miesiącach od wydania wyroku przez TSUE, w wielu sądach zaczyna kształtować się praktyka polegająca na zaniechaniu badania przesłanek abuzywności klauzul waloryzacyjnych. Coraz więcej sędziów stoi na stanowisku, że zostało już przesądzone, że jeśli klauzula waloryzacyjna odsyła do tabeli kursowej banku to jest ona abuzywna. Dlatego sędziowie rezygnują z oceny danego, konkretnego postanowienia umownego, a ich rozważania koncentrują się jedynie na analizie, czy umowa może dalej być wykonywana bez tego postanowienia. Ostatnie orzeczenia pokazują, że najczęściej sądy nie widzą takiej możliwości i stwierdzają nieważność umowy kredytu. Powyższa praktyka przejawia się we wzroście liczby przegranych przez banki spraw sądowych w I półroczu. Jeżeli takie podejście dalej się utrzyma i przyjmą je również inne sądy (na ten moment taki wniosek wydaje się przedwczesny) istnieje możliwość, że w przyszłości Bank będzie przegrywał kolejne sprawy. Z uwagi na ogólną liczbę spraw i obciążenie sądów będzie to jednak proces rozłożony w czasie. Należy też mieć na względzie obecny stan epidemii w kraju, co z pewnością spowoduje wydłużenie terminu rozpatrywania spraw przez sądy, a także chwilowe ograniczenie wpływu nowych pozwów.

Na dzień 30 czerwca 2020 roku całkowite kwoty odpisów i rezerw wynikających z ryzyka prawnego dla portfela kredytów hipotecznych indeksowanych do CHF wyniosły odpowiednio 42,4 mln PLN (w porównaniu do 35,0 mln PLN na koniec 2019 roku) dla kredytów nadal wykazywanych w sprawozdaniu sytuacji finansowej (kwota prezentowana jako pomniejszenie należności z tytułu przedmiotowych kredytów) i 12,6 mln PLN (w porównaniu do 9,6 mln PLN na koniec 2019 roku) dla kredytów usuniętych już ze sprawozdania z sytuacji finansowej (kwota prezentowana w zobowiązaniach w pozycji „Rezerwy”).

Rezerwa na zwroty prowizji od przedpłaconych kredytów konsumenckich

W dniu 11 września 2019 roku Europejski Trybunał Sprawiedliwości (TSUE) ogłosił wyrok w sprawie skierowanego przez Sąd Rejonowy Lublin-Wschód zapytania prejudycjalnego co do wykładni art. 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 roku w sprawie umów o kredyt konsumencki. Obowiązująca w Polsce Ustawa o kredycie konsumenckim (UKK) zawiera w art. 49 analogiczny przepis, co do którego do roku 2016 nie było wątpliwości interpretacyjnych

i banki co do zasady pobierając prowizję za udzielenie kredytu nie zwracały jej klientowi w przypadku wcześniejszej spłaty (za wyjątkiem odstąpienia od umowy). Dyskusję w temacie interpretacji art. 49 UKK rozpoczął UOKiK wydając w 2016 roku wspólne stanowisko z Rzecznikiem Finansowym. Wyrok TSUE rozstrzyga tą kwestię w ten sposób, że w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego banki powinny:

- obniżyć całkowity koszt kredytu wraz z jego wszystkimi elementami składowymi (np. opłaty, prowizję, ubezpieczenia);
- dokonać proporcjonalnego zwrotu tych kosztów tzn. zwrot powinien obejmować okres od dnia faktycznej spłaty kredytu do dnia ostatecznej spłaty określonej w umowie.

Po opublikowaniu w/w wyroku, Prezes UOKiK przedstawił swoje stanowisko, w którym w pełni podzielił ustalenia wyroku TSUE.

W związku z wyrokiem TSUE oraz oświadczeniem UOKiK Grupa obecnie automatycznie zwraca proporcjonalnie część prowizji w przypadku przedterminowej spłaty kredytu konsumenckiego (dla spłat dokonanych po 11 września 2019 roku). Dla przedterminowych spłat dokonanych przed 11 września 2019 roku Grupa dokonuje zwrotów o ile klient złoży reklamację a jej weryfikacja wykaże zasadność zwrotu.

W dniu 9 października 2019 roku zostało Bankowi doręczone zawiadomienie o wszczęciu przez UOKiK postępowania wyjaśniającego i wezwanie do udzielenia informacji odnoszących się do produktów bankowych będących w ofercie od dnia 16 maja 2016 roku, do których znajdują zastosowanie przepisy ustawy o kredycie konsumenckim, w tym art. 49 tej ustawy. Postępowanie wyjaśniające dotyczy rozliczania przez Bank zwrotów prowizji w przypadkach przedterminowych spłat kredytów konsumenckich. Bank przekazał do UOKiK żądane informacje pismem z dnia 29 października 2019 roku. W dniu 24 grudnia 2019 roku zostało Bankowi doręczone kolejne pismo UOKiK w tym samym postępowaniu z wnioskiem o udzielenie dodatkowych informacji, na które Bank odpowiedział pismem z dnia 3 stycznia 2020 roku.

Wysokość utworzonej rezerwy na zwroty dokonywane na ścieżce reklamacyjnej w 2019 roku wyniosła 17,1 mln zł. Dodatkowo wartość brutto należności z tytułu kredytów konsumenckich wycenianych zamortyzowanym kosztem uległa obniżeniu o kwotę 21,0 mln zł w efekcie ujęcia oczekiwanych przyszłych wypłat w wyliczeniu efektywnej stopy procentowej.

W pierwszym półroczu 2020 roku Bank nie tworzył dodatkowych rezerw na zwroty prowizji dokonywane na ścieżce reklamacyjnej.

Grupa monitoruje wpływ wyroków TSUE na zachowania kredytobiorców, praktykę i orzecznictwo polskich sądów w tych sprawach oraz na bieżąco dokonuje oceny prawdopodobieństwa wypływu środków pieniężnych w odniesieniu do kredytów hipotecznych indeksowanych do CHF oraz zwrotów prowizji z tytułu kredytów konsumenckich.

12. Sezonowość lub cykliczność działalności

Działalność Grupy ING Banku Śląskiego nie podlega sezonowości i cykliczności w rozumieniu §21 MSR 34.

13. Transakcje z jednostkami powiązаныmi

ING Bank Śląski S.A. jest spółką zależną od ING Bank NV, który według stanu na dzień 30 czerwca 2020 roku posiadał 75% udziału w kapitale zakładowym ING Banku Śląskiego oraz 75% udziałów w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu ING Banku Śląskiego S.A.

ING Bank Śląski dokonuje na rynku międzybankowym operacji z ING Bank NV i podmiotami zależnymi od niego. Są to zarówno lokaty i kredyty krótkoterminowe jak i operacje instrumentami pochodnymi. Bank prowadzi również rachunki bankowe podmiotów z Grupy ING, a także otrzymuje oraz udziela gwarancji podmiotom z Grupy ING. Ponadto spółka zależna ING Lease Sp. z o.o. otrzymała od ING Bank NV finansowanie długoterminowe kontraktów leasingowych w EUR (tzw. „matched funding”).

Wszystkie wyżej wymienione transakcje odbywają się na zasadach rynkowych.

Pomiędzy podmiotami powiązаныmi z Bankiem przeprowadzane są również transakcje wynikające z zawartych umów o współpracy, podnajmu pomieszczeń, dzierżawy sprzętu, przetwarzania danych oraz składki na ubezpieczenie pracowników.

Koszty prezentowane są według wartości netto (bez podatku VAT).

Informacje liczbowe o transakcjach pomiędzy podmiotami powiązаныmi (w mln zł)

	ING Bank NV	Pozostałe podmioty Grupy ING	Podmioty stowarzyszone	ING Bank NV	Pozostałe podmioty Grupy ING	Podmioty stowarzyszone
	stan na 30.06.2020			stan na 31.12.2019		
Należności						
Rachunki bieżące	0,8	2,3	0,0	6,6	17,9	0,0
Depozyty złożone	0,0	12,0	0,0	74,1	0,0	0,0
Kredyty	27,7	23,6	0,0	32,0	35,6	0,0
Wycena dodatnia instrumentów pochodnych	77,3	7,5	0,0	49,8	34,9	0,0
Inne należności	7,3	3,2	0,0	9,9	2,9	0,0
Złożone depozyty zabezpieczające typu call	31,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zobowiązania						
Depozyty otrzymane	52,5	62,0	26,8	791,0	47,8	4,6
Kredyty otrzymane	3 343,2	0,0	0,0	3 472,8	0,0	0,0
Pożyczka podporządkowana	2 235,2	0,0	0,0	2 131,1	0,0	0,0
Rachunki loro	20,3	43,9	0,0	11,7	33,6	0,0
Wycena ujemna instrumentów pochodnych	96,2	6,2	0,0	38,4	32,6	0,0
Inne zobowiązania	85,6	0,9	0,0	82,6	2,7	0,0
Operacje pozabilansowe						
Udzielone zobowiązania pozabilansowe	479,5	675,5	0,1	470,7	750,3	0,0
Otrzymane zobowiązania pozabilansowe	1 071,9	738,8	0,0	740,7	720,5	0,0
Transakcje wymiany walutowej	8 640,6	66,7	0,0	6 666,5	0,0	0,0
IRS	1 611,7	501,6	0,0	2 312,7	2 403,9	0,0
Opcje	2 736,0	29,1	0,0	2 851,9	31,3	0,0
	I półrocze 2020 okres od 01.01.2020 do 30.06.2020			I półrocze 2019 okres od 01.01.2019 do 30.06.2019		
Przychody i koszty						
Przychody, w tym:	-23,0	7,7	23,1	45,6	15,4	0,0
przychody/koszty odsetkowe i prowizyjne	-24,6	2,3	23,1	-12,3	6,1	0,0
wynik na instrumentach finansowych	1,4	5,4	0,0	58,1	5,2	0,0
wynik na pozostałej działalności podstawowej	0,2	0,0	0,0	-0,2	4,1	0,0
Koszty działania	69,7	3,3	0,0	28,1	5,6	0,0
Nakłady na majątek trwały						
Nakłady na wartości niematerialne	2,6	0,0	0,0	0,0	1,4	0,0

Wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej ING Banku Śląskiego**Świadczenia należne członkom Zarządu ING Banku Śląskiego S.A.**

Okres	Wynagrodzenia	Inne korzyści*	Razem
I półrocze 2019 roku	4,9	1,1	6,0
I półrocze 2020 roku	5,3	1,3	6,6

*Inne korzyści obejmują m.in. ubezpieczenia, wpłaty na fundusz inwestycyjny, opiekę medyczną oraz inne świadczenia przyznane przez Radę Nadzorczą Banku.

Świadczenia za rok 2020 dla członków Zarządu ING Banku Śląskiego S.A. wynikające z Programu Zmiennych Składników Wynagrodzeń nie zostały jeszcze przyznane.

Zgodnie z obowiązującym w Banku systemem wynagrodzeń, członkom Zarządu Banku może przysługiwać bonus za 2020 rok, którego wypłata będzie miała miejsce w latach 2021-2028. W związku z tym została utworzona rezerwa na wypłatę bonusu za 2020 rok dla członków Zarządu, która wynosiła 2,8 mln zł na 30 czerwca 2020 roku. Ostateczną decyzję odnośnie wysokości tego bonusu podejmie Rada Nadzorcza Banku.

Świadczenia wypłacone członkom Zarządu ING Banku Śląskiego S.A.

Okres	Wynagrodzenia	Nagrody*	Inne korzyści**	Razem
I półrocze 2019 roku	4,9	4,1	1,0	10,0
I półrocze 2020 roku	5,3	5,0	1,3	11,6

* Nagrody za I półrocze 2019 roku obejmują takie składniki jak:

- Premia wynikająca z Programu Zmiennych Składników Wynagrodzeń: za rok 2018 gotówka nieodroczone, za rok 2016 II transza gotówka odroczone oraz za rok 2015 III transza gotówka odroczone,
- Akcje Fantomowe wynikające z Programu Zmiennych Składników Wynagrodzeń: za rok 2017 przetrzymane, za rok 2016 I transza odroczone, za rok 2015 II transza odroczone oraz za rok 2014 III transza odroczone,

Nagrody za I półrocze 2020 roku obejmują takie składniki jak:

- Premia wynikająca z Programu Zmiennych Składników Wynagrodzeń: za rok 2019 gotówka nieodroczone, za rok 2017 I transza gotówka odroczone oraz za rok 2016 III transza gotówka odroczone,
- Akcje Fantomowe wynikające z Programu Zmiennych Składników Wynagrodzeń: za rok 2018 przetrzymane, za rok 2016 II transza odroczone oraz za rok 2015 III transza odroczone.

** Inne korzyści obejmują m.in. ubezpieczenia, wpłaty na fundusz inwestycyjny, opiekę medyczną i inne świadczenia przyznane przez Radę Nadzorczą Banku.

W I półroczu 2020 roku łączna kwota wynagrodzeń należnych i wypłaconych przez ING Bank Śląski S.A. członkom Rady Nadzorczej wyniosła 0,4 mln zł.

Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej ING Banku Śląskiego S.A.

Okres	Wynagrodzenia i nagrody	Inne korzyści	Razem
I półrocze 2019 roku	0,4	0,0	0,4
I półrocze 2020 roku	0,4	0,0	0,4

Na dzień 30 czerwca 2020 roku członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku nie posiadali akcji ING Banku Śląskiego S.A.

14. Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności

Segmentacja działalności

Zarządzanie działalnością Grupy dokonywane jest w wymiarach określonych przez model biznesowy Grupy. Model biznesowy Grupy, głównie dla potrzeb sprawozdawczości zarządczej, zawiera podział klientów na dwa główne segmenty:

- segment bankowości detalicznej,
- segment bankowości korporacyjnej.

Podstawą wydzielenia poszczególnych segmentów są kryteria finansowe (w szczególności wysokość obrotów, poziom zgromadzonych aktywów) i podmiotowe. Szczegółowe zasady przypisywania klientów do poszczególnych segmentów regulują kryteria segmentacji klienta, które są określone wewnętrznymi regulacjami Grupy.

W Grupie został wydzielony organizacyjnie obszar działalności realizowanej przez Departament Skarbu (Group Treasury). Działalność Group Treasury polega na zarządzaniu ryzykiem płynności krótkoterminowej i długoterminowej, zgodnie z obowiązującymi regulacjami i z wewnętrznym ustalonym w Grupie apetytem na ryzyko, zarządzaniu ryzykiem stopy procentowej oraz inwestowaniu nadwyżek pozyskanych od linii biznesowych przy zachowaniu bufora płynności w postaci aktywów płynnych. Wynik działalności Group Treasury podlega alokacji do segmentów biznesowych, z uwagi na jego funkcję wspierającą segmenty biznesowe Grupy.

Segment bankowości detalicznej

W ramach obszaru działalności detalicznej Grupa obsługuje osoby prywatne - segmenty klientów masowych oraz klientów zamożnych.

Działalność ta jest analizowana w ujęciu głównych produktów, obejmujących między innymi: produkty kredytowe (kredyty w rachunku bieżącym, kredyty związane z kartami, kredyty ratalne, kredyty mieszkaniowe, kredyty hipoteczne), produkty depozytowe (rachunki bieżące, lokaty terminowe, rachunki oszczędnościowe), produkty strukturyzowane, jednostki uczestnictwa funduszy ING, usługi maklerskie oraz karty bankowe.

Segment bankowości korporacyjnej

Obszar działalności korporacyjnej obejmuje:

- obsługę klientów instytucjonalnych,
- obsługę przedsiębiorców indywidualnych,
- produkty rynków finansowych.

Obsługa klientów instytucjonalnych obejmuje klientów strategicznych, duże firmy, średnie firmy oraz przedsiębiorców indywidualnych. Dla działalności korporacyjnej prowadzona jest sprawozdawczość w podziale na główne produkty, obejmujące między innymi produkty kredytowe (kredyty obrotowe, inwestycyjne), produkty depozytowe (rachunki bieżące, lokaty terminowe i negocjowane, rachunki oszczędnościowe), produkty rynków finansowych, usługi w zakresie powiernictwa, operacje na rynku kapitałowym realizowane przez podmiot dominujący oraz produkty związane z usługami leasingowymi i faktoringowymi, oferowane przez ING Lease Polska Sp. z o.o. oraz ING Commercial Finance S.A.

Produkty rynków finansowych obejmują operacje dokonywane na rynkach pieniężnych i kapitałowych, prowadzone zarówno na rachunek własny jak i na rzecz klientów. W ramach tej działalności wyróżnia się produkty rynków walutowych, pieniężnych i instrumentów pochodnych, operacje papierami wartościowymi (papiery skarbowe, akcje i obligacje).

Wycena

Wycena aktywów i zobowiązań segmentu, przychodów i kosztów segmentu jest oparta na zasadach rachunkowości stosowanych przez Grupę, zawartych w notach opisujących stosowane zasady rachunkowości. W szczególności ustalenia dochodów i kosztów odsetkowych wewnętrznych i zewnętrznych dla poszczególnych segmentów dokonuje się przy wykorzystaniu systemu cen transferowych, w ramach Systemu Transferu Ryzyka (RTS). Ceny transferowe wyznaczone są w oparciu o jedną krzywą rentowności dla danej waluty wspólną dla produktów aktywnych i pasywnych. Cena transferowa wyznaczona dla produktów aktywnych i pasywnych o tym samym położeniu na krzywej rentowności jest jednakowa. Możliwe są modyfikacje wyjściowej ceny transferowej otrzymane z wyceny produktu na krzywej rentowności, a czynnikami korygującymi cenę transferową mogą być: premia za pozyskanie długoterminowej płynności, dopasowanie pozycji Grupy, koszt zabezpieczenia w przypadku produktów skomplikowanych oraz polityka cenowa. Wykorzystując równania matematyczne – na podstawie stawek kwotowań dostępnych w serwisach informacyjnych – budowane są następnie krzywe dochodowości. Przychody i koszty, wyniki, aktywa i zobowiązania segmentu zawierają te elementy, które bezpośrednio można przyporządkować do danego segmentu, jak również te, które można przypisać do danego segmentu w oparciu o racjonalne przesłanki. Grupa prezentuje przychody segmentu z tytułu odsetek pomniejszone o koszty z tytułu odsetek.

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.Skonsolidowany raport półroczny za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2020 roku
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe

(w mln zł)

I półrocze 2020 okres od 01.01.2020 do 30.06.2020

	Segment bankowości detalicznej	Segment bankowości korporacyjnej	RAZEM
Przychody ogółem	1 442,4	1 624,0	3 066,4
wynik z tytułu odsetek	1 193,8	1 057,5	2 251,3
wynik z tytułu prowizji	209,8	493,3	703,1
przychody prowizyjne	344,6	564,3	908,9
- marża transakcyjna na transakcjach wymiany walut	31,4	172,7	204,1
- prowadzenie rachunków klientów	48,1	108,2	156,3
- udzielanie kredytów	10,8	168,3	179,1
- karty płatnicze i kredytowe	120,2	43,5	163,7
- dystrybucja jednostek uczestnictwa	37,8	0,0	37,8
- oferowanie produktów ubezpieczeniowych	65,1	13,6	78,7
- usługi faktoringowe i leasingowe	0,0	14,4	14,4
- pozostałe prowizje	31,2	43,6	74,8
koszty prowizji	134,8	71,0	205,8
pozostałe przychody/koszty	38,8	73,2	112,0
Koszty ogółem	739,1	677,4	1 416,5
Wynik segmentu	703,3	946,6	1 649,9
Odpisy na utratę wartości aktywów finansowych	177,3	426,8	604,1
Podatek od niektórych instytucji finansowych	95,9	141,2	237,1
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	8,4	0,0	8,4
Wynik finansowy brutto segmentu	438,5	378,6	817,1
Podatek dochodowy	-	-	233,6
Wynik finansowy netto	-	-	583,5
przypadający akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A.	-	-	583,5
Kapitał alokowany	7 433,5	10 802,0	18 235,5
ROE - wskaźnik zwrotu z kapitału (%)*	11,5	7,4	9,0
Aktywa segmentu	79 191,7	99 569,4	178 761,1
Inwestycje segmentu w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	166,4	0,0	166,4
Pozostałe aktywa (nieprzypisane segmentom)	-	-	1 711,8
Aktywa ogółem	79 358,1	99 569,4	180 639,3
Zobowiązania segmentu	91 167,8	68 134,7	159 302,5
Pozostałe zobowiązania (nieprzypisane segmentom)	-	-	3 101,3
Kapitały własne	-	-	18 235,5
Zobowiązania ogółem	91 167,8	68 134,7	180 639,3

*) ROE - wskaźnik zwrotu z kapitału - stosunek zysku netto przypadającego akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A. z 4 kolejnych kwartałów do średniego stanu kapitałów własnych z 5 kolejnych kwartałów.

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.Skonsolidowany raport półroczny za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2020 roku
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe

(w mln zł)

I półrocze 2019 okres od 01.01.2019 do 30.06.2019

	Segment bankowości detalicznej	Segment bankowości korporacyjnej	RAZEM
Przychody ogółem	1 366,0	1 471,7	2 837,7
wynik z tytułu odsetek	1 106,8	966,6	2 073,4
wynik z tytułu prowizji	216,1	455,4	671,5
przychody prowizyjne	329,3	514,1	843,4
- marża transakcyjna na transakcjach wymiany walut	25,3	161,6	186,9
- prowadzenie rachunków klientów	49,2	95,0	144,2
- udzielanie kredytów	13,8	150,1	163,9
- karty płatnicze i kredytowe	134,9	39,9	174,8
- dystrybucja jednostek uczestnictwa	34,5	0,0	34,5
- oferowanie produktów ubezpieczeniowych	51,3	11,6	62,9
- usługi faktoringowe i leasingowe	0,0	13,1	13,1
- pozostałe prowizje	20,3	42,8	63,1
koszty prowizji	113,2	58,7	171,9
pozostałe przychody/koszty	43,1	49,7	92,8
Koszty ogółem	685,0	617,2	1 302,2
Wynik segmentu	681,0	854,5	1 535,5
Odpisy na utratę wartości aktywów finansowych	61,7	199,2	260,9
Podatek od niektórych instytucji finansowych	79,2	131,4	210,6
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	0,0	-0,2	-0,2
Wynik finansowy brutto segmentu	540,1	523,7	1 063,8
Podatek dochodowy	-	-	270,2
Wynik finansowy netto	-	-	793,6
przypadający akcjonariuszom ING Banku Śląskiego S.A.	-	-	793,6
Kapitał alokowany	5 166,1	9 053,7	14 219,8
ROE - wskaźnik zwrotu z kapitału (%)	17,3	9,4	12,5
Aktywa segmentu	62 508,2	86 194,0	148 702,2
Inwestycje segmentu w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	0,0	0,7	0,7
Pozostałe aktywa (nieprzypisane segmentom)	-	-	2 206,2
Aktywa ogółem	62 508,2	86 194,7	150 909,1
Zobowiązania segmentu	80 507,3	53 274,7	133 782,0
Pozostałe zobowiązania (nieprzypisane segmentom)	-	-	2 907,3
Kapitały własne	-	-	14 219,8
Zobowiązania ogółem	80 507,3	53 274,7	150 909,1

Segmenty geograficzne

Grupa Kapitałowa prowadzi działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

15. Zarządzanie ryzykiem oraz kapitałem

15.1. Informacje jakościowe

Zarządzanie kapitałem

W I połowie 2020 roku Bank kontynuował działania zmierzające do realizacji strategii zarządzania kapitałem. W procesie oceny adekwatności kapitału wewnętrznego w I kwartale 2020 roku zostały podsumowane kolejne Warsztaty oceny istotności ryzyka. W ramach Warsztatów potwierdzono istotność ryzyk z roku 2019 oraz zrezygnowano z identyfikacji ryzyka ogólnego i szczególnego kapitałowych papierów wartościowych w księdze handlowej ze względu na brak mandatu produktowego.

W związku z podpisaniem przez Ministra Finansów rozporządzenia w sprawie rozwiązania bufora ryzyka systemowego z dnia 18 marca 2020 roku, w 2020 roku obowiązują następujące minimalne poziomy współczynników kapitałowych:

- CET1 \geq 7,5%,
- T1 \geq 9,0%,
- TCR \geq 11,0%

Bank dostosował politykę dywidendową do wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego poprzez usunięcie z kryteriów kapitałowych dodatkowego bufora 1,5 p.p. Dodatkowo Bank uelastyczył zapisy polityki wskazując, że Zarząd Banku podejmuje decyzję o wysokości wypłacanej dywidendy przy uwzględnieniu stanowiska KNF. Aktualna treść polityki dywidendowej znajduje się na stronie: www.ing.pl/relacje-inwestorskie.

Ryzyko kredytowe

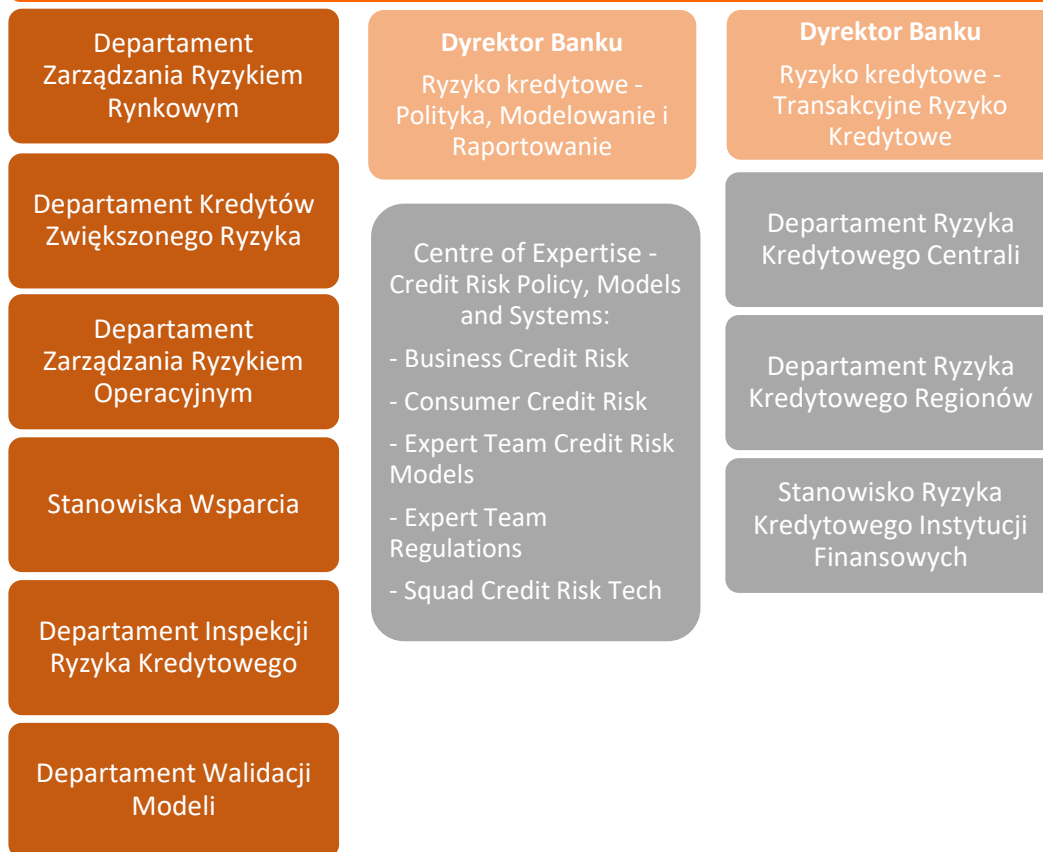
Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem

Jedyną zmianą organizacyjną w Pionie CRO jaka miała miejsce w pierwszej połowie 2020 roku było włączenie w jego struktury Departamentu Walidacji Modeli. Była to zmiana porządkowa, tak aby wszystkie jednostki raportujące do CRO były w ramach Pionu CRO. Zgodnie z Rekomendacją W, została zachowana zasada, że Dyrektor Departamentu Walidacji Modeli raportuje bezpośrednio do CRO.

Zestawienie jednostek, które biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem

PION CRO

Wiceprezes Zarządu odpowiedzialny za Pion CRO

Główne zmiany w polityce kredytowej banku w segmencie klientów detalicznych i korporacyjnych

15 lutego 2020 roku, ING Bank Śląski jako pierwszy bank w Polsce, wdrożył nową definicję niewykonania zobowiązania (definicję default), zgodną z Wytycznymi Europejskiego Nadzoru Bankowego EBA/GL/2016/07 z 18 stycznia 2017 roku, obowiązującymi od 1 stycznia 2021 roku. Harmonogram oraz podstawowe zasady wdrożenia były dostosowane do planu wdrożenia w Grupie ING i na bieżąco uzgadniane z Europejskim Bankiem Centralnym oraz Komisją Nadzoru Finansowego i wynikały z konieczności zastosowania nowej definicji default w procesie przebudowy modeli ryzyka kredytowego objętych metodą zaawansowaną IRB (Advanced Internal Ratings Based Approach).

Aktualnie nowa definicja default jest stosowana we wszystkich procesach kredytowych i zarządczych w Grupie ING, zgodnie z oczekiwaniami nadzorczymi. Nowe wymogi dotyczą w szczególności kwestii sposobu liczenia dni zaległości w spłacie, progów istotności inicjujących naliczanie dni przeterminowania, dowodów i przesłanek niewykonania zobowiązania oraz kryteriów wyjścia z default. Jej kompleksowe wdrożenie w Grupie kapitałowej objęło dostosowanie systemów i aplikacji, zasad raportowania i regulacji, budowy lokalnego silnika „Default Engine” do wyliczania zaległości w spłacie zgodnie z Wytycznymi EBA.

Ryzyko kredytowe w czasie COVID-19

Segment detaliczny

Bank wprowadził tymczasowe zmiany ograniczające ryzyko kredytowe w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19, w tym:

- wprowadzono działania wspomagające klientów Banku w sytuacji wystąpienia pandemii COVID-19, w tym możliwość zawieszenia spłaty rat kredytów na okres 3 lub 6 miesięcy (części kapitałowej lub kapitałowo-odsetkowej),
- w zakresie kredytów hipotecznych obniżono maksymalny poziom LTV (z 80% do 70%),
- w zakresie kredytów konsumpcyjnych obniżono maksymalny poziom limitu dla zaangażowań niezabezpieczonych,
- tymczasowo wprowadzono, a w następstwie zniesiono, ograniczenia dotyczące kredytowania nowych klientów,
- ograniczono źródła dochodów akceptowanych przez Bank.

Segment korporacyjny

Przedsiębiorcy

W związku z pandemią COVID-19 wprowadzono czasową zmianę polityki kredytowej dla przedsiębiorców, w tym:

- wprowadzono możliwości: zawieszenia spłaty rat kredytów oraz automatycznych odnowień linii kredytowych, dostosowując je do wspólnego stanowiska banków i ZBP,
- wdrożono możliwość udzielania linii kredytowej z gwarancją Bankiem Gospodarstwa Krajowego,
- zawieszono na 3 miesiące oferty automatyczne Pre-approved,
- czasowo wstrzymano, a w następstwie wznowiono finansowanie nowych klientów, przy spełnieniu nowych warunków uwzględniających aktualną sytuację gospodarczą,
- dostosowano zasady kalkulacji dochodu z działalności gospodarczej.

Małe, średnie i duże firmy

Na bieżąco dostosowywano podejście do finansowania klientów, skupiając w pierwszym okresie pandemii przede wszystkim na pomocy klientom będącym w portfelu kredytowym Banku:

- wprowadzono możliwości wydłużenia terminu spłat rat kredytu i automatycznych odnowień, dostosowując je do wspólnego stanowiska banków i ZBP,
- dokonano i wprowadzono dodatkowe przeglądy portfela kredytowego, identyfikując i pomagając klientom najbardziej dotkniętym skutkami pandemii,
- uelastyczniono zasady zdalnych odnowień kredytów odnawialnych dodając możliwość odnowienia z gwarancją Bankiem Gospodarstwa Krajowego,
- umożliwiono finansowanie klientom dotkniętym pandemią poprzez współpracę z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w ramach Funduszu Gwarancji Płynnościowych,
- przesunięto terminy dostarczania danych finansowych za 2019 rok i I kwartał 2020 roku oraz rozliczania warunków umownych powiązanych z danymi finansowymi,
- zawieszono na 3 miesiące oferty automatyczne: Pre-approved i On-demand,
- czasowo wstrzymano, a w następstwie wznowiono nowe finansowanie klientów, przy spełnieniu nowych warunków uwzględniających aktualną sytuację.

Segment detaliczny

- Wprowadzono w procesie kredytowym możliwość przyjmowania dokumentów z kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

- W odniesieniu do kredytów konsumpcyjnych:
 - zmieniono zasady stosowania oferty uproszczonej, w tym: wyższe kwoty dostępne dla klientów z dobrym profilem ryzyka oraz limitowanie całkowitego zadłużenie w ramach tej oferty,
 - kontynuowano testy: uproszczonej konsolidacji kredytów z innych banków, stosowania preferencji dla klientów o najniższym profilu ryzyka (Ultra Low Risk), usprawnionego procesu e-gotówki skierowanego do nowych klientów banku (czasowo zawieszony z powodu sytuacji COVID-19).

Segment korporacyjny

Małe firmy

- Kontynuacja optymalizacji ścieżki *Easy Lending* poprzez wyłączenie udziału Jednostki Ryzyka CKRKFT (Centrum Korporacyjnego Ryzyka Kredytowego Fast Track) z procesu udzielenia finansowania i przekazanie kompetencji Decydentom *Front Office*.
- Wprowadzono zmiany w algorytmach *Easy Lending*, pod kątem uspoźnienia sposobu wyliczania limitów w procesie *Easy Lending* z limitami wyliczonymi w procesie *Fast Track*:

Średnie i duże firmy

- Wprowadzono zmiany w politykach w związku z uproszczeniem procesów i digitalizacją przepływu wniosków kredytowych dla akredytyw i gwarancji oraz w zakresie transakcji jednorazowych zabezpieczonych środkami z góry (akredytywy).
- Dostosowano regulacje wewnętrzne w zakresie Jednostek Samorządu Terytorialnego do zmian ustawowych.
- Wprowadzono zmiany w politykach związane z procesem wyceny nieruchomości poprzez doprecyzowanie wytycznych dla rzeczoznawców majątkowych oraz z procesem sporządzania operatów szacunkowych.
- Wprowadzono zasady procesowania wspólnych aplikacji kredytowych One Financing dla ING Banku Śląskiego, ING Lease Polska i ING Commercial Finance.
- Dostosowano regulacje wewnętrzne do wymogów Europejskiego Banku Centralnego zawartych w dokumencie „Wytyczne EBC dla transakcji lewarowanych”.

Główne działania w obszarze modelowania

- Zakończono budowę modelu PD w ramach przebudowy modeli kapitałowych SME.
- Zakończono budowę modelu *pre-approved* dla klientów segmentu detalicznego.
- Przeprowadzono pierwszy automatyczny monitoring dla modelu kapitałowego PD dla segmentu klienta detalicznego.
- W ramach procesu zarządzania ryzykiem modeli wykorzystywanych w procesie LLP (loan loss provision):
 - w ramach cyklicznego monitoringu stopy przedpłat całkowitych (ESR), zaktualizowano stopy dla segmentów: klienta detalicznego, klienta hipotecznego, przedsiębiorców oraz średnich i dużych firm;
- Przeprowadzono analizy samooceny modeli wykorzystywanych do wyliczania wymogu kapitałowego metodą zaawansowaną opartą na wewnętrznych ratingach (Advanced Internal Rating-Based) zgodnie z wymaganiami Regulatora.

Testy warunków skrajnych

Zgodnie z „Polityką przeprowadzania testów warunków skrajnych”, Bank regularnie przeprowadza testy warunków skrajnych w celu dokonania oceny wpływu potencjalnych zdarzeń lub zmian warunków makroekonomicznych na wymóg kapitałowy, kapitał ekonomiczny, płynność banku, profil ryzyka oraz rentowność. Raport z wyników testów warunków skrajnych zatwierdzany jest przez Komitet ALCO oraz przedstawiany Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej.

Według stanu na 31 grudnia 2019 roku, Bank przeprowadził testy warunków skrajnych w ujęciu skonsolidowanym w oparciu o wypracowane przez Głównego Ekonomistę scenariusze. Test warunków skrajnych obejmowały:

- testy scenariuszowe: scenariusz łagodnej recesji, scenariusz długoterminowej recesji oraz scenariusz recesji szybkiej,
- odwrócone testy warunków skrajnych,
- testy wrażliwości (wzrost stopy procentowej o 400 p.b. oraz 200 p.b., spadek cen nieruchomości o 30%, osłabienie kursu złotego o 30% oraz o 50%, spadek dynamiki PKB do poziomu -5%, wzrost poziomu bezrobocia do 20%, spadek wynagrodzeń o 10%),
- testy koncentracji,
- testy wskaźnika dźwigni finansowej.

Ponadto, testy warunków skrajnych obejmowały dwa dodatkowe scenariusze dotyczące oceny wpływu pandemii COVID-19.

Ryzyko rynkowe

W obszarze ryzyka rynkowego Bank zarządza ryzykiem zgodnie z wypracowanymi zasadami, metodologiami i zatwierdzonymi politykami.

Ryzyko płynności i finansowania

W I połowie 2020 roku Bank kontynuował działania zmierzające do ograniczania ryzyka płynności i finansowania – zgodnie z zasadami polityki zarządzania ryzykiem płynności i finansowania, strategią Banku, jak również wymogami regulacyjnymi. Szczególnie uważnie Bank monitorował sytuację płynnościową w czasie gospodarczego „lockdown” w wyniku pandemii COVID-19. W kwestii wymogów regulacyjnych – wszystkie monitorowane miary pozostają w limitach. Systematycznemu przeglądowi podlegają również wewnętrzne regulacje i dokumenty, jak również w dalszym ciągu doskonalimy nasze procesy raportowania oraz modelowania.

Ryzyko modeli

W I połowie 2020 roku Bank kontynuował działania w zakresie zarządzania ryzykiem modeli. Wykorzystywane w Banku modele podlegały kwartalnym przeglądom i ocenie ryzyka, a także przeglądowi istotności oraz walidacjom.

W tym okresie ryzyko modeli w ujęciu zagregowanym w grupie modeli sklasyfikowanych jako średnio istotne przekroczyło przyjęty w banku poziom tolerancji ustalony w ilości 3 modeli o podwyższonym ryzyku modelu. Bank zidentyfikował 4 takie modele. Kapitał ekonomiczny z tytułu ryzyka modeli pozostawał poniżej przyjętego w banku limitu na to ryzyko.

Przeglądowi i aktualizacji podlegała także Polityka zarządzania ryzykiem modeli w ING Banku Śląski S.A.

Ryzyko operacyjne

W I połowie 2020 roku tematem najwyższej wagi było bezpieczeństwo klientów i pracowników Banku związane z pandemią COVID-19. Koordynacja działań kryzysowych, zapewnienie bezpieczeństwa pracy zdalnej oraz przygotowania do powrotu pracowników do biura były i są na pierwszym planie.

W ramach doskonalenia systemu kontroli wewnętrznej, Bank uzupełnił kryteria oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej o wymierne kryteria ilościowe, zostały podjęte działania zmierzające do zapewnienia bieżącej aktualności listy procesów istotnych oraz niezwłocznej

aktualizacji danych zawartych w Matrycy Funkcji Kontroli. Bank kontynuował prace nad zapewnieniem pełnej zgodności z wymaganiami EBA dotyczącymi outsourcingu, m.in. została opracowana i zatwierdzona nowa Polityka Outsourcingu. Zostały również opracowane wytyczne w sprawie komunikatu KNF dotyczącego chmury obliczeniowej. Bank kontynuuje optymalizację metodyk wyceny ryzyka w odniesieniu do ryzyka bezpieczeństwa informatycznego, ryzyka ciągłości działania oraz bezpieczeństwa fizycznego.

Ciągłość działania

Niezakłócone udostępnianie usług naszym klientom jest dla Banku najwyższym priorytetem.

W ING Banku Śląskim S.A. cel ten jest realizowany dwustopniowo. Po pierwsze, oferowane usługi są projektowane w taki sposób, aby były jak najbardziej odporne na różnego rodzaju awarie, zapewniając tzw. odporność operacyjną. Po drugie, Bank utrzymuje i doskonali system zarządzania ciągłością działania.

W ramach systemu zarządzania ciągłością są identyfikowane procesy, których dostępność jak najważniejsza dla klientów i dla Banku. Dla tych procesów są tworzone plany awaryjne, które umożliwiają funkcjonowanie w przypadku wystąpienia awarii lub innych zagrożeń. Oprócz planów awaryjnych Bank utrzymuje i testuje także plany odtworzenia działalności (obszar IT), które pozwalają przywrócić dostępność kluczowych aplikacji w wymaganym czasie. Systemy są utrzymywane w działających równolegle dwóch centrach komputerowych, poza tym Bank korzysta również z rozwiązań chmurowych (Private Cloud).

Bank zawsze stara się przeciwdziałać wszelkim zakłóceniom, natomiast jeśli takie się zdarzą – niezwłocznie informuje o tym fakcie klientów oraz proponuje alternatywne rozwiązania.

W przypadku wystąpienia zdarzeń o istotnym wpływie na obsługę klientów lub procesy wewnętrzne powoływana jest organizacja zarządzania kryzysowego, która koordynuje działania wszystkich zaangażowanych jednostek Banku.

Ciągłość działania w czasie COVID-19

Takim zdarzeniem, a zarazem takim przed jakim nigdy wcześniej Bank nie stał, jest pandemia COVID-19. Wiązało się to z wprowadzeniem szeregu ograniczeń, wynikających z ogłoszonego stanu pandemii, a także zmianą w zachowaniu, potrzebach i sytuacjach ekonomicznych klientów. Odpowiedzią Banku było zdefiniowanie nowej strategii funkcjonowania, wprowadzenie i dostosowanie się do zmian, wykraczających poza dotychczasowe plany awaryjne oraz utworzenie struktury kryzysowej dostosowanej do skali wyzwania.

Do sprawnego uzgadniania i przekazywania decyzji jednostkom organizacyjnym stworzony został Zespół kryzysowy, który obejmuje reprezentantów wszystkich obszarów Banku. Zespół swoim działaniem obejmuje jednostki Grupy Kapitałowej Banku.

Ze względu na długotrwały i nieprzewidywalny charakter pandemii, działania Banku opierają się na elastycznym reagowaniu i szybkim dostosowywaniu się do aktualnej i przewidywanej sytuacji. W tym celu został opracowany Plan działania w trakcie pandemii, który określa działania banku w obszarach: organizacji struktury kryzysowej, sposobu/formy pracy, stosowanych środków sanitarnych, komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej oraz monitorowania i raportowania.

Ryzyko prawne związane z portfelem kredytów hipotecznych w CHF

Bank na bieżąco monitoruje napływające roszczenia prawne dotyczących zastrzeżeń klientów do klauzul zawartych w umowach o kredyty hipoteczne indeksowane do waluty obcej (CHF). W związku z tymi roszczeniami, Bank posiadał następujące rezerwy na 30 czerwca 2020 roku:

- rezerwa portfelowa na ekspozycje kredytowe nadal znajdujące się w księgach - 42,4 mln zł,
- rezerwa portfelowa na spłacone ekspozycje kredytowe - 12,6 mln zł.

Rezerwa ogółem w wysokości 55,0 mln zł stanowiła 5,3% wielkości portfela.

Ryzyko braku zgodności (compliance)

W I półroczu 2020 roku Bank kontynuował działania zmierzające do zapewnienia zgodności z wymogami regulacyjnymi. Podobnie jak w roku ubiegłym, Bank usprawnia mechanizmy kontrolne w procesach biznesowych, w szczególności z zakresu Know Your Customer oraz ochrony danych osobowych. Regularnie budowana jest i utrwalana świadomość pracowników Banku w kwestiach etyki zawodowej i obowiązujących regulacji z obszaru zgodności, w tym danych osobowych.

Ryzyko biznesowe

Wstęp

W ramach ryzyka biznesowego Grupa kapitałowa Banku wyróżnia następujące istotne ryzyka:

- ryzyko makroekonomiczne,
- ryzyko portfela hipotek walutowych.

Ryzyko makroekonomiczne

Ryzyko makroekonomiczne to ryzyko wynikające ze zmian czynników makroekonomicznych oraz ich wpływu na wysokość minimalnych wymogów kapitałowych. Bank zarządza tym ryzykiem poprzez regularne przeprowadzanie wewnętrznych testów warunków skrajnych, co pozwala na bieżący monitoring wrażliwości minimalnych wymogów kapitałowych na czynniki makroekonomiczne. W I połowie 2020 roku Bank przeprowadził pełne testy kapitałowe według stanu na IV kwartał 2019 roku.

W oparciu o wyniki wewnętrznych testów warunków skrajnych dla scenariusza łagodnej recesji, Grupa kapitałowa Banku szacuje dodatkowy wymóg kapitałowy, aby zabezpieczyć się przed skutkami materializacji wspomnianego scenariusza. Wyniki testów warunków skrajnych pokazały, że materializacja scenariusza łagodnej recesji nie spowoduje spadku adekwatności kapitałowej poniżej wymaganego poziomu, natomiast ze względu na sytuację związaną z pandemią COVID-19 została podjęta decyzja o utrzymaniu podwyższonego poziomu ekonomicznego wymogu kapitałowego na ryzyko makroekonomiczne wyliczonego w oparciu o testy według stanu na II kwartał 2019 roku.

Ryzyko portfela hipotek walutowych

Ryzyko portfela hipotek walutowych to ryzyko wynikające z poniesienia straty finansowej z powodu konieczności przewalutowania walutowych kredytów hipotecznych na kredyty złotówkowe.

W zarządzaniu ryzykiem Grupa bazuje na aktualnych propozycjach legislacyjnych w zakresie przewalutowania hipotecznych kredytów walutowych. Według stanu na 30 czerwca 2020 roku nadal utrzymywany jest dodatkowy kapitał ekonomiczny na ww. ryzyko w filarze II.

15.2. Informacje ilościowe

Ryzyko rynkowe

Pomiar ryzyka rynkowego w księdze handlowej

Pomiar VaR stosowany przez Bank jest zgodny z najlepszymi praktykami rynkowymi. Przy obliczaniu VaR Bank wykorzystuje następujące założenia:

- jednodniowy okres utrzymywania pozycji, 99% poziom ufności,
- 260-dniowy okres obserwacji.

Adekwatność modelu VaR dla ksiąg handlowych jest sprawdzana podczas dziennego testowania wstecznego (tzw. „VaR backtesting”). Wynik finansowy, „dzienny” oraz „hipotetyczny” (wyznaczany jako dzienna zmiana wartości pozycji utrzymywanej na koniec dnia, a więc wykluczający wszystkie transakcje intra-day) jest porównywany z miarą VaR. Przypadki przekroczeń są szczegółowo badane i wyjaśniane.

W celu wzmocnienia kontroli ryzyka, Bank dodatkowo wprowadził w obszarze księgi ryzyka walutowego jego pomiar i monitoring w kontekście przyznanych limitów, w ciągu dnia (intra-day).

Bank jest świadomy faktu, iż miara VaR nie daje pełnego obrazu ryzyka rynkowego poszczególnych portfeli, ponieważ nie uwzględnia potencjalnych strat w ekstremalnych przypadkach zmian warunków rynkowych. W związku z powyższym, Bank kalkuluje tzw. "Stressed VaR". Stressed VaR jest miarą replikującą kalkulację symulacji historycznej przy założeniu, że do pomiaru wykorzystujemy bieżący portfel oraz historyczne dane rynkowe pochodzące z ciągłego dwunastomiesięcznego okresu charakteryzującego się znacznymi wahaniami parametrów rynkowych istotnymi z punktu widzenia danego portfela.

W cyklu półrocznym jest przeprowadzany ogólnobankowy stress-test obejmujący m.in. ryzyko rynkowe, ryzyko płynności i ryzyko kredytowe wykorzystujący scenariusz regulacyjny oraz scenariusze przygotowywane przez ekonomistów Banku i zaakceptowane przez ALCO. Dodatkowo, w cyklu kwartalnym przeprowadzany jest test warunków skrajnych instrumentów pochodnych pokazujący wpływ szokowych zmian rynkowych na wycenę tych instrumentów.

Metoda Value at Risk (VaR)

Obszar Rynków Finansowych aktywnie zajmował pozycje handlowe na stopie procentowej, minimalizując jednocześnie handlowe ryzyko walutowe. Średnie wykorzystanie limitów VaR wyniosło w pierwszej połowie 2020 roku:

- 58% dla stopy procentowej, oraz
- 9% dla pozycji walutowej.

W pierwszej połowie roku 2020 odnotowano kilka przekroczeń limitów VaR dla działalności handlowej (wszystkie wcześniej zaakceptowane przez Wiceprezesa Zarządu). Ww. przekroczenia wystąpiły w związku z zakupem papierów wartościowych PFR oraz BGK wyemitowanych w pierwszej połowie 2020 roku w ramach programu tarczy antykryzysowej COVID-19. Limit VaR na ryzyko walutowe został utrzymany na poziomie 400 tys. EUR, analogicznie limit VaR na ryzyko stopy - na poziomie 900 tys. EUR.

Poniższe tabele przedstawiają miarę VaR* (w tys. zł) za pierwszą połowę roku 2020 oraz na koniec 2019 roku:

Obszar	Limit	stan na 30.06.2020	Średnia	Min	Max
Stopa procentowa	4 019	766,4	2 323,5	238,1	13 480,0
FX	1 786	100,0	157,4	9,7	662,0
Obszar	Limit	stan na 31.12.2019	Średnia	Min	Max
Stopa procentowa	3 833	676,0	1 038,9	203,3	3 017,1
FX	1 958	121,6	127,9	28,5	305,0

*) Wszystkie limity VaR i ich wykorzystanie w ING Banku Śląskim S.A są wyrażone w EUR. Poziomy limitów oraz ich wykorzystanie w tabelach i na wykresach zostały przeliczone na zł z wykorzystaniem dziennych kursów fixingowych NBP specjalnie dla celów tego dokumentu; w kolumnie „Limit” kwoty wyznaczone z wykorzystaniem kursu fixingowego z dnia 2020-06-30

Poniższe tabele przedstawia miarę BPV (w EUR) w ujęciu total oraz dla głównych walut na 30 czerwca 2020 roku oraz na 31 grudnia 2019 roku:

30.06.2020

Obszar	RAZEM	PLN	EUR	USD
BPV księgi bankowej	590 243	472 000	46 046	156 600
BPV księgi handlowej	586	-2 791	3 090	-247

31.12.2019

Obszar	RAZEM	PLN	EUR	USD
BPV księgi bankowej	-264 603	-654 871	182 011	224 458
BPV księgi handlowej	-21 081	-19 232	-524	-1 128

Wrażliwość wyniku i kapitału na ryzyko stopy procentowej

Poniższe tabele prezentują przegląd skonsolidowanej wrażliwości Banku na ryzyko stopy procentowej:

- księgi bankowej – obserwowane zmiany w pomiarze zarówno dla miary NII jak i EVE wynikają w głównej mierze z dwóch czynników:
 - zmian (wzrostu) wolumenów produktowych,
 - zmian parametrów modelowych stosowanych do wyznaczania wartości ekonomicznej portfeli produktów bez terminu zapadalności,
 - w związku z obniżeniem stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej, następuje aktywacja minimalnego poziomu zero na cenie klienta w scenariuszach spadku stóp procentowych (przede wszystkim aktywacja na poziomie 0% na cenie klienta dla rachunków oszczędnościowych klientów detalicznych).

Wrażliwość wyników skonsolidowanych na zmiany stóp wynikająca z księgi bankowej:

(w mln zł)	Zmiana w wyniku ekonomicznym		Zmiana w raportowanym wyniku finansowym	
	przy zmianie krzywej		przy zmianie krzywej	
	-2%	2%	-2% stopniowy	2% stopniowy
30.06.2020	596,5	-955,6	-404,3	96
31.12.2019	-503,9	-1 433,7	-115,5	15,8

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku z tytułu odsetek na zmiany w scenariuszach stóp procentowych:

Zmiana wyniku z tytułu odsetek	
30.06.2020	
równoległy +125 p.b.	84,3
równoległy -125 p.b.	-261,4
wzrost krótkoterminowych stóp	60,7
spadek krótkoterminowych stóp	-185,8
wzrost długoterminowych stóp	23,7
spadek długoterminowych stóp	-27,9
"twist" spadek krótkoterminowych stóp	-16,0
"twist" wzrost krótkoterminowych stóp	11,4

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.Skonsolidowany raport półroczny za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2020 roku
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe

(w mln zł)

Zmiana wyniku z tytułu odsetek	
31.12.2019	
równoległy +120 p.b.	9,1
równoległy -120 p.b.	-54,7
wzrost krótkoterminowych stóp	-4,1
spadek krótkoterminowych stóp	-29,3
wzrost długoterminowych stóp	16,8
spadek długoterminowych stóp	-15,1
"twist" spadek krótkoterminowych stóp	3,6
"twist" wzrost krótkoterminowych stóp	-9,9

Wrażliwość funduszy własnych na zmiany stóp wynikająca z papierów dłużnych HTC&S (utrzymywanych w celu otrzymania kontraktowych przepływów pieniężnych lub sprzedaży):

(w mln zł)	Przybliżona zmiana w bazie kapitału regulacyjnego przy ruchu krzywej			
	-2%	-1%	+1%	+2%
30.06.2020	209,5	104,75	-104,75	-209,5
31.12.2019	225,5	112,7	-112,7	-225,5

Ryzyko płynności i finansowania

Na dzień 30 czerwca 2020 roku oraz 31 grudnia 2019 roku nadzorcze miary płynnościowe dla Grupy ING Banku Śląskiego S.A. wynosiły:

Miary płynności		Wartość minimalna	30.06.2020	31.12.2019
LCR	Wskaźnik pokrycia płynności	100%	223%	130%
NSFR	Wskaźnik stabilnego finansowania	nd*	144%	130%

*) zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, docelowy limit regulacyjny dla NSFR jeszcze nie obowiązuje, począwszy od 28.06.2021, zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2019/876 poziom minimalny wskaźnika będzie docelowo wynosić co najmniej 100%.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ING Banku Śląskiego S.A. za I półrocze 2020 roku liczy 72 kolejno ponumerowanych stron.

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU ING BANKU ŚLĄSKIEGO S.A.

2020-08-05	Brunon Bartkiewicz <i>Prezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2020-08-05	Michał Bolesławski <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2020-08-05	Joanna Erdman <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2020-08-05	Marcin Giżycki <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2020-08-05	Bożena Graczyk <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2020-08-05	Michał Mrozek <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2020-08-05	Sławomir Soszyński <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2020-08-05	Lorenzo Tassan-Bassut <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

2020-08-05	Jolanta Alvarado Rodriguez	Dyrektor Departamentu Rachunkowości, Główny Księgowy Banku	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
------------	-----------------------------------	---	--

ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ING BANKU ŚLĄSKIEGO S.A.

Śródroczny skrócony rachunek zysków i strat

	II kwartał 2020	I półrocze 2020	II kwartał 2019	I półrocze 2019
	okres od 01.04.2020 do 30.06.2020	okres narastająco od 01.01.2020 do 30.06.2020	okres od 01.04.2019 do 30.06.2019	okres narastająco od 01.01.2019 do 30.06.2019
Przychody odsetkowe, w tym:	1 235,0	2 550,1	1 257,0	2 468,8
obliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej	1 234,3	2 548,6	1 255,9	2 466,6
pozostałe przychody odsetkowe	0,7	1,5	1,1	2,2
Koszty odsetkowe	201,4	432,5	260,7	502,9
Wynik z tytułu odsetek	1 033,6	2 117,6	996,3	1 965,9
Przychody z tytułu prowizji	436,4	886,8	434,8	826,4
Koszty prowizji	105,7	208,9	92,9	177,5
Wynik z tytułu prowizji	330,7	677,9	341,9	648,9
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	44,7	57,6	25,2	57,0
Wynik na sprzedaży papierów wartościowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	0,0	7,3	0,0	0,0
Wynik na sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz przychody z tytułu dywidend	18,8	9,0	7,2	19,9
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	4,9	28,6	-0,9	-2,1
Wynik na pozostałej działalności podstawowej	-3,6	-3,7	2,5	2,9
Wynik na działalności podstawowej	1 429,1	2 894,3	1 372,2	2 692,5
Koszty działania	606,1	1 346,0	548,7	1 239,6
Odpisy z tytułu strat oczekiwanych	254,8	529,7	133,6	250,2
w tym zysk z tytułu sprzedaży wierzytelności z rozpoznaną utratą wartości	0,0	4,1	0,0	9,8
Podatek od niektórych instytucji finansowych	121,1	237,1	108,4	210,6
Udział w zyskach netto jednostek zależnych i stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	-12,0	23,3	36,4	58,0
Zysk brutto	435,1	804,8	617,9	1 050,1
Podatek dochodowy	118,9	221,3	148,8	256,5
Zysk netto	316,2	583,5	469,1	793,6
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	130 100 000	130 100 000	130 100 000	130 100 000
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)	2,43	4,49	3,61	6,10

W okresie pierwszego półrocza 2020 i 2019 roku w Banku nie wystąpiło zaniechanie istotnej działalności.

Wartość rozwodnionego zysku na jedną akcję pokrywa się z wartością zysku na jedną akcję zwykłą.

Śródroczny skrócony rachunek zysków i strat należy analizować łącznie z notami uzupełniającymi do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skrócone sprawozdanie z całkowitych dochodów

	II kwartał 2020	I półrocze 2020 narastająco	II kwartał 2019	I półrocze 2019 narastająco
	okres od 01.04.2020 do 30.06.2020	okres od 01.01.2020 do 30.06.2020	okres od 01.04.2019 do 30.06.2019	okres od 01.01.2019 do 30.06.2019
Zysk netto za okres sprawozdawczy	316,2	583,5	469,1	793,6
Pozostałe całkowite dochody netto, w tym:	533,8	2 353,5	337,6	488,4
Pozycje, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat, w tym:	527,9	2 347,5	326,2	453,1
dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody – zyski / straty z rewaluacji odnoszone na kapitał własny	154,2	-78,6	101,4	5,3
dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody – przeniesienie na wynik finansowy w związku ze sprzedażą	-8,3	-9,8	-22,8	-20,4
należności kredytowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody – zyski / straty z rewaluacji odnoszone na kapitał własny	-44,5	-75,2	0,3	-71,4
zabezpieczenie przepływów pieniężnych – zyski / straty z rewaluacji odnoszone na kapitał własny	547,7	2 722,1	348,0	737,2
zabezpieczenie przepływów pieniężnych – przeniesienie do zysku lub straty	-121,2	-211,0	-100,7	-197,6
Pozycje, które nie zostaną przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat, w tym:	5,9	6,0	11,4	35,3
kapitałowe instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody – zyski / straty z rewaluacji odnoszone na kapitał własny	6,0	6,0	11,4	35,3
aktualizacja wyceny środków trwałych	-0,1	0,0	0,0	0,0
Całkowity dochód netto za okres sprawozdawczy	850,0	2 937,0	806,7	1 282,0

Śródroczne skrócone sprawozdanie z całkowitych dochodów należy analizować łącznie z notami uzupełniającymi do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skrócone sprawozdanie z sytuacji finansowej

	nota	stan na 30.06.2020	stan na 31.12.2019	stan na 30.06.2019
Aktywa				
Kasa, środki w Banku Centralnym		1 910,3	1 402,9	2 293,5
Kredyty i inne należności udzielone innym bankom		3 905,7	3 285,3	2 294,6
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		878,0	1 224,2	2 796,9
Pochodne instrumenty zabezpieczające		1 095,9	851,6	869,0
Inwestycyjne papiery wartościowe		53 026,8	33 559,6	31 137,6
Kredyty i inne należności udzielone klientom	4.1	112 422,4	110 536,5	105 129,0
Inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone wyceniane metodą praw własności		1 301,1	1 112,2	1 056,4
Rzeczowe aktywa trwałe		902,2	932,8	913,8
Wartości niematerialne		401,6	408,4	401,6
Aktywa przeznaczone do sprzedaży		3,4	3,6	20,7
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego		209,6	270,8	227,5
Inne aktywa		162,3	329,4	175,9
Aktywa razem		176 219,3	153 917,3	147 316,5
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec innych banków		1 176,2	2 622,5	4 113,3
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		617,3	915,1	1 560,5
Pochodne instrumenty zabezpieczające		480,9	546,0	505,1
Zobowiązania wobec klientów		150 672,8	130 036,8	122 797,0
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych		0,0	0,0	300,3
Zobowiązania podporządkowane		2 235,1	2 131,1	1 065,0
Rezerwy		198,8	201,9	155,9
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		429,0	377,9	209,8
Inne zobowiązania		2 357,4	1 971,2	2 461,2
Zobowiązania razem		158 167,5	138 802,5	133 168,1
Kapitał własny				
Kapitał akcyjny		130,1	130,1	130,1
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		956,3	956,3	956,3
Skumulowane inne całkowite dochody		4 112,3	1 758,8	1 657,8
Zyski zatrzymane		12 853,1	12 269,6	11 404,2
Kapitał własny razem		18 051,8	15 114,8	14 148,4
Zobowiązania i kapitał własny razem		176 219,3	153 917,3	147 316,5
Wartość księgowa		18 051,8	15 114,8	14 148,4
Liczba akcji		130 100 000	130 100 000	130 100 000
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		138,75	116,18	108,75

Śródroczne skrócone sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami uzupełniającymi do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skrócone sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

I półrocze 2020

okres od 01.01.2020 do 30.06.2020

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Skumulowane inne całkowite dochody	Zyski zatrzymane	Udziały niekontrolujące	Kapitały razem
Kapitał własny na początek okresu	130,1	956,3	1 758,8	12 269,6	0,0	15 114,8
Zysk netto bieżącego okresu	0,0	0,0	0,0	583,5	0,0	583,5
Inne całkowite dochody netto, w tym:	0,0	0,0	2 353,5	0,0	0,0	2 353,5
aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody – zyski / straty z rewaluacji odnoszone na kapitał własny	0,0	0,0	-147,8	0,0	0,0	-147,8
dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody – przeniesienie na wynik finansowy w związku ze sprzedażą	0,0	0,0	-9,8	0,0	0,0	-9,8
zabezpieczenie przepływów pieniężnych – zyski / straty z rewaluacji odnoszone na kapitał własny	0,0	0,0	2 722,1	0,0	0,0	2 722,1
zabezpieczenie przepływów pieniężnych – przeniesienie do zysku lub straty	0,0	0,0	-211,0	0,0	0,0	-211,0
aktualizacja wyceny środków trwałych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
zbycie środków trwałych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
zyski / straty aktuarialne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pozostałe zmiany w kapitale własnym, w tym:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
wycena motywacyjnych programów pracowniczych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
podział zysku z przeznaczeniem na wypłatę dywidendy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kapitał własny na koniec okresu	130,1	956,3	4 112,3	12 853,1	0,0	18 051,8

rok 2019

okres od 01.01.2019 do 31.12.2019

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Skumulowane inne całkowite dochody	Zyski zatrzymane	Udziały niekontrolujące	Kapitały razem
Kapitał własny na początek okresu	130,1	956,3	1 169,7	11 080,2	0,0	13 336,3
korekta ujęcia transakcji z przyrzeczeniem odkupu	0,0	0,0	0,0	-14,7	0,0	-14,7
Kapitał własny na pocz. okresu po uwzględnieniu zmian zasad rachunkowości	130,1	956,3	1 169,7	11 065,5	0,0	13 321,6
Zysk netto bieżącego okresu	0,0	0,0	0,0	1 658,7	0,0	1 658,7
Inne całkowite dochody netto, w tym:	0,0	0,0	589,1	0,6	0,0	589,7
aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody – zyski / straty z rewaluacji odnoszone na kapitał własny	0,0	0,0	-69,0	0,0	0,0	-69,0
dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody – przeniesienie na wynik finansowy w związku ze sprzedażą	0,0	0,0	-23,7	0,0	0,0	-23,7
zabezpieczenie przepływów pieniężnych – zyski / straty z rewaluacji odnoszone na kapitał własny	0,0	0,0	1 083,3	0,0	0,0	1 083,3
zabezpieczenie przepływów pieniężnych – przeniesienie do zysku lub straty	0,0	0,0	-391,0	0,0	0,0	-391,0
aktualizacja wyceny środków trwałych	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3
zbycie środków trwałych	0,0	0,0	-0,6	0,6	0,0	0,0
zyski / straty aktuarialne	0,0	0,0	-10,2	-	0,0	-10,2
Pozostałe zmiany w kapitale własnym, w tym:	0,0	0,0	0,0	-455,2	0,0	-455,2
wycena motywacyjnych programów pracowniczych	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2
wypłata dywidendy	0,0	0,0	0,0	-455,4	0,0	-455,4
Kapitał własny na koniec okresu	130,1	956,3	1 758,8	12 269,6	0,0	15 114,8

I półrocze 2019

okres od 01.01.2019 do 30.06.2019

	Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Skumulowane inne całkowite dochody	Zyski zatrzymane	Udziały niekontrolujące	Kapitały razem
Kapitał własny na początek okresu	130,1	956,3	1 169,7	11 080,2	0,0	13 336,3
korekta ujęcia transakcji z przyrzeczeniem odkupu	0,0	0,0	0,0	-14,7	0,0	-14,7
Kapitał własny na początek okresu po korekcie	130,1	956,3	1 169,7	11 065,5	0,0	13 321,6
Zysk netto bieżącego okresu	-	-	-	793,6	-	793,6
Inne całkowite dochody netto, w tym:	0,0	0,0	488,1	0,3	0,0	488,4
aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody – zyski / straty z rewaluacji odnoszone na kapitał własny	0,0	0,0	-30,8	0,0	0,0	-30,8
dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody – przeniesienie na wynik finansowy w związku ze sprzedażą	0,0	0,0	-20,4	0,0	0,0	-20,4
zabezpieczenie przepływów pieniężnych – zyski / straty z rewaluacji odnoszone na kapitał własny	0,0	0,0	737,2	0,0	0,0	737,2
zabezpieczenie przepływów pieniężnych – przeniesienie do zysku lub straty	0,0	0,0	-197,6	0,0	0,0	-197,6
zbycie środków trwałych	0,0	0,0	-0,3	0,3	0,0	0,0
Pozostałe zmiany w kapitale własnym, w tym:	0,0	0,0	0,0	-455,2	0,0	-455,2
wycena motywacyjnych programów pracowniczych	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2
podział zysku z przeznaczeniem na wypłatę dywidendy	0,0	0,0	0,0	-455,4	0,0	-455,4
Kapitał własny na koniec okresu	130,1	956,3	1 657,8	11 404,2	0,0	14 148,4

Śródroczne skrócone sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami uzupełniającymi do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Śródroczne skrócone sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	I półrocze 2020 okres od 01.01.2020 do 30.06.2020	I półrocze 2019 okres od 01.01.2019 do 30.06.2019
Zysk netto	583,5	793,6
Korekty, w tym:	17 745,0	1 223,0
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	-23,3	-58,0
Amortyzacja	138,0	135,4
Wynik z tytułu odsetek (z rachunku zysków i strat)	-2 117,6	-1 965,9
Odsetki zapłacone	-422,4	-485,4
Odsetki otrzymane	2 208,2	2 378,9
Dywidendy otrzymane	0,0	-7,0
Zyski (straty) z działalności inwestycyjnej	1,6	0,7
Podatek dochodowy (z rachunku zysków i strat)	221,3	256,5
Podatek dochodowy zapłacony z rachunku zysków i strat	-109,0	-329,7
Zmiana stanu rezerw	-3,1	6,4
Zmiana stanu kredytów i innych należności udzielonych innym bankom	-771,5	-1 776,0
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	347,1	-862,1
Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-1 751,1	985,0
Zmiana stanu pochodnych instrumentów zabezpieczających	2 201,7	474,0
Zmiana stanu kredytów i innych należności udzielonych klientom	-1 731,0	-5 969,4
Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych z tytułu rozpoznania leasingu	0,0	65,2
Zmiana stanu pozostałych aktywów	498,5	93,0
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków	-1 446,2	2 307,4
Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-297,5	-126,7
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	20 641,2	5 495,6
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	160,1	605,1
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	18 328,5	2 016,6
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	-19,3	-90,4
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych	0,0	0,3
Nabycie wartości niematerialnych	-29,5	-32,1
Zbycie aktywów przeznaczonych do sprzedaży	0,1	10,6
Nabycie udziałów w jednostkach podporządkowanych	-170,0	-421,8
Nabycie dłużnych papierów wartościowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	-20 574,7	-223,1
Zbycie dłużnych papierów wartościowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	2 886,3	41,2
Otrzymane dywidendy	0,0	7,0
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-17 907,1	-708,3
Splata odsetek od kredytów długoterminowych	-15,4	-8,1
Odsetki od wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	0,0	-3,8
Splata zobowiązań z tytułu leasingu	-50,6	-44,4
Dywidendy wypłacone	0,0	-455,4
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-66,0	-511,7
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	137,5	43,8
Zwiększenie / zmniejszenie środków pieniężnych netto	355,4	796,6
Środki pieniężne na początek okresu	1 997,4	1 956,4
Środki pieniężne na koniec okresu	2 352,8	2 753,0

Śródroczne skrócone sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami uzupełniającymi do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Informacje uzupełniające do śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego

1. Wprowadzenie

1.1. Kontynuacja działalności

Niniejsze śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe ING Banku Śląskiego S.A. zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości, tzn. przez okres co najmniej 1 roku od dnia bilansowego. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania przez Zarząd Banku nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Bank.

1.2. Działalność zaniechana

W okresie pierwszego półrocza 2020 i 2019 roku w Banku nie wystąpiło zaniechanie istotnej działalności.

1.3. Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

Niniejsze śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe ING Banku Śląskiego S.A. za I półrocze 2020 zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości (MSR) 34 *Sprawozdawczość Śródroczna* w wersji zatwierdzonej przez Komisję Europejską i obowiązującej na dzień sprawozdawczy, tj. 31 marca 2020 roku oraz zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2018 roku, poz. 757).

Prezentowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane w wersji skróconej. Śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie ze śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym za I półrocze 2020 roku oraz ze sprawozdaniem finansowym Banku za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku, które zostało zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie ING Banku Śląskiego S.A. w dniu 2 kwietnia 2020 roku.

Śródroczny skrócony rachunek zysków i strat, śródroczne skrócone sprawozdanie z całkowitych dochodów, śródroczne skrócone sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym i śródroczne skrócone sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2020 roku do 30 czerwca 2020 roku oraz śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 30 czerwca 2020 roku wraz z danymi porównywalnymi zostały sporządzone przy zastosowaniu takich samych zasad rachunkowości dla każdego z okresów.

1.4. Dane porównawcze

Dane porównawcze obejmują następujące okresy:

- dla śródrocznego skróconego rachunku zysków i strat, śródrocznego skróconego sprawozdania z całkowitych dochodów – okres od 1 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku oraz okres od 1 kwietnia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku,
- dla śródrocznego skróconego sprawozdania z przepływów pieniężnych – okres od 1 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku,
- dla śródrocznego skróconego sprawozdania ze zmian w kapitale własnym – dane na dzień 31 grudnia 2019 oraz 30 czerwca 2019 roku,
- dla śródrocznego skróconego sprawozdania z sytuacji finansowej – dane na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 30 czerwca 2019 roku.

1.5. Zakres i waluta sprawozdania

Wszystkie istotne ujawnienia z punktu widzenia Banku zostały zaprezentowane w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Niniejsze śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzane w złotych polskich („PLN”). Wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są po zaokrągleniu do miliona złotych. W związku z tym mogą wystąpić przypadki matematycznej niespójności w sumowaniach lub pomiędzy poszczególnymi notami.

1.6. Zatwierdzenie sprawozdania

Niniejsze śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku w dniu 4 sierpnia 2020 roku.

1.7. Zmiany w standardach rachunkowości

W niniejszym śródrocznym skróconym jednostkowym sprawozdaniu finansowym zastosowano takie same zasady rachunkowości, jakie zastosowano przy sporządzaniu rocznego pełnego sprawozdania finansowego za 2019 rok (Roczne sprawozdanie finansowe ING Banku Śląskiego S.A. za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku) oraz standardy i interpretacje zatwierdzone przez Unię Europejską obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2020 roku.

Zmiana	Wpływ na sprawozdanie Grupy
Odniesienia do założeń koncepcyjnych MSSF	Implementacja założeń koncepcyjnych nie wywierała wpływu na sprawozdanie finansowe Banku.
MSR 1 i MSR 8 Definicja materialności	Zastosowanie zmiany nie wywiera istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Banku.
MSSF 3 Definicja przedsięwzięcia (rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2020)	Zastosowanie zmiany nie wywiera istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

2. Istotne zasady rachunkowości oraz kluczowe szacunki

Szczegółowe zasady rachunkowości oraz kluczowe szacunki zostały zaprezentowane w rocznym sprawozdaniu finansowym ING Banku Śląskiego S.A. za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku, opublikowanym w dniu 6 marca 2020 roku i dostępnym na stronie internetowej ING Banku Śląskiego S.A. (www.ingbank.pl).

Dodatkowo w odniesieniu do sprawozdań śródrocznych Bank stosuje zasadę ujmowania obciążeń wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego na podstawie możliwie najlepszego szacunku średniej ważonej rocznej stawki podatku dochodowego, jakiej Bank oczekuje w pełnym roku obrotowym.

W I półroczu 2020 roku nie wprowadzono zmian zasad rachunkowości, jednak dokonano zmian kluczowych szacunków w zakresie odpisów z tytułu strat oczekiwanych w związku z efektami epidemii koronawirusa COVID-19, a także definicji niewykonania zobowiązania, co zostało opisane w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w rozdziale Informacje uzupełniające, w punkcie nr 5 *Istotne zasady rachunkowości oraz kluczowe szacunki*.

3. Porównywalność danych finansowych

W niniejszym śródrocznym skróconym jednostkowym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2020 roku do 30 czerwca 2020 roku w stosunku do śródrocznych skróconych jednostkowych sprawozdań finansowych za okresy wcześniejsze Bank dokonał zmian w sposobie prezentacji poszczególnych pozycji rachunku zysków i strat, sprawozdania z sytuacji finansowej oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych. Zmiany są następujące:

- korekta ujęcia transakcji zakupu i sprzedaży obligacji skarbowych (zmiana a)

W III kwartale 2019 roku kierując się obowiązującą w rachunkowości zasadą przewagi treści ekonomicznej nad formą prawną Bank zmienił sposób ujęcia transakcji na obligacjach skarbowych z outright buy - outright sell transaction (odrębne transakcje kupna i sprzedaży) na buy-sell-back (BSB) i sell-buy-back (SBB). Skutkiem korekty było również ujęcie dodatkowego obciążenia z tytułu podatku od instytucji finansowych w wysokości -2,1 mln zł w wyniku finansowym oraz -14,7 mln zł w wyniku lat ubiegłych.

- aktualizacja modelu biznesowego dla kredytów hipotecznych, które mogą podlegać sprzedaży do ING Banku Hipotecznego S.A. (zmiana b)

Bank zaktualizował założenia dotyczące emisji listów zastawnych. Jako docelowy portfel aktywów, które będą stanowiły podstawę emisji zielonych listów zastawnych Bank określił pulę kredytów hipotecznych finansujących energetycznie oszczędne nieruchomości. Kredyty te wyznaczone są do modelu biznesowego „Utrzymywanie i Sprzedaż” i są wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody. W efekcie dokonanej zmiany saldo Kredytów i innych należności udzielonych klientom wycenianych wg zamortyzowanego kosztu na dzień 30 czerwca 2019 r. uległo zmniejszeniu o 3 921,5 mln PLN, zaś saldo Kredytów i innych należności udzielonych klientom wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody wzrosło o 3 871,1 mln PLN.

- zmiana przepływów z tytułu papierów wartościowych (zmiana c)

Bank zmienił prezentację wynikającą z rozbruttowania przepływów z portfela wycenianego wg zamortyzowanego kosztu oraz prezentacji reklasyfikacji związanych z wdrożeniem MSSF 9 w roku 2018.

- zmiana przepływów z tytułu spłat zobowiązań leasingowych (zmiana d)

Bank zmienił prezentację spłaty zobowiązań z tytułu leasingu (MSSF 16).

Poniższa tabela prezentuje poszczególne pozycje jednostkowego rachunku zysków i strat według wartości zaprezentowanych w śródrocznym skróconym jednostkowym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku oraz według wartości zaprezentowanych w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

	okres od 01.01.2019 do 30.06.2019		
	w jednostkowym sprawozdaniu finansowym za I półrocze 2019 (dane zatwierdzone)	zmiana a)	w jednostkowym sprawozdaniu finansowym za I półrocze 2020 (dane porównywalne)
Przychody odsetkowe	2 468,8		2 468,8
Koszty odsetkowe	502,9		502,9
Wynik z tytułu odsetek	1 965,9		1 965,9
Przychody z tytułu prowizji	826,4		826,4
Koszty prowizji	177,5		177,5
Wynik z tytułu prowizji	648,9		648,9
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany	57,0		57,0
Wynik na sprzedaży papierów wartościowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	0,0		0,0
Wynik na sprzedaży papierów wartościowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz przychody z tytułu dywidend	19,9		19,9
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-2,1		-2,1
Wynik na pozostałej działalności podstawowej	2,9		2,9
Wynik na działalności podstawowej	2 692,5		2 692,5
Koszty działania	1 239,6		1 239,6
Odpisy z tytułu strat oczekiwanych	250,2		250,2
Podatek od niektórych instytucji finansowych	208,5	2,1	210,6
Udział w zyskach netto jednostek zależnych i stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	58,0		58,0
Zysk brutto	1 052,2	-2,1	1 050,1
Podatek dochodowy	256,5		256,5
Zysk netto	795,7	-2,1	793,6

Poniższa tabela prezentuje poszczególne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej według wartości zaprezentowanych w śródrocznym skróconym jednostkowym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku oraz według wartości zaprezentowanych w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

ING Bank Śląski S.A.

 Skonsolidowany raport półroczny za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2020 roku
 Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe

(w mln zł)

	stan na 30.06.2019	zmiana a)	stan na 30.06.2019	zmiana b)	stan na 30.06.2019	stan na 30.06.2019
	w jednostkowym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku (dane zatwierdzone)				w jednostkowym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2020 roku do 30 czerwca 2020 roku (dane porównywalne)	
Aktywa						
Kasa, środki w Banku Centralnym	2 293,5				2 293,5	
Kredyty i inne należności udzielone innym bankom	2 294,6				2 294,6	
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	2 497,6		299,3		2 796,9	
Pochodne instrumenty zabezpieczające	869,0				869,0	
Inwestycyjne papiery wartościowe	31 137,6				31 137,6	
Kredyty i inne należności udzielone klientom	105 179,4			-50,4	105 129,0	
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	1 056,4				1 056,4	
Rzeczowe aktywa trwałe	913,8				913,8	
Wartości niematerialne	401,6				401,6	
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	20,7				20,7	
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	216,9			10,6	227,5	
Inne aktywa	175,9				175,9	
Aktywa razem	147 057,0		299,3		147 316,5	
Zobowiązania						
Zobowiązania wobec innych banków	4 113,3				4 113,3	
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 261,2		299,3		1 560,5	
Pochodne instrumenty zabezpieczające	505,1				505,1	
Zobowiązania wobec klientów	122 797,0				122 797,0	
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	300,3				300,3	
Zobowiązania podporządkowane	1 065,0				1 065,0	
Rezerwy	155,9				155,9	
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	209,8				209,8	
Inne zobowiązania	2 444,4		16,8		2 461,2	
Zobowiązania razem	132 852,0		316,1		133 168,1	
Kapitał własny						
Kapitał akcyjny	130,1				130,1	
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	956,3				956,3	
Skumulowane inne całkowite dochody	1 697,60			-39,8	1 657,8	
Zyski zatrzymane	11 421,00		-16,8		11 404,2	
Kapitał własny razem	14 205,0		-16,8		14 148,4	
Zobowiązania i kapitał własny razem	147 057,0		299,3		147 316,5	

Poniższa tabela prezentuje poszczególne pozycje rachunku przepływów pieniężnych według wartości zaprezentowanych w śródrocznym skróconym jednostkowym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku oraz według wartości zaprezentowanych w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

	stan na 30.06.2019				stan na 30.06.2019		stan na 30.06.2019	
	w jednostkowym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2019 roku do 30 czerwca 2019 roku (dane zatwierdzone)	zmiana a)	zmiana b)	zmiana c)	zmiana d)	inne zmiany	w jednostkowym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia 2020 roku do 30 czerwca 2020 roku (dane porównywalne)	
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 058,0	0,0	0,0	-41,3	0,0	-0,1	2 016,6	
Zysk netto	795,7	-2,1					793,6	
Amortyzacja	135,5					-0,1	135,4	
Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	-58,0						-58,0	
Podatek dochodowy zapłacony z rachunku zysków i strat	-319,1		-10,6				-329,7	
Zmiana stanu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	-786,1	-76,0					-862,1	
Zmiana stanu kredytów i innych należności udzielonych klientom	-5 980,0		10,6				-5 969,4	
Zmiana stanu kredytów i innych należności udzielonych innym bankom	-1 776,0						-1 776,0	
Zmiana stanu pozostałych aktywów	137,4				-44,4		93,0	
Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych wycenianych do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	1 026,3			-41,3			985,0	
Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-202,7	76,0					-126,7	
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	558,6	2,1			44,4		605,1	
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-749,6	0,0	0,0	41,3	0,0	0,0	-708,3	
Nabycie dłużnych papierów wartościowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	-223,2			0,1			-223,1	
Zbycie dłużnych papierów wartościowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	0,0			41,2			41,2	

4. Noty uzupełniające do śródrocznego skróconego jednostkowego sprawozdania finansowego**4.1. Kredyty i inne należności udzielone klientom**

	stan na 30.06.2020	stan na 31.12.2019	stan na 30.06.2019
Wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	103 549,1	102 524,2	96 831,9
Wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	8 639,9	7 852,0	8 103,7
Wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	233,4	160,3	193,4
Razem (netto)	112 422,4	110 536,5	105 129,0

Część kredytów hipotecznych może podlegać sprzedaży do ING Banku Hipotecznego S.A. w ramach transakcji tzw. pooling. W związku z otrzymaniem przez ING Bank Hipoteczny S.A. zgody na działalność operacyjną na początku 2019 roku, część kredytów hipotecznych została wyznaczona przez Bank do nowego modelu biznesowego „Utrzymywanie i Sprzedaż” i są obecnie wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Wartość księgowa przeklasyfikowanych kredytów na dzień reklasyfikacji wynosiła 7 904,6 mln zł (wartość bilansowa brutto wynosiła 7 906,7 mln zł), natomiast wartość godziwa 7 820,6 mln zł.

Z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, kredyty podlegające poolingowi nadal spełniają kryterium modelu biznesowego „Utrzymywanie”, ze względu na fakt, iż transakcje poolingowe odbywają się wewnątrz Grupy Kapitałowej.

Bank stosuje model zdyskontowanych przepływów pieniężnych do wyceny kredytów hipotecznych wyznaczonych do portfela wycenianego w wartości godziwej. Ze względu na wykorzystywanie w modelu wyceny danych wejściowych, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych, technika wyceny należy do Poziomu 3.

Kredyty i inne należności wyceniane wg zamortyzowanego kosztu

	stan na 30.06.2020			stan na 31.12.2019			stan na 30.06.2019		
	brutto	odpis	netto	brutto	odpis	netto	brutto	odpis	netto
Portfel kredytowy, w tym:	104 206,4	-2 840,2	101 366,2	102 523,3	-2 295,9	100 227,4	97 626,7	-2 254,0	95 372,7
gospodarstwa domowe	47 693,1	-1 502,7	46 190,4	45 328,1	-1 227,1	44 101,0	41 919,1	-1 212,9	40 706,2
podmioty gospodarcze	53 573,0	-1 336,9	52 236,1	54 183,0	-1 068,5	53 114,5	52 470,5	-1 041,0	51 429,5
sektor instytucji rządowych i samorządowych	2 940,3	-0,6	2 939,7	3 012,2	-0,3	3 011,9	3 237,1	-0,1	3 237,0
Razem (brutto), w tym:	104 206,4	-2 840,2	101 366,2	102 523,3	-2 295,9	100 227,4	97 626,7	-2 254,0	95 372,7
Bankowość korporacyjna	64 333,0	-1 868,7	62 464,3	65 193,1	-1 504,7	63 688,4	63 452,4	-1 446,4	62 006,0
kredyty w rachunku bieżącym	12 466,2	-565,6	11 900,6	14 048,4	-515,8	13 532,6	15 790,2	-503,9	15 286,3
kredyty i pożyczki terminowe	49 638,4	-1 302,2	48 336,2	48 640,1	-988,3	47 651,8	45 324,4	-942,2	44 382,2
dłużne papiery wartościowe (korporacyjne i komunalne)	2 228,4	-0,9	2 227,5	2 504,6	-0,6	2 504,0	2 337,8	-0,3	2 337,5
Bankowość detaliczna	39 873,4	-971,5	38 901,9	37 330,2	-791,2	36 539,0	34 174,3	-807,6	33 366,7
kredyty i pożyczki hipoteczne	32 197,4	-258,1	31 939,3	29 741,6	-205,6	29 536,0	26 937,9	-198,9	26 739,0
kredyty w rachunku bieżącym	612,5	-53,4	559,1	645,2	-48,7	596,5	611,8	-51,8	560,0
pozostałe kredyty i pożyczki	7 063,5	-660,0	6 403,5	6 943,4	-536,9	6 406,5	6 624,6	-556,9	6 067,7
Inne należności, w tym:	2 183,0	-0,1	2 182,9	2 296,8	0,0	2 296,8	1 459,2	0,0	1 459,2
złożone depozyty zabezpieczające typu call	1 368,3	-0,1	1 368,2	1 598,6	0,0	1 598,6	1 081,1	0,0	1 081,1
pozostałe należności	814,7	0,0	814,7	698,2	0,0	698,2	378,1	0,0	378,1
Razem	106 389,4	-2 840,3	103 549,1	104 820,1	-2 295,9	102 524,2	99 085,9	-2 254,0	96 831,9

Grupa Kapitałowa ING Banku Śląskiego S.A.Skonsolidowany raport półroczny za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2020 roku
Śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe

(w mln zł)

Jakość portfela kredytowego

	stan na 30.06.2020			stan na 31.12.2019			stan na 30.06.2019		
	brutto	odpis	netto	brutto	odpis	netto	brutto	odpis	netto
Bankowość korporacyjna	64 333,0	-1 868,7	62 464,3	65 193,1	-1 504,7	63 688,4	63 452,4	-1 446,4	62 006,0
aktywa w Etapie 1	54 915,8	-152,7	54 763,1	59 501,9	-62,8	59 439,1	57 639,6	-68,8	57 570,8
aktywa w Etapie 2	6 964,1	-221,7	6 742,4	3 430,3	-138,6	3 291,7	3 661,2	-132,6	3 528,6
aktywa w Etapie 3	2 451,8	-1 494,3	957,5	2 259,4	-1 303,3	956,1	2 151,6	-1 245,0	906,6
aktywa POCI	1,3	0,0	1,3	1,5	0,0	1,5	0,0	0,0	0,0
Bankowość detaliczna	39 873,4	-971,5	38 901,9	37 330,2	-791,2	36 539,0	34 174,3	-807,6	33 366,7
aktywa w Etapie 1	35 419,3	-75,2	35 344,1	33 023,6	-53,7	32 969,9	28 501,6	-51,8	28 449,8
aktywa w Etapie 2	3 667,5	-318,2	3 349,3	3 698,6	-302,7	3 395,9	4 999,3	-251,7	4 747,6
aktywa w Etapie 3	784,0	-578,1	205,9	608,0	-434,8	173,2	673,4	-504,1	169,3
aktywa POCI	2,6	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Razem portfel kredytowy	104 206,4	-2 840,2	101 366,2	102 523,3	-2 295,9	100 227,4	97 626,7	-2 254,0	95 372,7

Bank identyfikuje aktywa finansowe POCI, których wartość bilansowa na dzień 30.06.2020 r. wynosi 3,9 mln PLN (0,0 mln PLN na dzień 30.06.2019 r.). Są to ekspozycje z tytułu wierzytelności z utratą wartości nabyte w związku z przejęciem w roku 2017 Bieszczadzkiej SKOK oraz ekspozycje, które w wyniku restrukturyzacji zostały istotnie zmodyfikowane, co wiązało się z koniecznością usunięcia pierwotnego zaangażowania kredytowego i ponownym ujęciem aktywa w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

4.2. Wartość godziwa

W I półroczu 2020 roku nie było przesunięć pomiędzy poziomami wyceny, podobnie jak w 2019 roku.

stan na 30.06.2020

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	RAZEM
Aktywa finansowe, w tym:	22 917,0	1 796,2	8 995,7	33 708,9
Wycena instrumentów pochodnych	0,0	700,3	0,0	700,3
Pozostałe aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	177,7	0,0	0,0	177,7
dłużne papiery wartościowe, w tym:	177,7	0,0	0,0	177,7
obligacje Skarbu Państwa	160,9	0,0	0,0	160,9
obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	16,8	0,0	0,0	16,8
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	0,0	0,0	0,0	0,0
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0,0	1 095,9	0,0	1 095,9
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody, w tym:	22 739,3	0,0	8 762,3	31 501,6
dłużne papiery wartościowe, w tym:	22 739,3	0,0	0,0	22 739,3
obligacje Skarbu Państwa	20 172,5	0,0	0,0	20 172,5
obligacje Skarbu Państwa w EUR	1 016,1	0,0	0,0	1 016,1
obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	1 075,2	0,0	0,0	1 075,2
obligacje Rządu Austriackiego	475,5	0,0	0,0	475,5
instrumenty kapitałowe	0,0	0,0	122,4	122,4
Kredyty i inne należności wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	0,0	0,0	8 639,9	8 639,9
Kredyty i inne należności wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0,0	0,0	233,4	233,4
Zobowiązania finansowe, w tym:	3,6	1 094,6	0,0	1 098,2
Wycena instrumentów pochodnych	0,0	613,7	0,0	613,7
Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	3,6	0,0	0,0	3,6
zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji papierów wartościowych	0,0	0,0	0,0	0,0
zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	3,6	0,0	0,0	3,6
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0,0	480,9	0,0	480,9

stan na 31.12.2019

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	RAZEM
Aktywa finansowe, w tym:	21 768,4	1 405,9	8 123,0	31 297,3
Wycena instrumentów pochodnych	0,0	554,3	0,0	554,3
Pozostałe aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:	669,9	0,0	0,0	669,9
dłużne papiery wartościowe, w tym:	498,4	0,0	0,0	498,4
obligacje Skarbu Państwa	480,6	0,0	0,0	480,6
obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	17,8	0,0	0,0	17,8
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	171,5	0,0	0,0	171,5
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0,0	851,6	0,0	851,6
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody, w tym:	21 098,5	0,0	7 962,7	29 061,2
dłużne papiery wartościowe, w tym	21 098,5	0,0	0,0	21 098,5
obligacje Skarbu Państwa	18 647,5	0,0	0,0	18 647,5
obligacje Skarbu Państwa w EUR	982,6	0,0	0,0	982,6
obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego	1 021,5	0,0	0,0	1 021,5
obligacje Rządu Austriackiego	446,9	0,0	0,0	446,9
instrumenty kapitałowe	0,0	0,0	110,7	110,7
Kredyty i inne należności wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	0,0	0,0	7 852,0	7 852,0
Kredyty i inne należności wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0,0	0,0	160,3	160,3
Zobowiązania finansowe, w tym:	247,9	1 213,2	0,0	1 461,1
Wycena instrumentów pochodnych	0,0	667,2	0,0	667,2
Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	247,9	0,0	0,0	247,9
zobowiązania z tytułu krótkiej pozycji papierów wartościowych	167,2	0,0	0,0	167,2
zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	80,7	0,0	0,0	80,7
Pochodne instrumenty zabezpieczające	0,0	546,0	0,0	546,0

4.2.1. Zmiana stanu aktywów finansowych klasyfikowanych do poziomu 3 wyceny

W trakcie I półrocza 2020 roku zmiana wyceny instrumentów kapitałowych klasyfikowanych do poziomu 3 wyceny uwzględniona w pozostałych całkowitych dochodach wyniosła 11,7 mln zł (I półrocze 2019: 43,5 mln zł). Wpływ wyceny kredytów klasyfikowanych do poziomu 3 wyceny wyniósł -0,2 mln zł (I półrocze 2019: -0,1 mln zł) i został uwzględniony w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat oraz wynik z pozycji wymiany”.

	stan na 30.06.2020			stan na 30.06.2019		
	Instrumenty kapitałowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Kredyty i inne należności wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Kredyty i inne należności wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy	Instrumenty kapitałowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Kredyty i inne należności wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Kredyty i inne należności wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy
Stan na początek okresu	110,7	7 852,0	160,3	83,3	0,0	218,4
reklasyfikacja portfela przeznaczonego do sprzedaży	0,0	0,0	0,0	0,0	7 904,6	0,0
Stan na początek okresu po uwzględnieniu reklasyfikacji	110,7	7 852,0	160,3	83,3	7 904,6	218,4
Zwiększenia, w tym::	11,7	2 128,9	97,1	43,5	1 896,3	0,0
kredyty udzielone w okresie / nabycie inwestycji		2 128,9	97,1	0,0	1 896,3	0,0
reklasyfikacja udziałów TWISTO	4,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
wycena odnoszona na skumulowane inne całkowite dochody	7,4	0,0	0,0	43,5	0,0	0,0
Zmniejszenia, w tym:	0,0	-1 341,0	-24,0	0,0	-1 697,2	-24,9
spłaty kredytów	0,0	-229,4	-23,8	0,0	-244,4	-24,8
wycena odnoszona na skumulowane inne całkowite dochody	0,0	-79,1	0,0	0,0	-94,1	0,0
wycena odnoszona na rachunek zysków i strat	0,0	0,0	-0,2	0,0	0,0	-0,1
sprzedaż do ING Banku Hipotecznego	0,0	-1 032,5	0,0	0,0	-1 358,7	0,0
Stan na koniec okresu	122,4	8 639,9	233,4	126,8	8 103,7	193,5

4.3. Łączny współczynnik kapitałowy

	stan na 30.06.2020	stan na 31.12.2019	stan na 30.06.2019
Fundusze własne	15 359,0	14 603,0	12 796,2
Całkowity wymóg kapitałowy	6 577,5	6 383,6	6 303,2
Łączny współczynnik kapitałowy	18,68%	18,30%	16,24%
Współczynnik kapitału Tier 1	15,96%	15,63%	14,89%

Bank w kalkulacji współczynników kapitałowych skorzystał z przepisów przejściowych w zakresie złagodzenia wpływu wdrożenia standardu MSSF 9 na poziom funduszy własnych. W przypadku pełnego ujęcia wpływu wdrożenia standardu MSSF 9 łączny współczynnik kapitałowy kształtowałby się na poziomie 18,46% a współczynnik kapitału Tier 1 na poziomie 15,74% (odpowiednio 18,05% i 15,38% wg stanu na 31.12.2019 roku oraz 15,94% i 14,59% wg stanu na 30.06.2019 roku).

5. Istotne zdarzenia w I półroczu 2020 roku

Istotne zdarzenia, które miały miejsce w I półroczu 2020 roku zostały opisane w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w rozdziale Informacje uzupełniające w punkcie nr 2. *Istotne zdarzenia w I półroczu 2020 roku.*

6. Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Istotne zdarzenia, które miały miejsce po zakończeniu okresu sprawozdawczego zostały opisane w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w rozdziale *Informacje uzupełniające* w punkcie nr 3. *Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego*.

7. Sezonowość lub cykliczność działalności

Działalność ING Banku Śląskiego nie podlega sezonowości i cykliczności w rozumieniu §21 MSR 34.

8. Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

Nie wystąpiły.

9. Wyłacone dywidendy

Zarząd Banku podjął decyzję o zmianie wniosku dotyczącego podziału zysku za 2019 rok oraz projektu uchwały przedłożonej Walnemu Zgromadzeniu w sprawie podziału zysku za 2019 rok w ten sposób, że kwota uprzednio przeznaczona na dywidendę, czyli 494.380.000,00 zł, zostanie pozostawiona jako niepodzielona. Szczegółowe informacje znajdują się w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w rozdziale *Informacje uzupełniające* w punkcie nr 2. *Istotne zdarzenia w I półroczu 2020 roku*.

Walne Zgromadzenie w dniu 29 marca 2019 roku podjęło uchwałę w sprawie wypłaty dywidendy za 2018 rok, na podstawie której Bank wypłacił dywidendę za 2018 rok w łącznej wysokości 455,35 mln zł, tj. w kwocie 3,50 zł brutto na jedną akcję. Właściciele akcji nabyli prawo do dywidendy w dniu 18 kwietnia 2019 roku, wypłata dywidendy nastąpiła w dniu 6 maja 2019 roku.

10. Przejęcia

W I półroczu 2020 roku ING Bank Śląski S.A. nie dokonał przejęcia, podobnie jak w I półroczu 2019 roku.

11. Pozycje pozabilansowe

	stan na 30.06.2020	stan na 31.12.2019	stan na 30.06.2019
Udzielone zobowiązania pozabilansowe	45 669,0	37 583,1	34 457,3
Otrzymane zobowiązania pozabilansowe	102 986,4	96 621,1	97 070,5
Pozabilansowe instrumenty finansowe	766 352,9	646 273,0	600 053,5
Pozycje pozabilansowe ogółem	915 008,3	780 477,2	731 581,3

12. Transakcje z jednostkami powiązаныmi

Informacje liczbowe o transakcjach pomiędzy podmiotami powiązаныmi (w mln zł)

	ING Bank NV	Pozostałe podmioty Grupy ING	Podmioty zależne	Podmioty stowa- rzyszone	ING Bank NV	Pozostałe podmioty Grupy ING	Podmioty zależne	Podmioty stowa- rzyszone
	stan na 30.06.2020				stan na 31.12.2019			
Należności								
Rachunki bieżące	0,8	2,3	0,0	0,0	6,6	17,9	0,0	0,0
Depozyty złożone	0,0	12,0	0,0	0,0	74,1	0,0	0,0	0,0
Kredyty	0,0	0,1	12 031,5	0,0	0,0	0,2	11 734,0	0,0
Wycena dodatnia instrumentów pochodnych	77,3	7,5	2,5	0,0	49,8	34,9	2,5	0,0
Inne należności	7,3	3,2	1,2	0,0	9,9	2,9	172,4	0,0
Złożone depozyty zabezpieczające typu call	31,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Zobowiązania								
Depozyty otrzymane	52,5	62,0	262,3	26,8	791,0	47,8	202,4	4,6
Pożyczka podporządkowana	2 235,2	0,0	0,0	0,0	2 131,1	0,0	0,0	0,0
Rachunki lora	20,3	43,9	2,3	0,0	11,7	33,6	0,3	0,0
Wycena ujemna instrumentów pochodnych	96,2	6,2	0,1	0,0	38,4	32,6	0,0	0,0
Inne zobowiązania	85,6	0,9	2,0	0,0	82,6	2,7	0,6	0,0
Operacje pozabilansowe								
Udzielone zobowiązania pozabilansowe	462,0	648,9	10 647,2	0,1	419,4	677,4	5 143,2	0,0
Otrzymane zobowiązania pozabilansowe	395,6	738,8	8 650,0	0,0	380,7	720,5	8 650,0	0,0
Transakcje wymiany walutowej	8 640,6	66,7	0,0	0,0	6 666,5	0,0	0,0	0,0
Transakcje forward	0,0	0,0	13,7	0,0	0,0	0,0	40,8	0,0
IRS	1 611,7	501,6	59,4	0,0	2 312,7	2 403,9	59,0	0,0
Opcje	2 736,0	29,1	0,0	0,0	2 851,9	31,3	0,0	0,0
	I półrocze 2020				I półrocze 2019			
	okres od 01.01.2020 do 30.06.2020				okres od 01.01.2019 do 30.06.2019			
Przychody i koszty								
Przychody, w tym:	-20,5	7,3	105,2	23,1	48,9	10,4	95,2	0,0
przychody/koszty odsetkowe i prowizyjne	-21,9	1,9	115,7	23,1	-8,9	5,5	105,1	0,0
wynik na instrumentach finansowych	1,4	5,4	0,0	0,0	58,1	5,2	1,3	0,0
wynik na sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziennej przez inne całkowite dochody	0,0	0,0	-11,6	0,0	0,0	0,0	-12,3	0,0
wynik na pozostałej działalności podstawowej	0,0	0,0	1,1	0,0	-0,3	-0,3	1,1	0,0
Koszty działania	69,7	1,8	0,4	0,0	28,6	4,2	-0,9	0,0
Nakłady na wartości niematerialne	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4	0,8	-

W I półroczu 2020 roku Bank dokonał dwóch transakcji sprzedaży do ING Banku Hipotecznego S.A. (podmiot zależny od Banku) portfela kredytów mieszkaniowych zabezpieczonych hipotecznie w łącznej kwocie 1 032,5 mln PLN. Cena nabycia została wyznaczona na poziomie wartości rynkowej. Należność od ING Banku Hipotecznego S.A. dotycząca odroczonej płatności z tytułu tej transakcji

sprzedaży w kwocie 421,9 mln zł została ujęta na dzień 30 czerwca 2020 roku w pozycji *Kredyty i inne należności udzielone innym bankom*.

W dniu 9 stycznia 2020 r nastąpił wpis do Rejestru Przedsiębiorców KRS dotyczący podniesienia kapitału zakładowego ING Banku Hipotecznego S.A. o kwotę 170.000.000,00 zł w drodze emisji 170.000 akcji zwykłych imiennych serii C, o wartości nominalnej 1.000 zł każda. Cena emisyjna akcji równa jest ich wartości nominalnej. Akcje zostały w całości pokryte wkładem pieniężnym.

Niniejsze śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe ING Banku Śląskiego S.A. za I półrocze 2020 roku liczy 22 kolejno ponumerowanych stron począwszy od strony 73 do 94.

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU ING BANKU ŚLĄSKIEGO S.A.

2020-08-05	Brunon Bartkiewicz <i>Prezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2020-08-05	Michał Bolesławski <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2020-08-05	Joanna Erdman <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2020-08-05	Marcin Giżycki <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2020-08-05	Bożena Graczyk <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2020-08-05	Michał Mrozek <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2020-08-05	Sławomir Soszyński <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
2020-08-05	Lorenzo Tassan-Bassut <i>Wiceprezes Zarządu Banku</i>	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

2020-08-05	Jolanta Alvarado Rodriguez	Dyrektor Departamentu Rachunkowości, Główny Księgowy Banku	Podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym
------------	-----------------------------------	---	--

